

የሐዋርያው የቀዱስ ድቅብ ዘዘላለማዊ

ታዲያዊ የዕቅድ ማሳሪያ እንዲሆን

ለሆኑ የተለያዩ ስሜቶች የሆኑ ህግ ያሉ ይህን

ትርጉም: ዲ/ን ታዲያ ረዕሰ

ጽ/ቤት .ዓ.ም

© ፳፻፭ ዓ.ም

መብቱ በሕግ የተጠበቀ ነው
ALL RIGHTS RESERVED

ስድራሻ:-

አዲስ አበባ
ኢትዮጵያ

Email:- Belayf122129@gmail

ማጣቀሻ

ገጽ

ሁሉን አቀፍ መልእክታት	1
ምእራፍ አንድ፡ እምነትና ፈተና	22
ምእራፍ ሁለት፡እምነትና ሥራ	67
ምእራፍ ሦስት እምነትና አንደበት	87
ምእራፍ አራት፡ እምነትና የሥጋ ፍላጎት	104
ምእራፍ አምስት እምነትና አጠቃላይ	
ልንደዘው የሚገባን	120

መግቢያ

ቅድስት ቤተ ክርስቲያን የቅዱስ ያዕቆብን መልእክት ለእምነታችን ዐዕማድ ከሆኑት ቅዱሳት መጽሐፍት መካከል አንዱና ዋናው አድርጋ ተቀብላለች። አጠቃላይ ክርስቲያናዊ ሕይወታችን ትርጉም እንዲኖረው የሚያደርገው ይህ መጽሐፍ ነው። ያለዚህ መጽሐፍ መጽሐፍ ቅዱስ የተሟላ ሊሆን እንደማይችል እንኳን በሃይማኖት የሚኖሩ ወገኖች ይቅርና ተመራማሪዎች ሳይቀሩ ያረጋገጡት ጉዳይ ነው።

የመልእክቱ ጸሐፊ ቅዱስ ያዕቆብ እኩኑ ለእግዚአብሔር የጌታ ወንድም/ ያዕቆብ ነው። የጌታ ወንድም የሚባለው ከጌታ ጋር በነበረው ዝምድና ምክንያት ነው። የትንሣኤው ኃይል በክርስቶስ እንዲያምኑ ካደረጋቸው ወገኖች አንዱ ነው። በኢየሱሳም መንበር በጳጳስነት አገልግሏል። አይሁድ አጥብቀው ይፈሩት የልብሱንም ጫፍ እንኳን ለመንካት ይፈልጉ ነበር። የሕይወት ዘመኑ በሰማዕትነት የተደመደመ ነው። ክርስቶስን ይቃወም ዘንድ በቤተ መቅደስ ጫፍ ላይ አወጡት እንደ ቅዱስ እስጢፋኖስ ኃይልን ተመልቶ ክርስቶስን በግርማው በአብ ቀኝ ተቀምጦ እንዳየው መሰከረ። አይሁድ ይህንን ቃሉን ካደመጡ በኋላ ከመቅደሱ ጫፍ ወደምድር ወረወሩት በድንጋይ ወግረው ገደሉት። እርሱን ግን ከወደቀ በኋላ ስለእነርሱ ይቅርታን ለመነ። በቤተ መቅደሱ አጠገብ ሰማዕትነት በተቀበለበት ሥፍራ ተቀበረ።

ታሪክ ጸሐፊው ዮሴፍ ወልደ ኮርዮን እንደሚለው ለኢየሱሳም መቅደስ መቃጠል ምክንያቱ እግዚአብሔር በቅዱስ ያዕቆብ የግፍ ግድያ በመቆጣቱ ነበር። ሐዋርያው ቅዱስ ጳውሎስ

ለሮሜ ሰዎች የጻፈው መልእክት ከቅዱስ ያዕቆብ መልእክት ጋር ተቃርኖ እንዳለው የሚያስቡ ወገኖች አሉ። እውነታው ግን ይህ አይደለም። ቅዱስ ጳውሎስ አብርሃም አባታችንን በእምነት የተገለጸ ይለዋል። ዕብ /1፩፡፩/ ቅዱስ ያዕቆብ በሥራ የጸደቀ ይለዋል። /፪፡፩/ እምነትና ሥራ እንደ ሰምና ፊትል የማይለያዩ መሆኑን ሁለቱን መልእክታት በጥንቃቄ ያነበበ ሰው የሚገነዘበው ነው።

ይህ መጽሐፍ አምስት ምዕራፎች አሉት እግዚአብሔር ጸጋውን ያበዛላቸው ግብጻዊው አባት ታድሮስ ያዕቆብ ማላቲ በዚህ መልእክት መነሻነት ቅዱሳት መጽሐፍትንና የቅዱሳንን ኑሮ እያገናኙ፣ እያስማሙ፣ እያጣቀሱ መረዳታችንን ከፍ ወደ አለደረጃ አሸጋገረውልናል።

በምእራፍ አንድ እምነትና ፈተና፣ በምእራፍ ሁለት እምነትና ሥራን በምእራፍ ሦስት እምነትና አንደበትን በምእራፍ አራት እምነትና ምድራዊ ፍላጎትን በምእራፍ አምስት እምነት በማናቸውም ሁኔታ የሚያነሡ ነጥቦች በስፋትና በጥልቀት ቀርበዋል።

የፈተናን አስፈላጊነትና ግዴታን በሚናገረው ክፍል እንዲህ የሚል ጥበብን እንማራለን፡- ይህ ዓለም የጸደይ ወራትን ከመቀበሉ አስቀድሞ ክረምት እንደሚመጣ አበቦችም እንዲያብቡ የሰው ልጅም የዘላለማዊ ሕይወትን ዋጋ ከመቀበሉ አስቀድሞ በተለያዩ ፈተናዎች መካከል ሊያልፍ የግድ ነው። ቅዱስ ኤፍሬም ሦርያዊ እንዲህ ይላል፡- በጎዳናህ ላይ ዘወትር ሰላምህ የማይናወጥ ከሆነ ከእውነተኛው የሕይወት መንገድ ፈቀቅ ብለኻልና ራስህን መርምር። 'ቅዱሳን እንተ በሄድህበት

መንገድ አልሄዱም።ጉዞ ወደ ታላቁ የእግዚአብሔር ከተማ የሚደረግ ፈታኝና አስቸጋሪ ጉዞ ነው።የፈተናው መጠንከር ወደ እግዚአብሔር ከተማ ለመቅረብ ማሳያ ነው። ወደ ከተማይቱ እየቀረብህ በመጣህ ቁጥር የፈተናው ብዛት ዓይነትና ጥንካሬ እንዲሁ እየጨመረ ይመጣል።

ቅዱስ ዮሐንስ አፈወርቅ መከራን የሚቀበል ክርስቲያንን መራመድን ከሚለማመድ ሕፃን ጋር ያወዳድረዋል ። ሕፃኑን እናቱ እጁን ትይዘዋለች በራሱ ሊራመድ ይችላል እንደሆነ ታይ ዘንድ ትለቀዋለች። ሊወድቅና ሊያለቅስ ይችላል፤ ነገር ግን ልቧም ዓይኖቿም ስሜቷም ከርሱ ጋር ነው። በተመሳሳይ ሁኔታ እግዚአብሔር እጃችንን በርገራጌ ይይዛል ነገር ግን አንዳንድ ጊዜ እጁን ይለቃል። በቅርብ ርቀትም ሆኖ ይከታተላል። መንፈሳዊ ሰውነትን እንለማመድ ዘንድ በመከራ መካከል እንድናልፍ ይፈቅዳል።

በሐዋርያት ዘንድ የተመሰገነ ቅዱስ ያዕቆብ አብርሃም ይስሐቅን በመሠዊያው ፊት ለመሥዋእትነት ሲያቀርበው በሥራ የጸደቀ ነበር ይለናል። በሌላ መልኩ ቅዱስ ጳውሎስ በእምነት የጸደቀ ይለዋል። እርስ በርሳቸው የሚቃረኑ ይመስላል። ነገር ግን ይኸንን ልንረዳው የሚገባው አብርሃም ይስሐቅን ከማቅረቡ በፊት አምኗል። ይስሐቅም የእምነት ሽልማት ሆኖ ተሰጥቶታል። በተመሳሳይ ሁኔታ ይስሐቅን በመሠዊያው ፊት ሲያቀርበው የሚፈለግበትን ሥራ ብቻ የሠራ አልነበረም። በእምነት ጭምር አደረገው እንጂ። ዘሩ

ይስሐቅ እንደሰማይ ከዋክብት ሊቆጠር እንደሚችል አምኗል፤ እግዚአብሔር ከሞት እንኳን አንሥቶ የገባውን ቃል ኪዳን መፈጸም እንደሚቻለው ተገንዝቧል። ይህ በምእራፍ ሁለት ከተገለጡ አሳቦች መካከል ነው። በምእራፍ ሦስት አንደበት የሚያስከትለውን ጣጣ በተመለከተ የሚከተለውን ምሳሌ አስቀምጧል። የመርከቡ ካፒቴን መርከቡን የሚመራው ታናሽ በሆነ መቅዘፊያ ነው። ካፒቴኑ መቅዘፊያውን እንደሚገባው ካልተጠቀመበት መርከቡን በሙሉ አቅጣጫውን ይስታል። ናቡከደነጾር መቅዘፊያውን እንደሚገባው አልተጠቀመበትም እርሱም አንደበቱን ነው። ራሱን ከፍ ከፍ አደረገ እንዲህም አለ፡- “ይህች እኔ በጉልበቴ ብርታት ለግርማዬ ክብር ለመንግሥት መኖሪያ እንድትሆን ያሠራጓት ታላቂቱ ባቢሎን አይደለችምን አለ /ዳን.፬፥፳፱/ የዘራውን አጨደ፤ ቃሉም ገና በንጉሡ አፍ ላለ ድምፅ ከሰማይ ወደቀና “ንጉሥ ናቡከደነጾር ሆይ መንግሥት ከአንተ ዘንድ አለፈች ተብሎ ለአንተ ተነግሯል። ልዑልም በሰዎች መንግሥት ላይ እንዲሰለጥን ለሚወደውም እንዲሰጠው እስክታውቅ ድረስ ከሰዎች ተለይተህ ትሰደዳለህ መኖሪያህም ከምድር አራዊት ጋር ይሆናል እንደበሬም ሣር ትበላ ዘንድ ትገደዳለህ ሰባት ዘመናትም ያልፍብሃል አለው /ዳን.፬፥፴፩፥፴፪/። ስለዚህ አንደበታችንን እንደሚገባ ልንጠቀምበት ይገባል። አለስፈላጊ ፍርድን በተመለከተ እንዲህ የሚል ቃል ተጽፏል፡-እግዚአብሔር ብቸኛ እውነተኛም ዳኛ ነው። የፍቅርንና የምሕረትን ሕግ የሚያደርግ የሚያድንም የሚጥልም እርሱ ነው። የእግዚአብሔርን ፍርድና ሥራ ተከተሏል እንሠራ ዘንድ እኛ ማነን?

ፓላውዴዎስ እንዲህ ይላል፡- «አባት ይስሐቅ በበረካ በተጋድሎ ሳለ ወንድሙን በመጥፎ ሥራ ምክንያት ፈረደበት። የጌታ መልእክ ወደ እርሱ ቀረበና «የፈረድክበትን ኃጢአተኛ ወዴት ልታስቀምጠው ፈለግህ?» አለው። የፈረደበትን ሰው የሚያስቀምጥበት የጽድቅም የኩነጌም ቦታ የለውም። ቅዱስ ይስሐቅ ስሕተቱን አውቆ «በድያለሁና ይቅር በለኝ አለው። እግዚአብሔር ጻኛ ነውና እያንዳንዱን እንደሥራው ይጻኛልና ሰዎችን አንፍረድባቸው»። የሚያስገኝልን አንዳች ነገር የለምና።

መጽሐፉ ለዓብነት የተጠቀሱትንና ሌሎችንም በርካታ ነጥቦችን ይዟል። ይሄንን መጽሐፍ ከመጀመሪያ እስከ መጨረሻ ድረስ በትዕግሥት አንብባችሁ ለነፍሳችሁ የሚገባትን ቁም ነገር ትወስዱ ዘንድ ምኞቱ ነው፤ ለዚህም ልዑል እግዚአብሔር ይርዳችሁ።

1. ሁሉን አቀፍ መልእክታት

ቅድስት ቤተ ክርስቲያን ሰባቱን መልእክታት የቅዱስ ያዕቆብን መልእክት፣ ሁለቱን የቅዱስ ጴጥሮስ መልእክታት፣ ሦስቱን የቅዱስ ዮሐንስ መልእክታትና የቅዱስ ይሁዳን መልእክት ሁሉን አቀፍ መልእክታት በማለት ትጠራቸዋለች። ምክንያቱም ለተወሰነ ሰው፣ በስም ለተጠቀሰ አለቃ፣ ወይም ለታወቀ በስምም ለተገለጠ ቤተ ክርስቲያን የተጻፉ መልእክታት አይደሉምና።

ምንም እንኳን ሁለቱ የቅዱስ ዮሐንስ መልእክታት ለሁለት በስም የተገለጡ ሰዎች የተጻፉ መልእክታት ቢሆኑም አጭር በመሆናቸው ምክንያት የመጀመሪያይቱ መልእክት ቀጣይ ክፍሎች ተደርገው ይወሰዳሉ። በተለይም ተመሳሳይ ዘይቤንና ጠባይ ይዘው የሚገኙ በመሆናቸው የተለዩ ተደርገው አልተወሰዱም።

2. በመልእክታቱ መካከል የይዘት መመሳሰል አለ ለዓብነትም፡- በ፩ኛ ጴጥሮስና በቅዱስ ያዕቆብ

በ፪ኛ ጴጥሮስና በቅዱስ ይሁዳ

በ፫ቱ የቅዱስ ዮሐንስ መልእክታት መመሳሰል ይታይባቸዋል።

ቅድስት ቤተ ክርስቲያን አስቀድመን ለዘረዘርናቸው መልእክታት የምትሰጠው ግምት በአስተምህሮዋም ያላቸው ሥፍራ ልዩ ነው። በጸሎትና በቅዳሴ መካከል ከመልእክታቱ

ማንበብ በቤተ ክርስቲያናችን የታሪክ ዘመን ሁሉ የተለመደ ነው።

ቅዱስ ዠሮም እንዲህ ይላል፡-

መልእክታቱ የተጻፉት ታላቅ ጉዳይ ይዘው ነገር ግን አጭርና ገላጭ በሆነ መልኩ ነው። ስለዚህም ምክንያት በቀላሉ ለመረዳት አስቸጋሪ ያደርጋቸዋል።

3. የመልእክቱ ጸሐፊ የጌታ ወንድም ሆኖብኝ ነው

በመጽሐፍ ቅዱስ በያዕቆብ ስም የሚጠሩ ሦስት ሰዎች

አሉ።

ያዕቆብ ወልደ ዘብዴዎስ /ማቴ.፲፭፥፪/ ይህ ከዐሥራ ሁለቱ ሐዋርያት አንዱና የቅዱስ ዮሐንስ ወንጌላዊ ወንድም ነው። የዚህ መልእክት ጸሐፊ እርሱ መሆን አይችልም ምክንያቱም በንጉሡ ሄሮድስ አግሪጳ ዘመን ሰማዕትነትን የተቀበለው በ44 ዓ.ም. ነው። /ሥራ.፲፪፥፩/። በዚህን ጊዜ ቤተ ክርስቲያን ገና መሠረቷ አልሰፋም ነበር፤ ጉፋቱም ገና አልጀመረም። ስለዚህ መልእክት የሚጻፍላት ቤተ ክርስቲያን አልነበረችም።

የእልፍዮስ ልጅ ያዕቆብ፡- /ማቴ.፲፭፥፲/ ይህ ሐዋርያም የጌታ ወንድም የተባለው ያዕቆብ ነው አይደለም የሚለውን ለመለየት ብዙ ጥናቶች ተደርገዋል፤ ነገር ግን እስከአሁን ገና ስምምነት ላይ አልተደረሰም።

የጌታ ወንድም ያዕቆብ /ገላ.፩፥፲፱/ ለመድኃኒታችን የአክሱቱ ልጅ ነበር። አብዛኞች የሚስማሙት የመልእክቱ ጸሐፊ እርሱ መሆኑን ነው።

4. የሕይወት ታሪኩ እንደሚከተለው ቀርቧል፡-

አንዳንድ ወገኖች እንደሚያምኑት የእልፍዮስ ልጅ ያዕቆብ አይደለም። እርሱ ከ12ቱ ሐዋርያት አንዱ ነው። የስምዖን የይሁዳና ወንድም ነው። ስለዚህ ጌታችን በሚያስተምርበት ወራት በክርስቶስ የሚያምን አልነበረም። ወንድሞቹ ገና አላመኑበትም /ዮሐ.፯፥፭/ ተብሎ ተጽፏል። ከትንሣኤው በኋላ በጌታችን በመድኃኒታችን በኢየሱስ ክርስቶስ አመነ። በሐዋርያት ሥራ ላይ እንደተጻፈ፡- እነዚህ ሁሉ ከሴቶችና ከኢየሱስ እናት ከማርያም ከወንድሞቹም ጋር በአንድ ልብ ሆነው ለጸሎት ይተጉ ነበር። /ሥራ.፩፥፲፩/

ቅዱስ ዠሮም እንደገለጸው ታሪክም እንዳረጋገጠው ቅዱስ ያዕቆብ በኢየሩሳሌም ጳጳስ ሆኖ የተሾመና እስከ ዕለተ ዕረፍቱም በዚያው ሥፍራ የነበረ ነው። የአርመን ቤተ ክርስቲያን እስካሁን ድረስ የምትጠቀምበትን ቅዳሴንም ደርሷል።

ቅዱስ ኤጲፋንዮስና ታሪክ ጸሐፊው አውሳብዮስ እንደሚሉት ለጌታ የተለየ ናዝሬዊ ነበር። ከእናቱ ማሕፀንም የተመረጠ ነው። ወይንና የሚያስከር መጠጥን አልጠጣም።

በፀጉሩም ላይ ምላጭ አላረፈበትም፡፡

ጻድቁ ያዕቆብ በመባልም ይጠራ ነበር፤ ምክንያቱም በጉልበቱ ተንበርክኮ ረጅም ሰዓት የሚጸልይና ለጽድቅ ሥራዎች ሁሉ የሚተጋ ስለነበረ ነው፡፡

ቅዱስ ዠሮም እንዲህ ይላል፡-

አይሁድ አጥብቀው ይፈሩት ነበር፡፡ የልብሱንም ጫፍ ለመንካት ይቸኩሉ ነበር፡፡ በአንድ ወቅት ክርስቶስን ይቃወም ዘንድ በቤተ መቅደስ ጫፍ ላይ ሕዝቡ ሁሉ በሚያየው ሥፍራ ላይ አወጡት፡፡ የሚከተለውን ነገር ነገራቸው፡፡ ክርስቶስ በአብ ቀኝ ተቀምጧል፡፡ በሕዝቡም ላይ ይፈርዳል፡፡ ይህንን ቃሉን ከአጻመጡ በኋላ አንዳንዶች “ሆሣዕና በአርያም” ብለው ጮኹ፡፡ ፈሪሳውያን ጸሐፍት ከመቅደሱ ጫፍ ወደ ምድር ወረወሩት፤ ከወደቀ በኋላ በጉልበቱ ተንበርክኮ ስለ እነርሱ ይቅርታን ለመነ፡፡ ነገር ግን በድንጋይ ወገሩት፡፡ በ62 ዓ.ም. ሰማዕትነትን ተቀበለ፡፡ በቤተ መቅደሱ አጠገብ ሰማዕትነትን በተቀበለበት ሥፍራ አጠገብ ተቀበረ፡፡

ታሪክ ጸሐፊው ዮሴፍ ወልደ ኮርዮን እንደሚለው የኢየሩሳሌም መቅደስ የመጥፋቱ ምክንያት በጻድቁ በቅዱስ ያዕቆብ የግፍ ግድያ እግዚአብሔር በመቆጣቱ ነበር፡፡

በ52 ዓ.ም. የመጀመሪያውን ዓለም አቀፍ ጉባኤ

በኢየሩሳሌም ሲደረግ በቅዱስ ያዕቆብ ሰብሳቢነት ነበር፡፡ ይህ ጉባኤ በአሕዛብና በአይሁድ መካከል የነበረውን የሥርዓት ክፍፍል በተመለከተ ውሳኔ ያሳለፈ ጉባኤ ነው፡፡

ሐዋርያው ቅዱስ ጳውሎስ የቤተ ክርስቲያን አእማድ ከተባሉት አንዱ አድርጎ ጠርቶታል፡፡ ስሙንም ከቅዱስ ጴጥሮስና ቅዱስ ዮሐንስ አስቀድሞ ጠርቶታል /ገላ.፩፡፱/

5. መልእክቱ የተጻፈው ለማን ነው?

መልእክቱ የተጻፈው ለተባብሩት ለ12ቱ ነገዶች ነው፡፡ ይህንን ቡተመለከተ የተለያየ አሳብ አለ ዋና ዋናዎቹን እንደሚከተለው አስቀምጥናቸዋል፡፡

መልእክቱ የተጻፈው አስቀድመው አይሁድ ለነበሩ ከክርስትና መነሣት በፊት በተለያየ አገር ተበትነው ላሉ አይሁድ ነው፡፡ እግዚአብሔር የአይሁድን መበተን ለክርስትና መሰበክና መስፋፋት ተጠቅሞበታል፡፡

ከእነዚህ አይሁድ መካከል በበዓለ ጎምሳ በኢየሩሳሌም የነበሩ ብዙዎች ወደ ክርስትና ተመልሰዋል፡፡ አስቀድመው አይሁድ የነበሩ በክርስቶስም ያመኑ ወገኖች ከአይሁድ ወንድሞቻቸው ብዙ መከራ ደርሶባቸዋል፡፡ ይኸውም አይሁድ በክርስቶስ ባለማመናቸው ምክንያት ነው፡፡

የታሪክ ምሁራን እንደሚያምኑት ከአይሁድ አንዳንዶች አይሁድ ክርስቶስን ፈንደተቀበሉ አምነው (ማጥ.ያን

በክርስቲያኖች ላይ እንዲነግሡ አደረጉ፤ ይህንንም ያደረጉበት ዓበይት ምክንያት ይጠብቁት የነበረው መሲኅ ከሮማውያን አገዛዝ ነጻ የሚያወጣና በምድር ላይ የአይሁድን መንግሥት የሚመሠርት መሲኅን ስለነበር ነው። ስለዚህም ነው ክርስትና ከአይሁድ ይልቅ በአሕዛብ ዘንድ መልካም ተቀባይነትን ማግኘት የቻለው።

አንዳንድ ወገኖች 12ቱ ነገዶች መጠቀሚያው ከአይሁድ የሰባ ናቸው ለማለት አይደለም ይህ የማያመለክተው ቤተ ክርስቲያንን ነው ይላሉ። ቤተ ክርስቲያን አማኞቿ ሰማያውያንም ይሁኑ ምድራውያን መንፈሳዊ የሆኑ አካላት ያሉባት ናት። እስራኤል የሚለው ቃልም ለእስራኤል ዘሥጋ የተሰጠ ሳይሆን ለእስራኤል ዘነፍስ ነው። ስለዚህ አይሁድ አዲሲቱ እስራኤል መሆናቸውን ማስረገጥ ከፈለጉ በጌታችን በመድኃኒታችን በኢየሱስ ክርስቶስ ማመን ነበረባቸው። ምክንያቱም አዲሲቱ እስራኤል በአዲስ ኪዳን በመድኃኒታችን ያመኑት ወገኖችን የያዘች የቅድስት ቤተ ክርስቲያን ጉባኤ ናትና።

6. መልእክቱ የተጻፈበት ጊዜ

መልእክቱ የተጻፈው አይሁድ የልዑል እግዚአብሔርን ቤተ ክርስቲያን ማሳደድ በጀመሩበት ወራት ነው። “ለሕዝቡም ሲናገሩ፤ የካህናት አለቆችና የመቅደስ አዛዦች ሰዱቃውያንም፤ ሕዝቡን ስለአስተማሩና በኢየሱስ የሙታን ትንሣኤ ስለሰበኩ

ተቸግረው፤ ወደ እነርሱ ቀረቡ፤ እጃቸውንም ጭነውባቸው አሁን መሽቶ ነበርና እስከ ማግሥቱ ድረስ በወገኒ አኖሯቸው። /ሥራ.፩፥፩/ ይህ ከድምጽ ያኖሰና ከትራጃን ቤተ ክርስቲያንን ማሳደድ አስቀድሞ የተፈጸመ ነው። ከኢየሩሳሌም መውደቅም አስቀድሞ የተጻፈ መልእክት ነው። እርሱም ከአይሁድ መብተን 68 ዓ.ም. ቀድሞ የተደረገ ነው። አንዳንዶች በ60 ዓ.ም. ወይም በ61 ዓ.ም. እንደተጻፈ ያምናሉ። በዚህ ጊዜ ክርስትናን የሚቃወም የኑፋቄ አስተምህሮ ያቆጠቆጠበት ጊዜ ነበር።

7. የመልእክቱ ጭብጥ

ክርስቲያኖች መከራን በጽናት ይቀበሉ ዘንድ ለማደፋፈር፤ የፈተናን ትርጉም ለማስረዳትና በመስቀል ላይ ስለ ሰው ልጆች መከራ የተቀበለውን መድኃኒታችንን ዓብነት እንዲያደርጉ ማመልከት ነው። በእምነታቸው ጸንተው እንዲቆሙ ተግባራዊ የሆነ ክርስቲያናዊ ሕይወትን እንዲመሩ ማድረግ።

ሕያው የሆነ እምነት ሕያው ከሆነ የእምነት መገለጫ /ሥራ/ ጋር ያለውን መንፈሳዊ አንድነት ማሳየት።

የአንዳንድ ኃጢአቶችን አደገኛነት መግለጥ አንዳንዶች ቀለል አድርገው ተመልክተዋቸው እንዳይጠፋባቸው ማድረግ።

8. የመልእክቱ ጠባይና ክሊሎች መልእክታት ጋር

ያለው ዝምድና

- ⇒ ክርስቲያናዊ የቅድስና ሕይወት በሥራ የሚገለጥ መሆኑን ማሳየት፤
- ⇒ አገላለጽ ቀላል ነው፤ ግልጽም ነው በአጭርም የቀረበ ነው፤
- ⇒ ፍቅርና ርሕራሄን በተመለከተ ጥብቅ ትእዛዛትን የያዘ ነው፡፡
- ⇒ ከተራራው ስብከት ጋር ተመሳሳይ ነው ከተግባራዊ ትእዛዛት አንጻር አንጻንዶች ከጌታችን ትምህርት የተሰበሰበ መልእክት እድርገው ይመለከቱታል፡፡
- ⇒ በብዙ አገላለጽ ከመጽሐፈ ኢያሱ ጋር ይመሳሰላል፤ ከመጽሐፍ ጥበብና ከመጀመሪያቱ የሐዋርያው ቅዱስ ጴጥሮስ መልእክትም ጋር ይመሳሰላል፡፡

ትዕግሥትን በተመለከተ አባታችንን ኢዮብን ስለሚያነሣ ከብሉይ ኪዳን መጻሕፍት ጋር የሚያገናኙት ባሕርያት አሉት፡፡

ጸሎትንም በተመለከተ ኤልያስን ይጠቅሳል፡፡ ነገር ግን አመዛኙ የአጻጻፍ ባሕርይ የአዲስ ኪዳን መጻሕፍት የአጻጻፍ ባሕርይ ነው፡፡ ወንድሞችና አዲስ ልደት የሚል ቃልን /ያዕ.፩፡፲፰/ ይደጋግማል፤ ነጻ የሚያወጣውን ፍጹም ሕግ /ያዕ.፩፡፳፭/ ምስጢራተ ቤተ ክርስቲያንንም /ያዕ.፩/ ያወሃል፡፡

9. በቅዱስ ያዕቆብ መልእክትና በሐዋርያት መልእክታት መካከል ተቃርኖ አለን?

የእግዚአብሔርን ቃል በጥልቀት ካለመረዳትና ከላይ ከላይ ጥቅስን ከመጋለብ የተነሣ ከሚነሣ ችግር አንጻንድ ወገኖች በቅዱስ ያዕቆብ መልእክት እና በቅዱስ ጳውሎስ መልእክታት በተለይም ከሮሜ መልእክት ቁልፍ አሳብ ጋር ልዩነት እንዳለ ያስባሉ፡፡ ቅዱስ ያዕቆብ ለእምነት ደንታ የሌለው ቅዱስ ጳውሎስም ለክርስቲያናዊ ሥነ ምግባር ግድ የሌለው አስመስለው ሊሰሏቸው ሞክረዋል፡፡ ነገር ግን እነዚህን ሁለት መልእክታት በተለይም ሮሜንና የቅዱስ ያዕቆብን መልእክት በስፋት በጥልቀትም ስንመረምር የሚከተለውን ምስጢራዊ አንድነት እንመለከታለን፡፡

በሁለቱ ሐዋርያት መካከል የአሳብ ልዩነት የለም፡፡ በተለይም ሁለቱም ሐዋርያት የመጀመሪያውን ዓለም አቀፍ የቤተ ክርስቲያንን ጉባኤ ይኸውም በኢየሩሳሌም ጉባኤ ላይ በቅዱስ ያዕቆብ መሪነት /ሥራ.፲፩/ የተሳተፉ፤ የጋራ የሆነ ውሳኔንም ያሳለፉ በመሆናቸው የአሳብ ልዩነት ሊኖራቸው አይችልም፡፡ የሐዋርያት ቅዱስ ጉባኤ መሪም እግዚአብሔር መንፈስ ቅዱስ መሆኑ በታወቀ በተረዳ መልኩ የተገለጸ ነውና፡፡

ሁለቱ ሐዋርያት መልእክታቱን የጻፉበት የየራሳቸው ምክንያት ስለነበራቸው አጽንዖት የሰጡበትም ጉዳይ የተለያየ መስሎ ቀርቧል። ቅዱስ ያዕቆብ መልእክቱን የጻፈው እንዳንድ አማኞች በመልካም ምግባር መኖር ተስፏቸው እምነት ብቻውን ያድነናል ይሉ ነበርና ሥራም አስፈላጊ እንደሆነ ይቆጥሩ ዘንድ፤ እምነትን ከሥራ ጋር አስተባብረው ይይዙም ዘንድ፤ መልእክቱን የጻፈው ለእነዚህ ወገኖች ነው። በአንጻሩ ቅዱስ ጳውሎስ መልእክቱን የጻፈላቸው አሕዛብ ሆነው ከይሁዳ እምነት ወደ ክርስትና ለተመለሱ ወገኖች ስለሆነ እነዚህ ወገኖች የሕግ ሥራን በመጠንቀቅ የማይታሙም ስለሆነ፤ ከዚህም አልፎ ተርፈው ማንኛውም አሕዛብ ክርስትናን ይቀበል ዘንድ የአይሁድን ሥርዓት መከተል አለበት ብለው ያምኑ ያስተምሩም ያውኩም ለነበሩ ወገኖች ነው። የአይሁድን ግዝረት መፈጸምና ሌሎች ሥርዓቶቻቸውን ማድረግ ለጽድቅ ቅድመ ሁኔታም አድርገው አቅርበው ነበር። ስለዚህም ምክንያት ቅዱስ ጳውሎስ እምነት ላይ ሲያተኩር ቅዱስ ያዕቆብ ደግሞ ሥራ ላይ አተኮረ። የእምነት ሐዋርያ ቅዱስ ጳውሎስ በአይሁድ ሥርዓት የቆሙ ወገኖችን ተቃወመ፤ ይህ ሥርዓት ራስን የማጽደቅ ሥርዓት ነውና። በአንጻሩ የተግባር ሐዋርያ ቅዱስ ያዕቆብ በሥራ የተገለጠች እምነትን ከአባቶቻቸው

እየጠቀሰ ሞገተ። የሁለቱም ሐዋርያት መዳረሻ ግን አንድ ነው ።

ቅዱስ ጳውሎስና ቅዱስ ያዕቆብ በሥራ መዳንን ተቀብለዋል። ግን ምን ዓይነት ሥራ?

የክርስቶስን ደም ጠቃሚነት አጉልቶ የሚያሳይ የእምነት ሥራ፤ ራስን ከማጽደቅ ነጻም የሆነ። ቅዱስ ጳውሎስ እንዲህ ይላል። "ተራሮችን እስካፈልሰ ድረስ እምነት ሁሉ ቢኖረኝ ፍቅር ግን ከሌለኝ ከንቱ ነኝ /፩ቆሮ.፲፫፡፪/

እምነት ያለ ፍቅር ምንም አይፈይድም፤ የተገለጠ እምነትም አይደለም። ፍቅር ምንድነው? ቅዱስ ጳውሎስ እንደገለጠው ፍቅር ተግባራዊ ነው፤ ፍቅር ይታገሳል ይራራል፤ አይቀናም፤ ስለዚህ ምክንያት ሐዋርያው ከእምነት ተስፋ ፍቅር የሚበልጠው ፍቅር ነው /፩ቆሮ.፲፫፡፲፫/ ቢለን የሚገርም አይሆንም። በዚህ አስተምህሮው የሥራን ታላቅነት የገለጠ አይደለምን?

ቅዱስ ጳውሎስ የሥራን አስፈላጊነት ከማስረዳት አላቋረጠም፤ ትኩረት የሰጠው ክፉ ሥራ ሰውን የሚያጠፋው መሆኑን ነው። አማኝ እንኳን ቢሆን። /ዕብ.፲፡፳፮ ቲቶ.፩፡፲፮፤ ገላ.፭፡፲፱፤ ፪ኛ ተሰ.፩፡፰-፱/

ቅዱስ ያዕቆብም እምነትን የዘነጋ አይደለም /ያዕ.፩፡፮፤ ፩፡፲፮/ ነገር ግን መዳንን የሚወርሱ ወገኖች በሕይወታቸው

ሥራን ከእምነት ጋር አጣምረው እንዲይዙ እምነትም ከሥራ ጋር ያለመለያየት ያለመበላለጥ ሰምና ፊትል የሆነ መሆኑን ጽፏል፡፡

10. ከቀኖና መጻሕፍት መቆጠሩ

የቅዱስ ያዕቆብ መልእክት ተቋውሞ የገጠመው በ16ኛው መቶ ክፍለ ዘመን ነው፡፡ በበጎ ሥራ ላይ ያተኩራልና፡፡ ማርቲን ሉተር “ገለባ መልእክት” በማለት ጠርቶታል፡፡ ሉተር በዚህ መልእክት ምን ያህል እንደተበሳጨ አነጋገሩ ያሳብቅበታል፡፡ ይህ አስተሳሰብ የቅዱስ ያዕቆብን መልእክት አጠቃላይ ይዘት በቅዱሳት መጻሕፍት ዓውድ ከተመለከተችው ከጥንታዊቷ ሐዋርያዊት ቤተ ክርስቲያን አስተሳሰብ ፈጽሞ የተለየ ነው፡፡ ከመጽሐፍ ቅዱስ ውስጥ የቅዱስ ያዕቆብን መልእክት ሉተር እንደሚያስበው ለይተን ብናወጣው ተግራዊ የሆነ ክርስትናን ካልተረዳን ክርስትናችን የሚሆነው ጎደሎ ነው፡፡

11. ቁጥሩ ከመጽሐፍ ቅዱስ የቀኖና መጻሕፍት ለመቆጠሩ የሚከተሉት ማሰረጃዎ አሉ፡፡

በ2ኛው መቶ ክፍለ ዘመን ይህ መጽሐፍ ከቀኖና መጻሕፍት መቆጠሩ የተመዘገበ ነው፡፡

በቅዱስ ቀሌምንጦስ፣ ዠሮም፣ በበርናባስ መልእክት በቅዱስ

አግናጢዎስ ዘአንጾኪያና በሌሎችም አባቶች ሥራ ከዚህ መልእክት የተወሰዱ አንቀጾች ተካተዋል፡፡

አንዳንድ ምሁራን እንደሚያምኑት ይህ መልእክት እንደ ቅዱስ ጳውሎስ መልእክታት በተለይም በምእራቡ ዓለም በስፋት አልተሰራጨም፡፡ ምክንያቱም መልእክቱ የተጻፈው አስቀድመው ከአይሁድ ወገን ለነበሩ ምሥራቅ ውስጥ ለሚገኙ አማኞች ነው፡፡ ከአሕዛብ ወገን ለነበሩ ሕዝቦች የተጻፈ አይደለም፡፡

በሙራቶሪያን ቀኖና ይህ መልእክት አልተገለጠም እርሱ ብቻ ሳይሆን የዕብራውያን መልእክትና የቅዱስ ጴጥሮስም መልእክታት አልተገለጹም፡፡

የተጠራችሁባትን መልካሙን ሥም /ያዕ፩፥፯ እና ሥራ፤፲፭፥፲፯/ ጠብቁ የማልና እንዲህም ሌሎች ተመሳሳይ ነጥቦች አሉ፡፡

ብዙ ምሁራን እንደሚስማሙበት በቅዱስ ያዕቆብና በጌታችን መድኃኒታችን ኢየሱስ ክርስቶስ ትምህርት መካከል ብዙ መመሳሰል አለ፡፡ የሚከተሉት ጥቅሶች ለዚህ እውነታ ማሳያ ናቸው፡፡

የቅዱስ ያዕቆብ መልእክት

የጌታችን አስተምህሮ

- ⇒ ወንድሞች ሆይ ልዩ ልዩ ፈተና ሲደርስባችሁ እንደሙሉ ደስታ ቁጠሩት /ያዕ.፩፥፪/
- ⇒ ትህትና ምንም የሚገደባችሁ ሳይኖር ፍጹማዬ ምሉዓን ትሆኑ ዘንድ ሥራውን ይፈጸም /ያዕ.፩፥፬/
- ⇒ ከእናኑት ማን ማንም ጥብብ ቢጎድለው ሳይነቅፍ በልግዬ ለሁሉ የሚሰጠውን እግዚአብሔርን ይለምን /ያዕ.፩፥፭/
- ⇒ ሰው ሁሉ ለመስማት የፈጠነ ለመናገርም የዘዋየ ለቁጣም የዘዋየ ይሁን /ያዕ.፩፥፮/
- ⇒ ሲነቅፏችሁና ሲያሳድዱችሁ በእኔም ምክንያት ክፉውን ሁሉ በውሸት ሲናዙባችሁ ብዙዓን ናችሁ፡፡ ዋጋችሁ በሰማይት ታላቅ ነውና ደስ ይበላችሁ /ማቴ.፲፥፲፩-፲፪/
- ⇒ እንደሆነ የሰማይ አባታችሁ ፍጹም እንደሆነ እናኑተም ፍጹማን ሁኑ /ማቴ.፭፥፵፱/
- ⇒ ለምኑ ይሰጣችሁማል ፊልት ታችኛማላችሁ መገዘያ አጭላኑ ይነገሩትላችሁማል፡፡ /ማቴ.፭፥፶/
- ⇒ እኔ ግን እላችሁአለሁ በወንድሙ ላይ የሚቆጣ ሁሉ ፍርድ ይገባዋል /ማቴ.፭፥፳፪/

⇒ ቃሉን የምታደርጉ ሁኑ እንጂ ራሳችሁን እያሳታችሁ የምትሰሙ ብቻ አትሁኑ /ያዕ.፩፥፳፱/

⇒ ሕግን ሁሉ የሚጠብቅ ነገር በአንድ የሚሰናከል ማንም ቢኖር በሁሉ በደለኛ ይሆናል /ያዕ.፪፥፲/

⇒ ምሕረትን ለማያደርግ ምሕረት የሌለበት ፍርድ ይሆናልና ምሕረትም በፍርድ ላይ ይመካል /ያዕ.፪፥፲፫/

⇒ የጽድቅም ፍሬ ሰላምን ለማያደርጉ ሰዎች በሰላም ይዘራል /ያዕ.፫፥፲፰/

⇒ ስለዚህ ቃሉን ሰምቶ የሚያደርገው ሁሉ ቤቱን በዓለት ላይ የሠራ ልባም ሰውን ይመስላል /ማቴ.፭፥፳፬/

⇒ እውነት እውነት እላችኋለሁ ሰማይና ምድር እስኪያልፍ ድረስ ከሕግ አንዲት የሰማ ወይም አንዲት ነጥብ ከቶ አታልፍም /ማቴ.፭፥፲፯/

⇒ የሚምሩ ብዙዓን ናቸው ይማራሉና /ማቴ.፭፥፶/

⇒ የሚያስታርቁ ብዙዓን ናቸው የእግዚአብሔር ልጆች ይባላሉና /ማቴ.፭፥፱/

የቅዱስ ያዕቆብ መልእክት

⇒ ምስክርነት ሆይ ምስክር
መውደድ ለእግዚአብሔር
ጥል እንዲሆን አታውቅምን? /
ያዕ.፩፡፱/

⇒ በጌታ ፊት ራሳችሁን
አዋርዱ ከፍ ከፍም
ያደርጋችኋል /
ያዕ.፩፡፲/

⇒ ባልንጀራህን ወደድ
ጠላትህንም ጥላ እንደተባለ
ሰምታችኋል እኔ ግን
እሳችኋለሁ በሰማያት
ላለ አባታችሁ ልጆች
ትሆኑ ዘንድ ጠላቶቻችሁን
ወደዱ የሚረግሙአችሁን
መርቁ /ማቴ.፭፡፱፻/

⇒ ብልና ዝቅርታ በሚያጠፋችኋል
ለሰዓትም ቆራረው በሚሰራቁት
ዘንድ ለእናንተ ጭድር
ላይ መጣዝዘን አትሰጡ /
ማቴ.፭፡፲፱/

⇒ ለሁለት ጌቶች መግዛት
የሚቻለው ማንም የለም
ወይም አንዱን ይጠላል
ሁለተኛውንም

ይወዳል /ማቴ.፭፡.../
⇒ የዋናች ብፁዓን ናቸው
መንግሥተ ሰማያትን
ይወርሳሉና /
ማቴ.፭፡፭/

⇒ ወንድሞች ሆይ እርስ
በርሳችሁ አትተማሙ
ወይም የሚመኑ
በወይምም ላይ የሚፈርድ
ሕግን ያማል /ያዕ.፩፡፲፱/

⇒ ሁባችሁ ተሰብስቷል፤
ልብሳችሁም በብል
ተሰልቷል። ወርቃችሁም
ብረችሁም ዝቅርታ ዝቅርታ
ምስክር ይሆንላችኋል /
ያዕ.፭፡፪/

የቅዱስ ያዕቆብ መልእክት

⇒ የመስራና የትዕግሥት

ምሳሌ የሆኑትን በጌታ
ስም የተናገሩትን ነቢያት
ተመልከቱ /ያዕ. ፭፡፲/

⇒ ከሁሉ በፊት ወንድሞች
ሆይ በሰማይም በሆነ
በምድርም በሆነ
ጭንጭ አትማሉ
ነገር ግን ከፍርድ
ቢታች እንዳትወድቁ
ነገራችሁ አምን ወይም
አይደለም ይሁን /
ያዕ.፭፡፲፪/

⇒ ዋጋችሁ በሰማያት ነውና
ደስ ይበላችሁ፤ ሐሜትንም
አድርጉ ከእናንተ በፊት
የነበሩትን ነቢያትን
እንዲሁ አሳደዋቸዋልና /
ማቴ.፭፡፲፪/

⇒ ፈጽመላችሁ አትማል ነገር ግን
መሐላችሁን በጌታ ስጦ
እንደተባለ ሰምታችኋል እኔ
ግን እሳችኋለሁ ከቶ
አትማሉ። /ማቴ.፭፡፱፻/

ከእነዚህ በተጨማሪ በቅዱስ ያዕቆብ መልእክትና በጌታችን አስተምህሮ መካከል የሚከተሉት ድንቅ መመሳሰሎች አሉ።

- ⇒ እምነትን ባለመጠራጠር መያዝ /ያዕ.፩፥፮ እና ማቴ.፳፩፥፳፩/
- ⇒ ባልንጀራን መውደድ /ያዕ.፪፥፰ እና ማቴ.፳፫፥፳፱/
- ⇒ መምህር ተብሎ የመጠራት ፍላጎት /ያዕ.፫፥፪ እና ማቴ.፳፫፥፳፱/
- ⇒ መምህር ተብሎ የመጠራት ፍላጎት /ያዕ.፫፥፪ እና ማቴ.፳፫፥፳፱/
- ⇒ የጥላቻ ንግግርን መናገር አስከፊነት /ያዕ.፫፥፪ እና ማቴ.፲፪፥፴፮/
- ⇒ ስለፍርድ ቀን መቅረብ /ማቴ.፳፱፥፴፫/

ቅዱስ ያዕቆብን አስቀድሞ በክርስቶስ ያላመነ ሆኖ እናየዋለን /ማር.፫፥፳፩፤ ዮሐ.፯፥፭/ ነገር ግን ለጌታ ታላቅ ፍቅርና አክብሮት ነበረውና ለአዲስ ኪዳን ትምህርት እንግዳ ሆኖ አንመለከተውም። የጌታ ትንሣኤ በቅዱስ ያዕቆብ አእምሮ ያሳደረው ተፅዕኖ ከባድ ነበር። የምናገኘው በጌታ ደቀመዛሙርት መካከል ብቻ አይደለም /ሥራ.፩፥፲፱/ ትንሣኤውን ከተመለከቱ ወገኖችም በስም የተጠቀሰ ሆኖ ነው እንጂ /፩ቆሮ.፭፥፯/።

ቅዱስ ጳውሎስ፡ ቅዱስ ያዕቆብን በስም የጠቀሰው ስለትንሣኤው የተመለከተውን ነግሮት ይሆናል። /ገላ.፩፥፲፱/ ቅዱስ ጳውሎስ ከቤተ ክርስቲያን አእማድ አንዱ አድርጎ መመልከቱ ጠቃሚ ነገር ነው። በኢየሩሳሌምም ጉባኤ የቤተ

ክርስቲያን ዋና መሪ ነበር። እነዚህ ሁሉ ነጥቦች ከቅዱስ ያዕቆብ ጋር አብረው የሚሄዱ ናቸው። ቅዱስ ጳውሎስ ዐምድ እንደሆነ የመስከረለት ይህ ቅዱስ ሐዋርያ ስለሃይማኖት ተዘንግቶት ሥራ ላይ ብቻ ያተኩራል ብሎ እንደ ሉተር ማሰብ ምክንያታዊ አይደለም።

የመልእክቱ ጸሐፊ ዝነኛና ከአይሁድ ወገን የነበረ መሆኑ በተለይም መልእክቱን የጻፈው ኢየሩሳሌም ውስጥ መሆኑ መልእክቱ የተጻፈላቸው ወገኖች ከአይሁድ ለነበሩ ክርስቲያኖች የመሆኑን ጉዳይ ያጎላዋል።

12. አጠቃላይ የማገበረሰቡ አኗኗር ሁኔታ፡- ቅዱስ ያዕቆብ ከኢየሩሳሌም ጥፋት በፊት ለነበሩ አይሁድ የጻፈው መሆኑን ይመስክራል። ባለጠጎች በድሆች ላይ እያደረሱ የነበረውን ጭንቅ ይዘረዝራል። ይህ ሁኔታ ከኢየሩሳሌም ጥፋት አስቀድሞ የነበረውን የማገበረሰቡን መልክ ይገልጣል።

በመካከላቸው የነበረ ውጊያና መቀዋወም ኢየሩሳሌም ከታላቁ የቤተ መቅደሱ ጥፋት አስቀድሞ የነበረችበት ሁኔታ የሚያሳይ ነበር። በዚህ ሥፍራ ስለጣዖት ማምለክ አልገለጸም ወይም ስለባሪያና ጌታ ግንኙነት። አይሁድ በብሉይ ኪዳን አምነዋል፤ ጣዖታትንም አጥፍተዋል። ይህ ሁኔታ ከኢየሩሳሌም ጥፋት አስቀድሞ የነበረ ሁኔታ ነው።

13. ጸሐፊውን በተመለከተ የሚነሡ ተቃውሞዎችና መልስቻቸው

አንዳንድ ዘመናዊ ሓይሶች በመልእክቱ ውስጥ የተካተቱ ከፍ

ያሉ የግሪክ ቃላትን በመመልከት የመልእክቱ ጸሐፊ ቅዱስ ያዕቆብ አይደለም ይላሉ። አንድ የገሊላ ሰው እንዲህ ዓይነት መልእክትን ሊጽፍ እንደማይችል ይገምታል። እነዚህ ምሁራን የዘነጉት የመንፈስ ቅዱስ ሥራ መኖሩን ነው። ቅዱስ ያዕቆብ የግሪክ ባህልንና ቋንቋን አለማወቁን የሚቃወም መረጃም የላቸውም። ምክንያቱም ይህ አካባቢ አስቀድሞ በግሪክ ከተማዎች ዙሪያ የነበረ ነበርና። በሜዲትራኒያን ወንዝ አካባቢ የነበሩ አይሁድ የግሪክን ባሕል ጠንቅቀው የሚያውቁ እንደነበሩም ተጽፏል። በከፍተኛ ደረጃ በግሪክ ተጽእኖ ሥርም ነበሩ። ለዚህም ማሳያ የሚሆነን ብሉይ ኪዳንን ወደ ግሪክ ቋንቋ የተረጎሙ ሊቃውንት ከአይሁድ ወገን መሆናቸው ነው።

2. ሌላው ተቃውሞ የመልእክቱ ጸሐፊ ቅዱስ ያዕቆብ ቢሆን ኑሮ የጌታ ወንድም በማለት ራሱን ይጠራ ነበር ከሚል አመለካከት የሚነሳ ነው። ምክንያቱም በመልእክቱ እጅግ አስፈላጊ መግቢያ ነውና። ለዚህ አስተሳሰብ መልሱ ሐዋርያው ራሱን የክርስቶስ ባሪያ አድርጎ ማቅረቡ የክርስቶስ ባሕርይ ምን ያህል ከፍ ያለ መሆኑን መረዳቱንና ለራሱ አላስፈላጊ ክብር ላለመስጠትም መፈለጉ ነው። እንደ ቅዱስ ዮሐንስ መጥምቅ እኔ ላንስ እርሱ ግን ከፍ ሊል ይገባል ያለ ይመስላል።

3. ከዚህ በተጨማሪ ሐዋርያት በዘመነ ሥጋዊው ጌታን ያወቁት ቢሆን እንኳን እንዲህ የሚል ቃልን ጽፈውልናል። ስለዚህ እኛ ከእሁን ጀምሮ ማንንም ብሥጋ እንደሚሆን አናውቅም፤ ክርስቶስንም በሥጋ እንደሆነ ያወቅነው ብንሆን እንኳ፤ እሁን

ግን ከእንግዲህ ወዲህ እንደዚህ አናውቀውም። /፪ቆሮ.፮፡፲፮/ 4. አንዳንዶች የመልእክቱ ጸሐፊ የጌታ ወንድም ቅዱስ ያዕቆብን መሆኑን የሚጠራጠሩት የመልእክቱ ጸሐፊ እርሱ ቢሆን ኖሮ ሕጉን በተመለከተ የተለየ ነገርን በጻፈልን ነበር በማለት ነው። በምሳሌነት የሚያነሱትም የአይሁድን ሥርዓትን ግዝረት በተመለከተ የተነሡ ችግሮችን ነው።

ለዚህ መልሱ ቅዱስ ያዕቆብ ምናልባት ይኼንን መልእክት የጻፈው አንድም ከጉባኤው አስቀድሞ መሆን አለበት። የኢየሩሳሌም ቤተ ክርስቲያን የአይሁድ ቤተ ክርስቲያን እንደመሆኗ በጠቡ ላይ ስታሳትፍ አንመለከትም። በመጀመሪያ ለአይሁድ መልካም አቀራረብን የያዘው የግዝረትንና ሌሎች ተያያዥ ጉዳዮች አስፈላጊነት በማመኑ አይደለም በሺህዎች የሚቆጠሩ ክርስቲያኖች እንዳይደናቀፉ በማሰብ ነው እንጂ። ቅዱስ ጳውሎስም ወደ አይሁድ ቤተ መቅደስ ከመግባቱ አስቀድሞ የመንጸት ሥርዓትን ይፈጽም ዘንድ ይህንን ሐላፊነት መውሰድ ነበረበት። /ሥራ.፳፩፡፲፯-፳፯/ እንደገናም አንዳንድ ወገኖች ከቅዱስ ያዕቆብ ወደ ቅዱስ ጴጥሮስ ሲመጡ ቅዱሱ ራሱን ከአሕዛብ ለይቷል። /ገላ.፪፡፲፩/

14 የመልእክቱ አከፋፈል

እምነትና መከራ ምዕራፍ ፩

እምነትና ሥራ ምዕራፍ ፪

እምነትና አንደበት ምዕራፍ ፫

እምነትና ምድራዊ ፍላጎት ምዕራፍ ፬

እምነት በማንኛውም ሁኔታ /ምዕ. ፭፥፩-፲፩/
/ምዕ. ፭፥፲፪-፳/

ምዕራፍ ፩፡ እምነትና ፈተና

ቅዱስ ያዕቆብ በዚህ ምዕራፍ እምነትና ፈተናን በተመለከተ ጠቃሚ መልእክትን አስተላልፏል፡፡

የመግቢያ ሰላምታ ቁ. ፩

ውጫዊ ፈተና ቁ.፪-፬

ፈተናን እንዴት እንቋቋማን?

ሀ. ሰማያዊ ጥበብን ገንዘብ ማድረግ ቁ.፭-፯

ለ. ትሕትናን ገንዘብ ማድረግ ፰

ሐ. ይህ ዓለም ኃላፊ መሆኑን በመገንዘብ ቁ.፰-፲፪

ውስጣዊ ፈተና ቁ.፲፫-፲፭

እግዚአብሔር ከመልካም ነገር ውጪ ለልጆቹ ክፉ ነገርን

አይሰጥም ቁ.፲፮-፲፰

እንደ እግዚአብሔር ልጅነታችን የሚጠበቅብን

ሀ. ለማዳመጥ የፈጠን መሆን ቁ.፲፱

ለ. ለመናገር የዘገየን መሆን ቁ. ፲፱

ሐ. ለቁጣ የዘገየን መሆን ፲፱-፳

መ. የክፋትን ዘር ማስወገድ ቃሉን በውስጣችን መትከል

ቁ.፳፩-፳፮

ሠ. አንደበታችንን መጠበቅ ቁ.፳፯

ረ. ምሕረትን ማድረግ ቁ.፳፯

ሰ. ራስን ከርኩሰት መጠበቅ ቁ.፳፯

የመግቢያ ሰላምታ

“የእግዚአብሔርና የጌታ ኢየሱስ ክርስቶስ ባሪያ ያዕቆብ ለተባበሩ ለአሥራሁለቱ ወገኖች ቁ.፩

ቅዱስ ያዕቆብ ከጌታ ጋር በሥጋ እንደሚዛመድ አልገለጠም፡፡ ራሱን ባሪያ ብሎ ጠርቷል፡፡ ባሪያ ወይም አገልጋይ በራሱ አካል፤ ፈቃድ በሚሰቴና በልጆቹ ላይ መብት እንደሌለው እናውቃለን፡፡ ነገር ግን ጌታው እንደፍላጎቱ የወደደውን ይፈጽማል፡፡ ቅዱስ ያዕቆብ ለጌታ የነበረውን ፍቅር ራሱን ባሪያ ብሎ እስከመጥራት የዘለቀ ነው፡፡ ውዱ በእርሱ ላይ የፈቀደውን ያደርግ የወደደውንም ይፈጽም ዘንድ ራሱን አሳልፎ የሰጠ ነው፡፡

ይህ ባርነት ምን ዓይነት ባርነት ነው? ነገር ግን ከሐዋርያው ፈቃድ የተለየ አይደለም በፍቅር ራስን አሳልፎ በመስጠት የሚፈጽም የፍቅር ባርነት ነው እንጂ፡፡

ቅድስት ሥላሴን የሚወዱ አገልጋዮች የሚሰማቸው ስሜት ይህ ነው፡፡ እግዚአብሔር አብ የፍቅር እጆቹን ለልጆቹ ሲዘረጋ ማየት፤ እግዚአብሔር ወልድ የሚታመኑለትን የሚታዘዙለትን ባሪያዎች መሸራ አድርጎ ሲቀበል መመልከት፤ እግዚአብሔር መንፈስ ቅዱስ የአገልጋይን ሰውነት ማደሪያ አድርጎ ሲቀድስ መመልከት ፍጹም ደስታን የሚያጎናጽፍ ነው፡፡ ክርስቲያኖች ራሳቸውን ፍጹም ባሪያ አድርገው በመስጠታቸው በቅድስት ሥላሴ እቅፍ ውስጥ ሆነው ይዘምራሉ፡፡ ስለዚህ ማንኛውም ወገን ከቅዱስ ያዕቆብ ጋር በመሆን እንዲህ ይላል “የእግዚአብሔርና የኢየሱስ ክርስቶስ ባሪያ” ይህ አባባል የቅዱስ

ያዕቆብና ጸጋና ታላቅነት ያመለክታል። ለጌታ ያለውን ፍቅርና በፍጹም ትሕትና ለእርሱ ያደረገውን ፍጹም መገዛት ያሳያል።

1.2. ውጫዊ ፈተና

“ልዩ ልዩ ፈተና ሲደርስባችሁ እንደሙሉ ደስታ ቁጠሩት። ቁ.፪ ቅዱስ ያዕቆብ እንደ ቅዱስ ዮሐንስ ልጆች አላለም ወንድሞች አለን እንጂ። ምክንያቱም እየተናገረ ያለው ስለፈተናና መከራ ነው። ስለዚህ የድፍረት መንፈስን ይለብሱ ዘንድ ወንድሞች ብሎ ጠራቸው ፈተናን ለመቀበል የፈቀዱ ወገኖች ሕፃናት አይደሉምና።

ወንድሞች ብሎ በመጥራት ከእግዚአብሔር ጋር ያላቸውን ኅብረት እርስ በርሳቸውም ያላቸውን መንፈሳዊ ወንድማማችነት የሚያስረዳ ነገርን ተናገረ። ይኸም በአዲሱ ልደት የእግዚአብሔር ልጅነት በማግኘታቸው ነው። በፍጹም ደስታ ሆነው መከራን ያለ አንዳች ማጉረምረም ለመቀበል ራሳቸውን አዘጋጅተዋል።

“በሙሉ ደስታ” አላቸው ምናልባት ከፍተኛውን ደስታ እየነገራቸው ነው። ስለክርስቶስ ስም በፍርድ ወንበር ፊት ቢያቆሟቸው አንድ ጊዜ ብቻ ሳይሆን ብዙ ጊዜ ቢደጋገም ለመደሰት የሚገባቸው ብቻ አይደለም አብዝቶ መደሰትን ገንዘብ ታደርጉለት ዘንድ ይገባል እንጂ።

በግሪክ አውቃችሁ የሚለው ቃል ወደ ፈተና መግባትን የሚያመለክት አይደለም። ፈተና ዙሪያችሁን ከቧችኋል ማለት ነው እንጂ። በፈተና አማካኝነት ወደ እኛ የሚቀርቡልን ነገሮች ሁሉ በደስታ እንቀበላቸዋለን። ከሐዋርያው ጋር

ያዘንን ስንሆን ሁል ጊዜ ደስተኞች ነን /፪ቆሮ.፮፥፳/ በማለት እየዘመርን። ይህ ዓይነት ፈተና በኅጢአት ምክንያት የመጣ አይደለም። ነገር ግን መከራን ከተቀበለው መድኃኒታችን ጋር ኅብረትን እንፈጥር ዘንድ የምንቀበላቸው ናቸው እንጂ።

“አሁን በመከራዬ ስለ እናንተ ደስ ይለኛል ስለ አካሉም ማለት ስለ ቤተ ክርስቲያን በሥጋዬ በክርስቶስ መከራ የጎደለውን እፈጽማለሁ። /ቆላ.፩፥፳፱/

“የክርስቶስ ስቃይ በእኛ ላይ እንደበዛ፣ እንዲሁ መጽናናታችን ደግሞ በክርስቶስ በኩል ይበዛልና። /፪ኛ ቆሮ.፩፥፭/

በእርሱ ምክንያት መከራን ገንዘብ ማድረጋችንን ስለሚያውቅ ነፍሳችንን ከፍ ከፍ ያደርጋታል። ስለ እርሱ ብለን መከራን ተቀብለናል። ከክርስቶስ ጋር ተካፋይ ስንሆን ምን ዓይነት ቃል የደስታችንን ታላቅነት ሊገልጠው ይችላል?

በእምነት አዲሱን ልደትና ትንሣኤ እንገነዘባለን። ሞትን አሸንፎ ሙስና መቃብርን አጥፍቶ በተነሣው መድኃኒት የሚያምኑ ወገኖች ከእርሱ ጋር መከራን ይቀበሉ ዘንድ የግድ ነው። እርሱንና የትንሣኤውን ኃይል እንዳውቅ በመከራውም እንድንከፈል፣ ወደ ሙታንም ትንሣኤ ልደርስ ቢሆንልኝ በሞቱ ልመስለው እመኛለሁ /ፊል.፫፥፲-፲፩ እስከ ማለት ይደርሳሉ።

ቅዱስ ዮሐንስ አፈወርቅ እንዲህ ይላል፡- በተለያዩ ፈተና መካከል ባለፋችሁ ጊዜ ፍጹም ደስታ አድርጋችሁ ከቆጠራችሁት ደስታን ገንዘብ ታደርጋላችሁ። ያንን ደስታ መልሳችሁ ለእግዚአብሔር ስጦታ አድርጋችሁ ታቀርባላችሁ።

እንደገናም ቅዱስ ዮሐንስ አፈወርቅ አንዱ እንዲህ ይላል፡-

ስቃይ ከክርስቶስ ጋር እውነተኛ እንድነትን የምንፈጥርበት ታላቅ ፍቅርንም ለማግኘት የምንደፋፈርበት የመንፈሳዊ ፍጽምና መሠረት ነው። እንዲህ የሚለውን ስሙት “ጌታን ማገልገል ከፈለግክ ነፍስህን ለፈተና አዘጋጃት። እንደገናም ክርስቶስ እንዲህ ይላል፡- “በዓለም ሳላችሁ መከራ አለባችሁ። ዮሐ.፲፮፡፴፫ እንደገናም “ወደ ሕይወት የሚወስደው መንገድ ደጃ የጠበበ መንገዱም የቀጠነ ነውና የሚያገኙት ጥቂቶች ናቸው ማቴ.፭፡፲፬/ በየትኛውም አጋጣሚ መከራ ከፍ ያለ ነገር ሁኖ ትመለከታላችሁ። በየትኛውም ዘመን መከራ ለክርስቲያኖች አስፈላጊ ነገር ሆኖ ቀርቧል። በዚህ ዓለም ላይ ያለመከራ የድልን አክሊል መቀዳጀት የሚቻለው ወገን የለም። ከዓለም የድል አክሊልን መቀዳጀት የሚፈልግ ሰው በጠንካራ ሥራ፣ በድካም፣ በምግብና በልምምድ ራሱን ያጠነክራል። በዓለማውያን ዘንድ እንዲህ ከሆነ በመንፈሳዊው ዓለም መንፈሳዊ ውጊያ ምን ያህል እውነትና ዋጋን ሊያስከፍል የሚችል እንደሆነ መገንዘብ ይቻላል።

ቅዱስ አውግስጢኖስ “ሰዎች በመሆናችን በፈተና ወጥመድ መካከል ሆነን እጅግ አደገኛ የሆነ ሕይወትን እንመራለን” ይላል። ይህ ዓለም የጸደይ ወራትን ከመቀበሉ አስቀድሞ ክረምት እንደሚመጣ አበባዎችም እንዲያብቡ ሰውም የዘላለማዊ ሕይወትን ዋጋ ከመቀበሉ አስቀድሞ በተለያዩ ፈተናዎች መካከል ሊያልፍ የግድ ነው። ቅዱስ ጳውሎስ

እንደተናገረ፡- “ወደ እግዚአብሔር መንግሥት በብዙ ፈተና እንገባ ዘንድ ያስፈልጋል። /ሥራ.፲፬፡፳፱/

ፈተና በሦስት መንገድ ይመጣል።

በማሳመን፣ በመሳብ፣ በስምምነት፣ ሰይጣን ኅጢአትን እንድንሠራ ያሳምነናል፤ ሥጋችን ይሳባል፤ አእምሮአችን ይስማማል።

ቅዱስ አትናቴዎስ ሐዋርያዊ በእርዮሳውያን ፈተና ዙሪያቸውን ተከበው ለነበሩ ልጆቹ በጻፈው መልእክት እንዲህ ይላል፡- “በመከራችን መካከል ድንኳኑን ወደ እኛ መቅረቡን በመረዳት እንደሰት። መድኃኒታችን ያለ መከራ አያድነንም። እርሱ ስለእኛ መከራን ተቀብሎ ሞትን አስወግዶታል። “በዓለም ሳለን መከራ እንዳለብን ዮሐ.፲፮፡፴፫ ነግሮናል። ይህንን መልእክት የተናገረው ለሁሉም ሰው አይደለም በእምነትና በተጋድሎ ለሚያገለግሉት ወገኖች ነው እንጂ። እነርሱም የጽድቅ ሕይወትን እየኖሩ በስሙ መከራን የሚቀበሉ ወገኖች ናቸው።

ሀ. ፈተና ወደ እኛ እንዲመጣ ካልፈቀድን እውነትን ማወቅ አይቻለንም።

ለ. ወደ ፈተና መግባት ካልተቻለን ማንም የመንፈስን ጥበብ ገንዘብ ማድረግ አይቻለውም። ነፍስ የክርስቶስን መከራ በንቃት ካልተከፈለች ከእርሱ ጋር ኅብረት የላትም።

በመንገድህ ላይ የማይናወጥ ሰላም ካገኘህ ከመለኮታዊው መንገድ በርቀት መንገድ ቆመኻልና ተጠንቀቅ፤ ቅዱሳን የተጓዙበት መንገድ ይኸኛው አይደለምና ሕይወትህ አደጋ ላይ

እንደገናም ቅዱስ ዮሐንስ አፈወርቅ አንዱ እንዲህ ይላል፡-

ሰቃይ ከክርስቶስ ጋር እውነተኛ አንድነትን የምንፈጥርበት ታላቅ ፍቅርንም ለማግኘት የምንደፋፈርበት የመንፈሳዊ ፍጽምና መሠረት ነው። እንዲህ የሚለውን ስሙት “ጌታን ማገልገል ከፈለግክ ነፍሱን ለፈተና አዘጋጃት። እንደገናም ክርስቶስ እንዲህ ይላል፡- “በዓለም ላላችሁ መከራ አለባችሁ። ዮሐ.፲፮፡፴፫ እንደገናም “ወደ ሕይወት የሚወስደው መንገድ ደጁ የጠበበ መንገዱም የቀጠነ ነውና የሚያገኙት ጥቂቶች ናቸው ማቴ.፩፡፲፬/ በየትኛውም አጋጣሚ መከራ ከፍ ያለ ነገር ሁኖ ትመለከታላችሁ። በየትኛውም ዘመን መከራ ለክርስቲያኖች አስፈላጊ ነገር ሆኖ ቀርቧል። በዚህ ዓለም ላይ ያለመከራ የድልን አክሊል መቀዳጀት የሚቻለው ወገን የለም። ከዓለም የድል አክሊልን መቀዳጀት የሚፈልግ ሰው በጠንካራ ሥራ፣ በድካም፣ በምግብና በልምምድ ራሱን ያጠነክራል። በዓለማዊያን ዘንድ እንዲህ ከሆነ በመንፈሳዊው ዓለም መንፈሳዊ ውጊያ ምን ያህል እውነትና ዋጋን ሊያስከፍል የሚችል እንደሆነ መገንዘብ ይቻላል።

ቅዱስ አውግስጢኖስ “ሰዎች በመሆናችን በፈተና ወጥመድ መካከል ሆነን እጅግ አደገኛ የሆነ ሕይወትን እንመራለን” ይላል። ይህ ዓለም የጸደይ ወራትን ከመቀበሉ አስቀድሞ ከረምት እንደሚመጣ አበባዎችም እንዲያብቡ ሰውም የዘላለማዊ ሕይወትን ዋጋ ከመቀበሉ አስቀድሞ በተለያዩ ፈተናዎች መካከል ሊያልፍ የግድ ነው። ቅዱስ ጳውሎስ

እንደተናገረ፡- “ወደ እግዚአብሔር መንግሥት በብዙ ፈተና እንገባ ዘንድ ያስፈልጋል። /ሥራ.፲፬፡፳፪/

ፈተና በሦስት መንገድ ይመጣል። በማሳመን፣ በመሳብ፣ በስምምነት፣ ሰይጣን ኅጢአትን እንድንሠራ ያሳምነናል፤ ሥጋችን ይሳባል፤ አእምሮአችን ይስማማል።

ቅዱስ አትናቴዎስ ሐዋርያዊ በአርዮሳውያን ፈተና ዙሪያቸውን ተከበው ለነበሩ ልጆቹ በጻፈው መልእክት እንዲህ ይላል፡- “በመከራችን መካከል ድንጋጌችን ወደ እኛ መቅረቡን በመረዳት እንደሰት። መድኃኒታችን ያለ መከራ አያድነንም። እርሱ ስለእኛ መከራን ተቀብሎ ሞትን አስወግዶታል። “በዓለም ላለን መከራ እንዳለብን ዮሐ.፲፮፡፴፫ ነግሮናል። ይህንን መልእክት የተናገረው ለሁሉም ሰው አይደለም በእምነትና በተጋድሎ ለሚያገለግሉት ወገኖች ነው እንጂ። እነርሱም የጽድቅ ሕይወትን እየኖሩ በስሙ መከራን የሚቀበሉ ወገኖች ናቸው።

ሀ. ፈተና ወደ እኛ እንዲመጣ ካልፈቀድን እውነትን ማወቅ አይቻለንም።

ለ. ወደ ፈተና መግባት ካልተቻለን ማንም የመንፈስን ጥበብ ገንዘብ ማድረግ አይቻለውም። ነፍስ የክርስቶስን መከራ በንቃት ካልተከፈለች ከእርሱ ጋር ኅብረት የላትም።

በመንገድህ ላይ የማይናወጥ ሰላም ካገኘህ ከመለኮታዊው መንገድ በርቀት መንገድ ቆመኻልና ተጠንቀቅ፤ ቅዱሳን የተጓዙበት መንገድ ይኸኛው አይደለምና ሕይወትህ አደጋ ላይ

መውደቁን አስተውል፡፡ እግዚአብሔር የሰው ልጅ ይፈተን ዘንድ የሚፈቅደው ሰው በፈተናው ምክንያት ወደ እግዚአብሔር እንዲቀርብ በማሰቡ ነው፡፡ ፈተናን የሚወጣበትን መንገድም ይማር ዘንድ ነው፡፡

ቅዱስ ኤፍሬም ሦርያዊ እንዲህ ይላል፡-

በጎዳናህ ላይ ሰላምህ ዘወትር የማይናወጥ ከሆነ ከእውነተኛው የሕይወት መንገድ ፈቀቅ ብለኻልና ራስህን መርምር፡፡ ቅዱሳን አንተ በሄድክበት መንገድ አልሄዱም፡፡ ጉዞህ ወደታላቁ ከተማ የሚደረግ ፈታኝና አስቸጋሪ ጉዞ ነው፡፡ እርሱም የእግዚአብሔር መንግሥት ነው፡፡ የፈተናው መጠንከር ወደ እግዚአብሔር ከተማ ለመቅረብህ ማሳያ ነው፡፡ ወደ ከተማው እየቀረብክ በመጣህ መጠን የፈተናው ብዛት ዓይነትና ጥንካሬ እንዲሁ እየጨመረ ይመጣል፡፡

“የእምነታችሁ መፈተን ትእግስትን እንደያደርግላችሁ አውቃችሁ” /ቁ.3/

በጠቅላላ ውስጥ የሚገኝ ደስታ ለእምነታችን እውነተኛነት ማሳያ ነው፡፡ ይህ ማለት ጠቅላላው ሰው ትዕግሥትን ጥቅም እንዲያደርግ ይረዳል፤ ስለዚህም ምክንያት ክርስቶስን ይመሰግናል፡፡

በዚህ ሥፍራ የተገለጸው ትዕግሥት አዎታዊ ገጽታ ያለው፤ ያለ አግባብ ሰው የማይቀበለው ፈተና ነው፤ ምክንያቱም ሰው ያለ ፈቃዱ የሚቀበለው መከራ ትርፍ የለውምና ይህንን ማለት አይደለም፡፡ ነገር ግን ሰው መከራውን ሁሉ ስለ እርሱ ሲል መከራን ለተቀበለው ለክርስቶስ ሲል የሚፈጽመው ነው እንጂ፡፡ ይህ አዎንታዊ ገጽታው የጎላ የመከራ ዓይነት ነው፡፡ እርሱም

ፍጹም ፍቅርን ገንዘብ ያደረገ ትዕግሥትን በደስታ በመታዘዝ ስለ ክርስቶስ ፍቅር ሲባል ገንዘብ የሚያደርጉት መከራ ነው፡፡ ሰው ወደ ፈቅዶ የሚቀበላት መከራ መከራ የተቀበለ ክርስቶስን ታስመሰለዋለች፤ ከአባቶች አንዱ እንዲህ ይላል፡-

ፈተናን በአሸናፊነት መወጣት የሚቻለው በሥላሴ ባለች እምነትና በመንፈሳዊ እውቀት ነው፡፡

“ትዕግሥት ምንም የሚጎድላችሁ ሳይኖር ፍጹማን ምሉዓን ትሆኑ ዘንድ ሥራውን ይፈጽም” /ቁ.፬/

መከራ በራሱ መራራ ነው፡፡ ነገር ግን ከመከራ የሚወለድ ትዕግሥት ፍጹማዊ የሆነ ዓላማ አለው እርሱም ምንም የሚጎድለን ነገር ሳይኖር ፍጹማንና ምሉዓን የሚያደርገን ነው፡፡ /ቁ.፬/

ፍጹማን ትሆኑ ዘንድ፡-

ይህ ማለት መንፈሳዊ ብስለትን ገንዘብ ታደርጉ ዘንድ ማለት ነው፡፡ ዛፍን ለመትከል ዘሩን ማፍላትና ውኃ ማጠጣት በራሱ በቂ አይደለም፡፡ ከነፋስም መጠበቅ ይኖርብናል፡፡ በተመሳሳይ ሁኔታ በተሰቀለው መድኅን ማመኑ ብቻውን በቂ አይደለም፤ በጥምቀት ልጅነትን ካገኘን በኋላ አዲሱ ሰው በእኛ ውስጥ እስኪያድግ ድረስ መከራን ልንቀበል ይገባናል፡፡ ወደ መንፈሳዊ ሰውነት አድጎ ፍጹማን እስከምንሆን ድረስ ፈተና የግድ ነው፡፡

ቅዱስ ዮሐንስ አፈወርቅ መከራን መራመድን ከሚለማመድ ሕፃን ጋር ያወዳድረዋል ። ሕፃኑን እናቱ እጁን ትይዘዋለች በራሱ ሊራመድ ይችል እንደሆነ ታይ ዘንድ ትለቀዋለች። ሊወድቅና ሊያለቅስ ይችላል፤ ነገር ግን ልቧም ዓይኖቿም ስሜቷም ከርሱ ጋር ነው። በተመሳሳይ ሁኔታ እግዚአብሔር እጃችንን በርኅራኄ ይይዛል ነገር ግን አንዳንድ ጊዜ እጁን ይለቃል። በቅርብ ርቀትም ሆኖ ይከታተለናል። መንፈሳዊ ሰውነትን እንለማመድ ዘንድ በመከራ መካከል እንድናልፍ ይፈቅዳል።

ጠርጡለስ በእስር ላይ ለነበረ አማኝ አንዲህ የሚል ደብዳቤን ጻፈለት፤

“የተቀደስክ ሆይ ባንተ ላይ የወደቀውን ነገር አስብ፤ ያጠነክርህ ዘንድ እንደልምምድ ያለ ነገር ነው። ዘላለማዊውን አክሊል እስከምትቀዳጅ ድረስ ይህ ሁኔታ ይቀጥላል። እግዚአብሔርን በዘላለማዊው ዓለም ከፍ ከፍ የምታደርግበት የሰማያዊው አገር ነዋሪ እስክትሆን ድረስ ውጊያው የሞት የሽረት ያህል ነው። በመንፈስ ቅዱስ ቅባት የቀባህ፤ ወደዚህ ዓይነት መንፈሳዊ ልምምድ እንድትገባ እጅህን ይዞ የመራህ፤ የሚጠብቅህም አምላክህ ጌታችን መድኃኒታችን ኢየሱስ ክርስቶስ ይህ ለአንተ እጅግ ጠቃሚ ነገር እንደሆነ ተመልክቷል። በመንፈሳዊ ውጊያ የሰለጠንህ ትሆን ዘንድ ልምምዱ ከባድና የከፋ ነው። በጎነትና ጸጋ የተጋድሎ ውጤት ነው።

እንደገናም ከአባቶች አንዱ እንዲህ ይላል፡- ሰው ገንዘብ

ሊያደርገው የሚገባ ፍጹምነት የእግዚአብሔር ፍቅር ነው። ፍርሃትን አውጥቶ የሚጥለው ይኸው ተመሳሳይ ፍጹማዊ ፍቅር ነው። /፩ዮሐ.፬፥፲፰/ እርሱም መፈተንን አለመፍራት ነው። መጽሐፍ ቅዱስ እንዳለ ለነፍስ አጥር ቅጥር ሆኖ የሚያገለግላት ፍጹምነት ትዕግሥት ነው “በመታገሣችሁ ነፍሳችሁን ታገኛላችሁ።” /ሉቃ.፳፩፥፲፱/

ምንም የሚጎድላቸው ሳይሆን ምሉዓን ትሆኑ ዘንድ፡- ይህ ማለት ፍጹማን መሆን ብቻ አይደለም። ነገር ግን ይህ ብስራት ሁሉንም ዓይነት መንፈሳዊ ሕይወት ይይዛል። እውነት ነው በብዙ ነገር እንስናከላለን፤ ልጅነታችን በተገለጠ እና ራሳችንንም ለጌታችን መድኃኒታችን ኢየሱስ ክርስቶስ አሳልፈን በሰጠን መጠን እንዲህ የሚለውን የሐዋርያውን ቃል እንስማለን፡-

“በክርስቶስ ኢየሱስ ወደዘላለም ክብር የጠራችሁ የጸጋ ሁሉ አምላክ ለጥቂት ጊዜ መከራ ከተቀበላችሁ በኋላ ራሱ ፍጹማን ያደርጋችኋል፤ ያጸናችሁማል” /፩ጴ.፭፥፰/

4. ሰማያዊ ጥበብን ገንዘብ በማድረግ

“ከእናንተ ግን ማንም ጥበብ ቢጎድለው ሳይነቅፍ በልግስና ለሁሉ የሚሰጠውን እግዚአብሔርን ይለምን ለእርሱም ይሰጠዋል” /፪.፭/

በሰማያዊና መንፈሳዊ ጥበብ እየተመሩ እስከ መጨረሻው ለሚጸኑ ወገኖች የእግዚአብሔር ፈቃድና ቃል ኪዳን ያመኑትን ወገኖች ካላመኑት እንደሚለይም እንገነዘባለን። ስለዚህ መከራ በገጠመን ጊዜ የምንቀበለው በደስታ ይሆናል።

ሰለዚህም ምክንያት ሳናቋርጥ እንዲህ በማለት እንለምናለን፡፡ “በኪናቤል አድራ የምትኖር ጥበብን ስጠኝ፡፡ ከባሮችህ መካከል አትለየኝ፡፡ ባሪያህ ነኝና ኀይሌ የደከመ ሰው የምሆን ዘመኔ ያነሰብኝን ሕጉን ፍርዱን ለማወቅ ትሑት አእምሮ የጎደለኝን እኔ የሴት ባሪያህ ልጅ ባሪያህ ነኝና ከባሮችህ አትለየኝ፡፡ ሃይማኖትን ከመጠየቃችን አስቀድሞ ተሰጥቶናልና ሰላሙንና ፍቅሩንም በተመሳሳይ ሁኔታ ይሰጠናል፡፡ ሰለዚህም ነው በጸሎታችን በትዕግሥት እምነትን እንድንጨምር የምንጸልየው፡፡ የተቀበልን እንዲሞላልን ያልተቀበልን እንዲሰጠን ወደ እግዚአብሔር እንጸልያለን፡፡

ከአባቶች አንዱ እንዲህ ይላል፡- ቅዱስ ያዕቆብ ጥበብን እንዳንስት የሚነግረን ለምንድን ነው? ምክንያቱም ጥበብን የምንሻት ከዚህ ዓለም ፈላስፎች ሳይሆን ከልዑል እግዚአብሔር በመሆኑ ነው፡፡ እግዚአብሔርን ስለምንው በዓለት ውስጥ እንዳለ መፍሰሱን እንደማያቋርጥ ውኃ ጥበብ በእኛ ውስጥ ይፈስ ዘንድ ይሰጠናል፡፡ ነገር ግን የዚህ ዓለም ፈላስፎችና ጥበበኞች ጥበብ የሚሰጠው ተሰፍሮ በልክ ነው፡፡ የእግዚአብሔር የሆነው ስጦታ ግን የተትረፈረፈ ነው፡፡

“ለሁሉ የሚሰጠው” የሚለው ቃል ለጠየቀ ሁሉ ማለት ነው፡፡ እግዚአብሔር ፊት አይቶ አያዳገም፡፡ ለጠየቀ ወገን ሁሉ ይሰጣል፡፡ በብዛትና ነጻ የሆነ ጥበብን ያለገደብ እርሱ አባት ነውና አባት ለልጆቹ የወደዱትን ማንኛውንም ነገር ሊሰጥ ይወዳል፡፡

ነገር ግን እንዳንድ ጊዜ የለመንነው አንቀበልም ምክንያቱ

ምንድን ነው?

ባለማመናችን ምክንያት ከተትረፈረፈው የእግዚአብሔር ስጦታ ተጠቃሚዎች አይደለንም፡፡ ሰለዚህ ምክንያት ነው ሐዋርያው እንዲህ ያለው “ነገር ግን በምንም ሳይጠራጠር ይለምን” /ቁ.፩/ ያለው፡፡

አባት ይስሐቅ እንዲህ ይላል፡- እግዚአብሔር ለሰው ያለውን ጥበቃና የለመነውን፤ መሻቱን እንደሚቀበል ሰው ሲያምን የሰው ጸሎት መልስ ያገኛል፡፡ ጌታችን መድኃኒታችን ኢየሱስ ክርስቶስ እንዲህ ብሏልና “ሰለዚህ እላችኋለሁ የጸለያችሁትን የለመናችሁትንም ሁሉ እንዳገኛችሁት እመኑ ይሆንላችሁማል /ማር.፲፩፥፳፱/

“ነገር ግን ሳይጠራጠር በእምነት ይለምን” የተከፋፈለ ልብ ሳይኖረው በእግዚአብሔር ጥበብና በዓለማዊ ጥበብ መካከል ሳይሆን፡፡ ማለትም በእግዚአብሔር ፍቅርና በዓለማዊ ቁሳዊ ነገር ፍቅር ውስጥ ሳይሆን ይለምን፡፡

“የሚጠራጠር ሰው በነፍስ የተገፋና የተነቃነቀ የባሕር ማዕበልን ይመስላልና” /ቁ.፮/

የሚጠራጠር ሰው በነፍስ የተገፋ የተነቃነቀ የባሕር ማዕበልን ይመስላል፡፡ ተጠራጣሪ ሰው በእርግጥ በራሱ የሚኮራ ነው፡፡ እግዚአብሔር ልመናችሁን እንደሚሰማችሁ ካላመናችሁ ባለመቀበላችሁ አታጉረምርሙ፡፡ ተጠራጣሪ ሰው አእምሮው የተከፈለ ሆኗል፡፡

ቅዱስ ቄርሎስ ዘእስክንድርያ እንዲህ ይላል፡- ቅዱስ ያዕቆብ ለሰው ጥበብ መሠረቱ እምነት መሆኑን አሳይቷል፡፡ በዚህ ስፍራ ምናልባት የእግዚአብሔርን ጥበብ በገንዘብ ለመለካት የለመነውን ስምዖን ጠንቋዩን ለመመለስ የተጠቀመበት ቃል ይሆናል፡፡ በሐዋርያት እጅ መጫን የመንፈስ ቅዱስን ጸጋ እንዲቀበል ለመነ እንጂ በእምነት አልለመነም፡፡

“ሁለት አሳብ ያለው በመንገዱም ሁሉ ለሚወላውል ለዚያ ሰው ከጌታ ዘንድ አንዳች እንዲያገኝ አይምሰለው /ቁ.፩፥፭/

መነኩሴው ዮሐንስ ካስያን እንዲህ ይላል፡- ጸሎቱ መልስ እንደሚያገኝ እርግጠኛ መሆን የማይቻለው ማነው? የሚጸልይ ነገር ግን የጸሎቱን መልስ እንደማይቀበል የማያምን ሰው እርሱ ምስኪን ነው፡፡ መጠራጠርህን አቁምና ጌታን ከመለመን ወደኋላ አትበል፡፡ ለራስህ እንዲህ አትበል ጌታ እንዴት እጠይቀዋለሁ እንዴትስ ከርሱ እቀበላለሁ? እርሱን ብዙ ጊዜ በድዋለሁ፤ እንዲህ የመሳሰለ ተልካሻ ምክንያትን ለራስህ እያቀረብክ ራስህን አታስጨንቅ፡፡ ነገር ግን በሙሉ ልብህ ወደጌታ ተመለስ፡፡ ያለመጠራጠርም ለምነው፡፡ የእግዚአብሔርን መጠነ ብዙ ምሕረት ትመለከታለህ /ክፍሉን በለመንከው ልመና እንድትሞላ ያደርጋታል እንጂ አይተውህም፡፡

ጌታን በፍጹምና በሙሉ እምነት የማንከተል ወገኖች፣ ባዕድና እንግዳ የሆኑ አማልክትን ወደልባችን የምናስገባ ይህ ሥራችን ያጠፋናል፡፡ ምክንያቱም የምንወላውልና ያልተረጋጋን

ነንና ጌታ አይጠብቀንም፡፡ ለዚህ የሚጠቅመን፡-

ትሕትናን ገንዘብ ማድረግ

ሰማያዊ ጥበብ የሰውን የሥጋ ስስት አስወግዶ እውነተኛ ትሕትናን ገንዘብ እንድናደርግ የሚያስችል ንይል ነው፡፡ አማኙ በጉልበቱ ተንበርክኮ በተሰበረ ልብ ወደጌታችን መድኃኒታችን ኢየሱስ ክርስቶስ መስቀል የሚመለከትበት ጥበብ ነው፡፡ ከጉልበቱ ሲነሣ በአሸናፊነትና በደስታ ስሜት ነው፡፡ ስለዚህም ምክንያት ቅዱስ ያዕቆብ እንዲህ አለ *“የተዋረደ ወንድም ግን በከፍታው” /ቁ.፱/* ይህ አንቀፅ ለዕብራውያን ባሪያዎች የሚሠራ ነው በድኅነታቸው ላሉ ታላቅና ኩሩ ነበሩና፡፡ ነገር ግን ባርነታቸው ከሰዎች በታች አድርጓቸዋል፡፡

“ባለጠጋም በውርደቱ ይመካ /ቁ.፲/ በዚህ ሥፍራ ለሀብታሞች መልእክት ሲያስተላልፍ ወንድሞች የሚል ቃል አልተጠቀመም፡፡ በሀብታቸው ምክንያት አላስፈላጊ ነገር እንደሚሠሩ ያሰበ ይመስላል፡፡ በትሕትናው እንጂ በሀብቱ ምክንያት እንዳይመካ ለሀብታሞች መልእክትን አስተላልፏል፡፡

መጽሐፍ ቅዱስ እንዲህ ይላል፡- ራሱን ከፍ ከፍ የሚያደርግ ሁሉ ይዋረዳልና ራሱንም የሚያዋርድ ከፍ ይላል፡፡ /ሉቃ.፲፩፥፲፩/ ሀብት የሀብታም ሰዎች አበባ ነው፡፡ ነገር ግን ሰማያዊ የሆነውን ነገር ለመንጠቅ ከእርሱ ከፍታ በላይ ነው፡፡ ቅዱስ ያዕቆብ እንዲህ ይላል ትሑት የሆነው ሰው ትንሽ ነገርን ከእግዚአብሔር መቀበል ይሻለዋል፡፡ ነገር ግን ሀብታሞች ሀብታቸውን ለግፍ ይጠቀሙበታልና የተጠሉ ናቸው፡፡ ስለዚህ ማንም ሰው የእነርሱም ምሳሌ እኩተላለሁ

ብሎ ወደ ፊተና ራሱን አይጨምር፡፡

ዓለሙ እንደሚያልፍ ማመን

ክርስቲያን በዚህ ዓለም የሚያደርገው ጉዞ አንድ ቀን እንደሚቋቋም ይገነዘባል፡፡ ዐይኖቹንም ወደተሻለ ሕይወት ከፍ አድርጎ ይመለከታል፡፡ መከራንና ስቃይን ሁሉ ለመሸከም ራሱን ያዘጋጃል፡፡ ያለማግረምረም ይጓዛል እንጂ አይበድልም፡፡ ማንኛውም በዚህ ዓለም ያለ ነገር የዓለምን መልክ ጨምሮ የሚጠፋ ነው፡፡

“እንደሣር አበባ ያልፋልና ፀሐይ ከትኩሳት ጋር ይወጣልና፣ ሣርንም ያጠወልጋልና፣ አበባውም ይረግፋልና፣ የመልኩም ውበት ይጠፋልና እንዲሁም ደግሞ ባለጠጋው በመንገዱ ይዘላል /ቁ.፲፡፲፩/

ሐዋርያው አበባዎች የጧት ፀሐይ በተራራዎች ላይ ባላቸው ውበት የተያዘ ይመስላል፡፡ የፀሐዩ ትኩሳት በበዛ ጊዜ ሁሉ ነገር እንደ አመድ ይሆናል፡፡ ነቢዩ አሳይያስ ተመሳሳይ ምሳሌን በምዕራፍ ፵ ቁጥር ስድስት ላይ ይናገራል “ሥጋ ለባሽ ሁሉ ሣር ነው፤ ክብሩም ሁሉ እንደምድረ በዳ አበባ ነው፡፡ የእግዚአብሔር እስትንፋስ ይነፍስበታልና፤ ሣሩ ይደርቃል አበባውም ይረግፋል፡፡

አስቀድሞ ለዕዕዋት ሕይወትን የሚሰጥ ፀሐይ እንዲደርቁ እንዲጠወልጉ ወደ አመድነት እንዲቀየሩ ያደርጋል፡፡ በተመሳሳይ ሁኔታ የፊተና ፀሐይ የሰውን እምነት እንዲጠነክር ያደርጋል፡፡ በዚህ ዓለም የበላይነት ምኞት የሚታለሉትን ወገኖች ያደርቃል፡፡

ሀብታሞች አላባቸውን ሰማያዊ በሆነው ነገር ላይ እንዲያደርጉ እንመክራለን፡፡ በዓበባዎች በተመሰሉ በዚህ ዓለም ቁሳዊ ውበት ከመያዝ ይልቅ፡፡ ምክንያቱም ፈጥነው ይደርቃሉና ደስታቸውን ኃዘንን ወደሚያመጣ ነገር ሊለውጡት ይገባቸዋል፡፡

“በፊተና የሚፀና ሰው የተባረከ ነው፤ ከተፈተነ በኋላ ለሚወዱት ተስፋ ስለ እርሱ የሰማቸውን የሕይወት አክሊል ይቀበላልና /ቁ.፲፪/

አእምሮአችንን ወደሰማያዊ ነገር ማንሣት የዚህን ዓለም አላፊ ባለጠግነት ይጠላል፡፡ ወደተግባራዊ ፊተና ትምህርት ቤት ለመግባት ራሳችንን ማዘጋጀት የመጀመሪያው ቅደመ ሁኔታ ነው፡፡ ከዚህ ትምህርት ቤት ስንመረቅም የእግዚአብሔርን ፍቅር ድምጾችን ከፍ አድርገን እንናገራለን፡፡ የሕይወት ዘውድንም እንቀዳጃለን፡፡ ይህም ለሚወዱት ወገኖች የተጠበቀላቸው ድርሻ ነው፡፡ ጠንካራ ሰዎች ከፊተና ትምህርት ቤት የተመረቁ ናቸውና የተባረኩ ናቸው ተባለ፡፡

አባት ቴዎድሮስ እንዲህ ይላል፡፡ እነዚህ መከራዎችና ፊተናዎች ለሕይወታችን ምን ያህል ጠቃሚዎች ናቸው! አንዳንድ ወገኖች መጥፎ አድርገው ሊመለከቷቸው ይችላሉ፤ ቅዱሳን ግን መከራን አላራቁም በሁሉም ኀይላቸው ፈለገቸው ተቀበሏቸውም እንጂ፡፡ ለእግዚአብሔርም ተወዳጆች ሆኑ፡፡ የዘላለም ሕይወትን አክሊል ተቀዳጁ ሐዋርያው እንዲህ ይላል፡፡ “ስለዚህ ስለ ክርስቶስ በድካም በመንገላታትም በችግርም፣ በስደትም በጭንቅትም ደስ ይለኛል፡፡ ስደክም ያን ጊዜ ኀይለኛ ነኝና” ፪ቆሮ.፲፪፡፲

እንደገናም አባት ቴዎድሮስ እንዲህ ይላል፡- ወርቅ ከሆነህ አሳትን ለምን ትፈራለህ? ምክንያቱም በእሳቱ መካከል መሆንህ ነጥረህ እንድትወጣ ያደርግኻልና፤ ስንዴ ከሆነህ ከገለባው መለየትን ስለምን ትፈራለህ? ገለባው ከአንተ ላይ ሲወገድ መልክህ የሚታይ ክብርህስ የሚጨመርልህ አይደለምን?

ቅዱስ አውግስጢኖስ እንዲህ ይላል፡-

ሰዎች ከመከራቸው ደስታን ያገኙ ዘንድ ቅዱስ ያዕቆብ የተቻለውን ያህል አደፋፍሯቸዋል፡፡ መከራን የሚሸከሙበት ትክክን ገንዘብ ያደርጉ ዘንድ መከራን ውብ አድርጎ አቅርቧል፡፡ ፍጹም የሆነ ትዕግሥት ነገሮችን ለራሳቸው ሲል ይቀበላቸዋል፡፡ ነገር ግን ለሽልማት ሲባል ብቻ ሰው ወደ ፊትና የሚገባ አይደለም፡፡ ይሁን እንጂ አድማሮቹ እንዲህ በማለት ያደፋፍራቸዋል፡- ከባዱን ውጊያ እንደሚገባው የተዋጋ ሰው ማንኛውንም ነገር በፍጹም ይቆጣጠራል፡፡ በዚህ መንገድ መከራን እየተቀበለ የመጣ ወገን ሽልማቱን ይቀበል ዘንድ ራሱን ያዘጋጃል፡፡ እርሱም እግዚአብሔር ለሚወዱት ያዘጋጀው የሕይወት አክሊል ነው፡፡

ቅዱስ ዮሐንስ አፈወርቅ እንዲህ ይላል፡-

በዚህ ዓለም ላሉ የቅድስናንና የጽድቅን ሕይወት ለሚኖሩ ወገኖች የተጠበቀላቸው አክሊል ከወርቅ ይልቅ እጅግ የከበረ ዋጋ ያለው ነው፡፡ በሺህዎች የሚቆጠሩ የቅድስናና የበረከት ሀብታት ተጠብቆላቸዋል፡፡ በዚህ ዓለም ካለ ማንኛውም ሽልማት ጋር የሚነጻጸር አይደለም፡፡

ውስጣዊ ፈተና

“ማንም ሲፈተን በእግዚአብሔር እፈተናለሁ አይበል፤ እግዚአብሔር በክፉ አይፈተንምና እርሱ ራሱስ ማንንም አይፈትንም” /ቁ. ፲፫/

አንዳንድ ፈላስፎች የክፋትን ምንጭ ሊመለከቱ ሞክረዋል፡፡ አንዳንዶች ሁለት አማልክት አሉ ይላሉ፡፡ የክፋት ሁሉ ምንጭ የሆነና የበጎ ነገር ሁሉ ምንጭ የሆነ፡፡ ሌሎች ወገኖች ደግሞ እግዚአብሔር የበጎውም የክፉም ነገር ፈጣሪ ነው ይላሉ፡፡

ክፉ ስንል በዚህ ሥፍራ ፈተናን ማለታችን አይደለም፡፡ ኀጢአትንና ይህንን ተከትሎ የሚመጣ ማለታችን ነው፡፡ ይህ ሁኔታ ከእግዚአብሔር ባሕርይ ጋር አብሮ የሚሄድ አይደለም፡፡ እርሱ ፍጹምና መልካም ነገርን የተመላ ነው፡፡ ሐዋርያው ትኩረት ሰጥቶ መናገር የፈለገው እግዚአብሔር ሰውን በኀጢአት አይፈትንም የሚለውን ነው፡፡ ስለዚህ ማንንም አይፈትንም፡፡

እውነት ነው እግዚአብሔር ክፉ ነገርን አምጥቷል ተብሏል፡፡ ቅዱስ አውግስጢኖስ ይኼንን ሁኔታ ሲያብራራ እግዚአብሔር ለራሳችን ጥቅም ሲል እኛን የተናገረን በእኛው ቋንቋ ነው፡፡ ንጹሕ ሊያደርገን ወደደ፡፡ ይኼንን ሁኔታ እንደመጥፎ ቆጥረነው ክፋት በማለት እንጠራዋለን፡፡

ነገር ግን እግዚአብሔር በእኛ ተፈጥሮ ክፋትን ወይም ኀጢአትን የፈጠረ አይደለም፡፡ ወይም ባሕርያችን የፈጠረው ክፋት የሚሰማማው ፊድርጎ አልነበረም፡፡

እርሱ የፈጠረው ነገር ሁሉ መልካም ነበረ፡፡ ነገር ግን እኛው በራሳችን ነጻ ፈቃድ ምክንያት መልካም የሆነውን ነገር ትተን ወደ ክፋት አዘነበልን፡፡

በእግዚአብሔር ቁጥጥር ስር ሲውሉ ሁሉም ሰሚቶቻችን፣ ሕዋሶቻችን፣ ፍላጎቶቻችን፣ መልካም ነገር ለመሥራት ያዘነብላሉ፡፡ ከእግዚአብሔር ቁጥጥር ውጭ ሲሆኑ ግን ክፋትን ወደ መሥራት ያዘነብላሉ፡፡ ስለዚህም ነገር ጸጋችን እንዲወሰድብን ምክንያት ይሆናሉ፡፡

ሰይጣን በነይል ወደ እነዚህ ነገሮች እንድንሳብ ያደርጋል፤ ስለዚህም ምክንያት እንጠፋለን፡፡ እግዚአብሔር ግን እጃችንን ይዞ በመደገፍ በፈተና መካከል እንድናልፍ በማድረግ ድኅነታችንን እንፈድም ዘንድ ይረዳናል፡፡ ስለዚህ እግዚአብሔር እኛን በክፉ አይፈትነንም፡፡ ነገር ግን የእምነታችን ጽናት ይፈተሽ ዘንድ በመከራ መካከል እንድናልፍ ያደርጋል፡፡

ምናልባት በፈተና በአለፈና በፈተና በወደቀ መካከል ያለው ልዩነት ምንድን ነው ብላችሁ ልትጠይቁ ትችላላችሁ፡፡ አንድ ሰው ባለመታገሡ ምክንያት በክፉ ነገር ቢሸነፍ በፈተና ወድቋል የክፋትም ባሪያ ሁኗል እንላለን፡፡ ነገር ግን አንድ ሰው በተጋድሎ መካከል ካለ ይፈተናል ነገር ግን አይወድቅም፤ ለወድቅ ቢንገዳገድ እንኳን የእግዚአብሔር እጅ ትደግፈዋለች፡፡ መንፈስ መድኃኒታችን ይፈተን ዘንድ ወደ ምድረ በዳ ወሰደው /ማቴ.፬፡፩ ይላል፡፡ ጌታችን በሥጋው ተፈትኗል፤ የተፈተነው በመለኮቱ አይደለም ፈተናውን አልፏል፡፡

አብርሃም ተፈትኗል፤ ነገር ግን በፈተና ይወድቅ ዘንድ እግዚአብሔር አልተወውም፡፡ ጌታችን መድኃኒታችን ኢየሱስ ክርስቶስ ደቀ መዛሙርቱን ፈትኗቸዋል፡፡

ሰይጣን ሲፈትነን ወደ ክፋት ጎትቶ ይወስደናል፤ ሰይጣን ሰውን የሚፈትነው በክፋት ነው፡፡ እግዚአብሔር ሲፈትነን በፈተና መካከል እንድናልፍ ያደርጋል፡፡ ነገር ግን በክፋት አይፈትነንም፡፡

ቅዱስ አውግስጢኖስ እንዲህ ይላል፡፡ በዚህ ዐውድ ቅዱስ ያዕቆብ ፈተና ሲል በሰይጣን ተጠልፈን ተቃልለንም የምንወድቅበትን ወጥመድ ነው፡፡ ሌላ ዓይነት ፈተና አለ እርሱም ከእግዚአብሔር የሚሆን ነው፡፡ እንደሚከተለውም ተገልጧል፡፡

“አምላካችሁን እግዚአብሔርን በፍጹም ልባችሁ በፍጹምም ነፍሳችሁ ትወዱት እንደሆነ ያውቅ ዘንድ አምላካችሁ እግዚአብሔር ሊፈትናችሁ ነውና...” /ዘዳግ.፲፫፡፫/ የዚህ ዓይነት የፍቅር ፈተና ከእግዚአብሔር ዘንድ የሚደረግ ነው፡፡

በፈተና ወጥመድ የተያዙ ሰዎችን ስለተዋቸው እግዚአብሔር ይፈትናል ተባለለት፡፡ አዳም የፈጠረውን ትእዛዝ ባልጠበቀ ጊዜ በፈታኙ በዲያብሎስ ወጥመድ ሥር ወደቀ፡፡ ስለዚህ እግዚአብሔር የክፋት ምንጭ አይደለም፡፡ ክፋት ስለምን ይሰለጥንብናል?

“ነገር ግን እያንዳንዱ በራሱ ምኞት ሲሳብና ሲታለል ይፈተናል፡፡ ከዚህ በኋላ ምኞት ፀንሳ ኃጢአትን ትወልዳለች፤

ኃጢአትም ካደገች በኋላ ሞትን ትወልዳለች /ቁ.፲፩፥፲፭/

ሰው በራሱ ምኞት ሲሳብና ሲታለል፡- ሰይጣን በብዙ የሥጋ ምኞት የዓለም ፍቅር የመሳሰሉት በሰው ላይ ያመጣል። እነዚህ የማሰናከያ ድንጋዮች የቱንም ያህል ክፉ ቢሆኑ አያስገድዱንም፤ ነገር ግን ያታልሉናል። ስለዚህ ሰው ከኃጢአት በኋላ ለመሮጥ ይገደዳል።

መድኃኒታችን “በጎቹ ድምጹን ይሰማሉ እኔም አውቃቸዋለሁ ይኩተሉኝማል እኔም የዘለዓለም ሕይወትን እሰጣቸዋለሁ ለዘላለምም አይጠፉም ከእጄም ማንም አይነጥቃቸውም /ዮሐ.፲፥፳፯-፳፱/ ብሏል።

ይህም ማለት የትኛውም ኃይል የቱንም ያህል ትልቅና አስፈሪ ቢሆንም የእግዚአብሔር ድምጽ የሚሰሙ በጎችን ነጥቆ ሊወስዳቸው አይቻለውም። ጠባቂያቸው ኃይል ነውና። ነገር ግን አማኙ የጌታን ድምጽ ካልሰማ ሌሎችን ድምጾች ለመስማት ከፈለገ ይታለላል ወደ ፈታኝም ይገባል።

“ወደ እኔ የመጣውን ወደ ውጪ አላወጣውም። /ዮሐ.፮፥፴፯/ ወደ ጌታ የተጠጋ ክርስቲያን በዕረፍት ውኃ በለመለመም መስክ ይሰማራል።

ሐዋርያው የሥጋ ፍላጎትንና የዐይን አምሮትን ከጸነሰች ሴት ጋር አመሳሰሎ አቅርቦታል። ሰው ለራሱ ምኞቱ ሲገዛ ለሥጋ ፍላጎቱም መልስ ሲሰጥ ከሴቲቱ ጋር አንድ ይሆናል። ትጽንሳለች ጽንሱ በየቀኑ የሚያድግ ይሆናል። እርሱም ኃጢአት ነው።

ትወልዳለች

ጽንሱ እድገቱን ሲጨርስ ይወለዳል፤ እርሱም ሞት ነው፤ ኃጢአትም ሞትን ይሸከማልና።

ብዙ የቤተ ክርስቲያን አባቶች ይህንን በሦስት ደረጃ ዘርዝረውታል። ስለዚህ ኃጢአትን ልንዋጋው የሚገባን በመጀመሪያ ደረጃ ሳለ ነው። ሊያታልለን ሲታገል ልንነቃ ይገባል። ዲያቢሎስ በእኛ ላይ ግዛት የለውም። በውስጣችንም ሊገባ ሲያስብ፤ ምክንት ሲፈልግ የመስቀሉን ቅርጽ ሠርተን ወደ ጌታ ልንጮህ ጠላታችንን ልንከላከል ይገባናል። እናስወግደዋለንም። ነገር ግን ኃጢአት የመጀመሪያውን ደረጃ እንዲሻገር ከፈቀድንለት ከተቀበልነው በእኛ ላይ ይሰለጥናል። የሥጋ ፈቃድን መፈጸምም የሚያስደስተን ከሆነ በነጻ ፈቃዳችን የተቀበልነው ስለሆነ ለእርሱ ተጠያቂዎች እኛው ነን።

አንድ በገዳም ተወስኖ ይኖር የነበረ አባት እንዲህ ይላል፡- በነጻ ፈቃዳችን ካላስተናገድነው በስተቀር ምንም ዓይነት ኃጢአት በእኛ ላይ ይነግሥ ዘንድ ሰይጣን ሥልጣን የለውም። ለምሳሌ የሥጋ ፈቃድ አሳብ ሰው በኃሊናው እንዲመላለስ ካልፈቀደ በስተቀር በሰው ላይ አይሰለጥንበትም። በኩራት ወይም በቁጣ ካልወደቀና ጸጋ እግዚአብሔር ከእርሱ ካልተለየው በስተቀር ክፉት ሰውን ለማጥመድ ኃይል የለውም።

ስለዚህ የኃጢአትን ሦስት ደረጃዎች እንገነዘብ ኃጢአት በሦስት ደረጃዎች ይፈጸማል።

ሀ. መታለል

ለ. መውደድ /መጽነስ/

ሐ. መውለድ

መታለል፡- በስሜት ሕዋሶቻችን አማካኝነት የሚፈጠር በስሜት ጥዋሶቻችን አማካኝነት የሚፈጸም ኃጢአት ነው፡፡ እርሱም ማየት፣ ማዳመጥ፣ ማሸተት፣ መቅመስና፣ መንካትን ይጨምራል፡፡

ከመታለል ወጥተን ወደ መውደድ ደረጃ እንዳንደርስ ራሳችንን ልንቆጣጠር ይገባል፡፡ እየጸምን ከሆነ ምግብ ስንመለከት የምግቡ ጣዕም ምራቃችንን ይሞላል፡፡ ነገር ግን እራሳችንን ልንቆጣጠር ይገባናል፡፡ በምግቡ ሽታ የምንሳብ ከሆነ ግን ኃጢአት በልባችን ይፈጸማል እግዚአብሔር ይህንን ኃጢአት ያውቀዋል፡፡

የኅጢአት ደረጃዎች የሚከተሉት ናቸው

እባብ በሔዋን ላይ እንዳደረገው ደስታ በሥጋ ምኞት ምክንያት ይገባል፡፡ ክፉ አሳብ ወደ አእምሮአችን ዘልቆ ሲገባ ሊቆጣጠርን ወጊያውን ይከፍታል፡፡ ይህ ውጫዊ በሥጋ ምኞት ምክንያት የሚነሣ ነው፡፡

ኃጢአት ሦስት ደረጃዎች እንዳሉት መታለል፣ መጽናት እና መውለድ በተመሳሳይ ሁኔታ ኃጢአት በሦስት ደረጃዎች ይከፈላል፡-

ሀ. በልብ የሚፈጸም ኃጢአት

ለ. በግብር የሚፈጸም ኃጢአት

ሐ. የልማድ ኃጢአት

እነዚህ ሦስት ዓይነት ኃጢአቶች ሦስት አይነት የሞቱ ሰዎችን ይመስላሉ፡፡

ሀ. የመጀመሪያው በቤቱ የሞተን ነገር ግን ያልሸተተውን ሰው ይመስላል፡፡ ይህ በልቡ ውስጥ የሚነሣ ፍትዎችን የሚቀበል ሰው ምሳሌ ነው፡፡ እንደ ሕፃን ገና የተወለደ ነው፡፡

ለ. ሁለተኛው አይነት የሞተ ሰው፡- ከቤት ተሸክመው የሚያወጡት ነው፡፡ ይህ የልቡን ፍትወት ከተቀበለ በኋላ ወደ ተግባር ለመቀየር የሚጣደፍ ሰው ምሳሌ ነው፡፡ ይህ ገና ወጣት የሆነ ነገር ግን ከሕፃንነት ከፍ ያለ ነው፡፡

ሐ. ሦስተኛው የሞተ ሰው ወደመቃብር የወረደ ሰው ምሳሌ ነው፡፡ ይህ ኃጢአት እየተላመደ ሲመጣ ያለውን ሁኔታ የሚያሳይ ነው፡፡ ከወጣት ዕድሜ ከፍ ያለ የገንገነ ሰውነት ደረጃ ላይ የደረሰ ሰው ምሳሌ ነው፡፡

በወንጌል ጌታ የተለያዩ ዓይነት ቋንቋን ተጠቅሞ ሦስቱንም ዓይነት ሕዝቦች እንዳስነሣቸው ተጽፏል፡፡ የመጀመሪያ “የብላቴናይቱን እጅ ይዞ ጣቢታ ቁሚ አላት ፍቺውም አንቺ ብላቴና ተነሽ እልሻለሁ ማለት ነው፡፡ /ማር.፮፥፵፩/ ለሁለተኛው አለ አንተ ንበዝ እልሃለሁ ተነሣ፡፡ /ሉቃ.፯፥፲፬/ በሦስተኛ ጊዜ በመንፈሱ አዘነ በራሱም አዘነ፤ አልዓዛር ሆይ ወደ ውጭ ና ብሎ ጮኸ /ዮሐ.፲፩፡፴፫፡፵፫ ጌታችን ይህንና የመሳሰሉ ሕማማችን የፈወሰው ተፈጥሮአችን እንግዳ እንዲሆን አድርጎ በመለወጥ ሳይሆን ተፈጥሮአችን በማከም ነው፡፡ ወለደ የተባለው የሥጋ ፈቃድ ነው፡፡ የተወለደው ኃጢአት ነው የሥጋ ፈቃድ ካልጸነሠ በቀር መውለድ አይቻለውም፡፡

ቅዱስ ዮሐንስ አፈወርቅ እንዲህ ይላል፡-

መጠጥን ጠጥተን ሐሜት ባደረግንበት ጊዜ ኃጢአት ስንሠራ አናውቀውም፡፡ ነገር ግን ኃጢአት ጸንሳ ሞትን ስትወልድ አላማዋንም ስትፈጽም አስቀድሞ የነበረው ደስታ ሁሉ ይጠፋና መራራ የሆነው ነገር ይከተላል፡፡ ይህ በምጥ ላይ ካለች ሴት ሁኔታ ጋር ይነጻጸራል፡፡ ሴቲቱ ሕፃን ከመውለዱ አስቀድሞ ሕመሟ መራር ነው፤ ስቃይዋ ይበዛባታል፡፡ ነገር ግን ሕፃኑ ከተወለደ በኋላ ሕመሙ አብሯት አይኖርም፡፡ ኃጢአትን በተመለከተ ግን እንዲህ አይደለም፡፡ የተበላሹ አሳቦቻችን ጸንሰን እስክንወልዳቸው ድረስ ስሜቱ ደስ የሚል ነው፡፡ ደስተኞችም እንሆናለን፡፡ ክፉው ልጅ እርሱም ኃጢአት ሞትን ከወለደ በኋላ የሚኖረን መራር ስሜት ነው፡፡ በምጥ ወራት ከነበረች ሴት ሕመም ይልቅ ይህኛው ሕመም የጸና ይሆናል፡፡

ስለዚህ ከመጀመሪያው እለምናችኋለሁ ክፉ አሳብ ወደ አእምሮአችሁ ሲገባ ፈቃዱን እንዲፈጽም ሥፍራን አትሰጡት፡፡ ፈቃዱን ከፈጸማችሁለት ግን ዘፋ በውስጣችን ያድጋል፡፡ ሥርም ይሰድዳል፡፡ ኃጢአትን በልባችን ሥር ከሰደደ ሞትን ወልዶ እንድንጣል ያደርገናል፡፡ ከኃጢአት የከፋ አውዳሚ ጠላት የለንምና፡፡

ቅዱስ አውግስጢኖስ እንዲህ ይላል፡- እያንዳንዳችን የምንፈተነው በራሳችን ምኞት ነው፡፡ በእርሱ እንዳንወሰድ እንቋቋመው፤ እንዋጋው፤ እንዲጸነስም አንፍቀድለት፡፡ አዎንታዊ በሆነ መልኩ ቀርቦ ኃጢአትን እንድትፈጽሟት ያደርጋችኋል፡፡

ኃጢአት በውስጣችሁ እንዲጸነስ አትፍቀዱ፡፡ በፈቃዳችሁ ካደረጋችሁት ግን ኃጢአት ጸንሳ ሞትን ትወልዳለች፡፡ ትሞታላችሁም፡፡

እግዚአብሔር አባታችን ከመልካም ነገር ውጭ ሌላ ነገር አይሰጠንም

“የተወደዳችሁ ወንድሞች ሆይ አትሳቱ፡፡ በኅ ስጦታ ሁሉ ፍጹምም በረከት ሁሉ ከላይ ናቸው፤ መለወጥም በእርሱ ዘንድ ከሌለ በመዞርም የተደረገ ጥላ በእርሱ ዘንድ ከሌለ ከብርሃን አባት ይወርዳሉ፡፡” /ቁ.፲፮-፲፯/

በማንኛውም ጊዜ ስንጸልይ እንዲህ እንላለን “መልካም ለሆነው አባት ምስጋናን እናቅርብ” የመልካም ነገር መገኛ ከእግዚአብሔር ውጭ አናውቅም፡፡ ሐዋርያው በዚህ ሥፍራ የሚያስጠነቅቀን እንዳንታለል ነው፡፡ ምናልባት ምንም ዓይነት መልካም ነገር ከእግዚአብሔር ውጪ በተለየ መንገድ የምናገኝ አድርገን እንዳናስብ ፡፡ ወይም መልካም ነገርን ከእርሱ የተለየም አድርገን እንዳንቆጥር፡፡ ክፉትን ከእግዚአብሔር ጋር ማያያዝ ስህተት ነው፡፡ እግዚአብሔር “የብርሃን አባት” ነውና፡፡ ልጆቹ ከእርሱ ሌላ አባት እንዲኖራቸውም አይፈቅድም፡፡ ስለዚህ ማንኛውንም በኅ ስጦታ ለበኅ ነው እያንዳንዱ ፍጹም የሆነው ስጦታውም ከላይ የተሰጠ ነጻ ስጦታ ነው፡፡ ከአባታችን ከእግዚአብሔር ወደ ልጆቹ ከሰማይ ያለማቋረጥ ወደ እኛ ይፈስሳል፡፡

ይህንን ያነሣው የመናፍቃንን ማታለል ትገነዘቡ ዘንድ ነው፡፡ እነርሱ እንደሚያስቡት እግዚአብሔር ቁላዊውን ዓለም

በጨለማና በብርሃን፤ በድርቅና በዝናም፤ በሙቀትና በቅዝቃዜ ስለሚያስተዳድር የሰውንም ፈቃድ በተመሳሳይ መልኩ የሚወሰን ነው ብለው ስለሚያስተምሩ በመልካምና በክፉ፤ በሃዘንና በደስታ በሞትና በሕይወት ተመሳሳይ ነው ስለሚሉ በዚህ ስህተታቸው ምክንያት ቅዱስ ያዕቆብ ማንኛውም መልካም ስጦታ ከእግዚአብሔር ዘንድ እንደሆነ እያንዳንዱም ፍጹማዊ የሆነ ስጦታ ከብርሃን አባት የሚገኝ እንደሆነ ጻፈልን፡፡
ከገዳማውያን አባቶች አንዱ እንዲህ ይላል፡-

እግዚአብሔር መልካም በሆነው ነገር ጀመረ፤ ሐዋርያው እንዳለው በዚህ ቀጠለ፡፡ “ለዘሪ ዘርን ለመብላትም እንጀራን በብዙ የሚሰጥ እርሱም የምትዘሩትን ዘር ይሰጣችኋል ያበረክትልማችኋል፡፡ የጽድቃችሁንም ፍሬ ያሳድጋል፡፡ /፪ቆሮ.፱፡፯/ እርሱም ለእኛ ጥቅም ሲባል የተደረገ ነው፡፡ ነገር ግን በትሕትና ይሁን፡፡ ጸጋውን ብንቃወም ልባችን ያልተገረዘ ሆኖ አንገታችንም ደንድኖ ጉዳት ይጠብቀናል፡፡ ነቢዩ ኤርምያስ የሚናገረውን ቃል ልንሰማው ይገባናል እንዲህ የሚለውን፡- “እንግዲህ የወደቁ አይነሡምን? የሳተስ አይመለስምን? እንግዲህ ይህ የኢየሩሳሌም ሕዝብ ስለምን ወደኋላው ይመለሳል? ተንኮል ይዟል ሊመለስም እምቢ ብሏል” /ኤር.፳፡፱-፳፯/ ሐዋርያው አጽንዖት የሰጠው በመዘርም የተደረገ ጥላ በእርሱ ዘንድ ከሌለ የሚለውን አጽንዖት ሰጥቷል፡፡ ሰይጣን የሐሰት አባት ተብሎ ተጠርቷል፡፡ /ዮሐ.፩፡፶፱/ እግዚአብሔር ግን የብርሃን አባት ነው፡፡

እርሱ እውነተኛ ብርሃን ነው፡፡ በስሙ ለሚመላለሱ ወገኖችም

ብርሃንን የሚያድል ነው፡፡ እርሱ በፕላኔቶች ላይ እንደሚያበራ እንደሚታይ ፀሐይ አይደለም፡፡ እርሱ በእርሱ ዘንድ በመዘር የሚደረግ ጥላ የሌለ የጽድቅ ፀሐይ ነው፡፡ ልጆቹ ብርሃናቸው ደምቆ እንዲታይ የሚያደርግ አባት ነው፡፡ ብርሃኑም አይቀንስም እውነተኛ ብርሃን ነውና፡፡ የብርሃን አባትነቱ ለዘለዓለም ሕያው ነው፡፡ ልጆቹ ወደ እርሱ እንዲሳቡ ያደርጋል፡፡

ይህ እንዴት ይከሰታል?

በፍቅሩ ብርሃን መንፈሳዊ ስጦታውን ያካፍላል፡፡ አእምሮአችንን ያበራል፡፡ ስለዚህ በነፍሳችን ዓይን እንመለከተዋለን፡፡ እንወደዋለን፤ በፍቅሩም እንመላለሳለን፡፡ በበጎ ስጦታዎቹ ብቻ ተማርከን ዝም የምንል አይደለንም፡፡ ከቅዱስ አውግስጢኖስ ጋር ሆነን እንዲህ የምንል ጭምር ነን እንጂ፡፡ “መንፈሳዊ ሰማያዊ ስጦታዎችህ ብሩህ የሆኑና ከሥጋ ስጦታዎችህ አስቀድመው የተገለጡ ነበሩ አንተን ተርቤአለሁ ተጠምቻለሁም፡፡”

ከብዙ ስጦታዎቹ መካከል አንዱ ስጦታው ከአእምሮአችን ፈጽሞ የማይጠፋ ዘለዓለማዊ ስጦታ ነው፡፡ እርሱም በጥምቀት የተቀበልነው የሥላሴ ልጅነታችን ነው፡፡ በዚህም ምክንያት እኛ ልጆቹ እርሱም አባታችን ሆነ፡፡

እንደገናም ቅዱስ አውግስጢኖስ እንዲህ ይላል፡-

እያንዳንዱ በጎ ስጦታ ከእርሱ ከሚገኝ ከብርሃን አባት በጸሎታችሁ ይኸንን ስጦታ ይሰጣችሁ ዘንድ ጠይቁ፡፡ ይኸንን ባለመሰልቸት፤ በመታዘዝ ተስፋ አድርጉ፡፡ ይህንን አብዝታችሁ

ባደረጋችሁ መጠን ከእግዚአብሔር ሕዝቦች ጋር የምትቆጠሩ እንጂ እንግዳ ወገን አትሆኑም ይህንን እንድታደርጉ ተፈቅዶላችኋል።

የሰው እውቀት የእግዚአብሔር ነጻ ስጦታ ነው። ከብርሃን አባት የተቀበለው ነው እንጂ ለዚህ ጸጋ የሚገባ ስለሆነ አይደለም። ሁሉም በጎ ስጦታዎች ከእርሱ ስለሚገኙ በፈቃዱ ያደረገው ነው እንጂ።

ነፍስ ወደፈጣሪዋ በምታደርገው ጉዞ በአንድ ጊዜ ከፍተኛው ደረጃ ላይ የምትደርስ አይደለችም። በተለያዩ ደረጃዎች የምታልፍ ናት እንጂ። በዚህ ጊዜ በጥበብ ብርሃን እያደገች ትሄዳለች። ወደ ብርሃን አባት ፈጽማ መድረስ እስኪቻላት ድረስ።

እግዚአብሔር እንዲህ ይላል “እኔ እኔ ነኝ አልለወጥም” እርሱ ሁል ጊዜም በባሕርዩ የሚኖር እንጂ የሚለወጥ አይደለም። በወንጌል ሕግ የሚመሩ በትእዛዛቱ በሕጉ ውስጥ ያሉ ወገኖች የብርሃን አባት ያለውን እውነተኛ ስጦታ እያሰቡ በትእግስትና ባለመሰልቸት እንዲኖሩና በምንኖርበት ዓለም ውሽንፍር ተጠርገው እንዳይወሰዱ፤ ጥንካሬአቸው የፈቀደላቸውን ያህል በጸጋው እየታገዙ እንዲበረቱ ታዘዋል። ስለዚህ ቅዱስ ጳውሎስ እንዲህ በማለት ሕዝቦችን ያስጠነቅቃል።

“የእግዚአብሔር ፈቃድ እርሱም በጎና ደስ የሚያሰኝ ፍጹምም የሆነው ነገር ምን እንደሆነ ፈትናችሁ ታውቁ ዘንድ በልባችሁ መታደስ ተለወጡ እንጂ ይህንን ዓለም አትምሰሉ /ሮሜ.

፲፱፥፪/ ይላል።

የዚህ አንቀጽ ቁልፍ እሳቤ በታላቁ ቅዱስ ጎርጎርዮስ ቃል እንዲህ በማለት እንቋጫው። “እግዚአብሔር መለወጥ የለበትምና በመዞር የተደረገ የነገር ጥላ በእርሱ ዘንድ የለም። የሚለወጠው የዚህ ዓለም ነገር ግን ጥላ ነው፤ ስለዚህም ምክንያት በተለያዩ መውጣትና መውረድ ውስጥ ያልፋል።

“ለፍጥረት የበኩራት ዓይነት እንድንሆን በእውነት ቃል አስቦ ወለደን” /ቁ.፲፰/

እንደምን ያለ ትልቅ ስጦታ ነው! ስለ እኛ ሲል ሞትን አሸንፎ በተነሣው በጌታችን በመድኃኒታችን በኢየሱስ ክርስቶስ “የእውነት ቃል” ከእግዚአብሔር የምንወለድበትን ቅዱሱን መንፈሱን ሰጠን። ከዜቱ ክርስቲያንም ያለን ልጅነት አዲስ ነው። እርሱም በጥምቀት የተደረገ ነው። በዚህም አዲስ ልደት ከጌታችን መድኃኒታችን ኢየሱስ ክርስቶስ ጋር አንድነትን ፈጥረናል። ለፍጥረቱ የበኩራት ዓይነት ሆነናል።

እግዚአብሔር የመጀመሪያው በኩራትና አሥራት የእርሱ እንዲሆን ይፈልጋል። በተመሳሳይ ሁኔታ እግዚአብሔር የፍጥረቱ በኩራት አድርጎ ተቀብሎናል። ስለዚህ በሰማያት ከተጻፉ የበኩራት ማኅበር ጋር የተቆጠርን ሆነናል።

ቅዱስ ያዕቆብ ውጫዊ ፈተናን ለመታገል ከኃጢአት ነጻ መሆን የቅድስናችን ሁሉ ምንጭ ነው ይላል። እንደገናም እግዚአብሔር ለእኛ ያለውን ጥንቃቄ እንድንመለከት ያደርገናል። ፍቅሩንም ይገልጥልን ዘንድ ልጆቹም

ያደርገን ዘንድ የሰጠታውን መጠን ይዘረዝራል፡፡

እንደ እግዚአብሔር ልጅነታችን የእኛ አቋም መሆን ያለበት ምንድን ነው? ሐዋርያው ይህንን ጉዳይ እንደሚከተለው ይገልጠዋል፡፡

እንደ እግዚአብሔር ልጅነታችን የእኛ አቋም

“ስለዚህ የተወደዳችሁ ወንድሞች ሆይ ሰው ሁሉ ለመስማት የፈጠነ ለመናገር የዘገየ ለቁጣም የዘገየ ይሁን፡፡ /ቁ. ፲፰/

የተወደዳችሁ ወንድሞች ሆይ የሚለውን ቃል የቤተ ክርስቲያን ሊቃውንት ሲተረጉሙት አማኞች ሁሉ ይህንን ሊያውቁት እንደሚገባ ግንዛቤ ውስጥ ጨምረው ለእግዚአብሔር የተወደዱ ወገኖች መሆናቸውን በመግለጥ ነው፡፡ ነገር ግን የጻፈላቸው ሊያስታውሳቸው ነው፡፡ እንደ እግዚአብሔር ልጅነታችን ይህንን የመልእክቱን ክፍል በተግባር ልንፈጽመው የሚገባን ግዴታችን ነውና፡፡ እርሱ በጥምቀት በእውነት ቃል ወልዶናልና፤ የመጀመሪያ ግዴታችን ከእውነት ቃል አለመራቅ ነው፡፡ ነገር ግን የአልዓዛር እገት ማርያም እንዳደረገችው ከጌታችን መድኃኒታችን እግር ሥጋ ቁጭ ብለን “የእውነትን ቃል” መመገብ ይኖርብናል፡፡ ፍቅር የተሞላ የሚያባብሉ ጣፋጭ ቃሎቹን እያዳመጥን በሰላምና በፍቅር እንመላለስ፡፡ ይህ የልጅነት መብታችንም ግዴታችንም ነው፡፡ ይህንን ሀብት ከእኛ ማንም ሊወስድብን የማይቻለው ድርሻችን ነው፡፡ በትሕትና ከእርሱ ጋር ልንሆን ይገባናል፡፡ እርሱ በእኛ እኛም በእርሱ ደስታችን ይፈጸም ዘንድ፡፡ እውነት ነው ሰው ከዚህ ምስቅልቅል ዓለም ለመውጣት ከባድ

ነው፡፡ ነገር ግን ከምንም ነገር በላይ ውድ ስለ ሆነች ስለ ነፍሱ ሲል ሊያደርገው ይገባል፡፡ መንፈሳዊ ነገሮችን መረዳት ለነፍስ በቃላት ሊነገር የማይችል ደስታን ያገኛጽፋታል፡፡ ቃሉ የሰውን አጥንትም ያለመልማል ሰውን በትሕትናና በተሰበረ መንፈስ እንዲኖር ያደርገዋል፡፡

ቅዱስ አውግስጢኖስ እንዲህ ይላል፡- እውነት የሚደመጥ እንጂ የሚሰበክ አይደለም፡፡ ሲደመጥ ዝቅ ዝቅ ማለትን ገንዘብ ማድረግ ይመጣል፡፡ ሲሰበክ ግን ያለ እውቀት የተወሰነ ትምክህት ወደልባችን ተሰርቆ ይገባል፡፡ ይህ ደግሞ ወደ ኀጢአት ይመራል፡፡

ሰው የእውነትን ቃል ሲሰማ እውነትን የሚመሰክር የአባትን መንፈስ ገንዘብ ያደርጋል፤ በቃላት ብዛት አይደለም በተግባር እንጂ፡፡ ስለዚህ የጌታን ትእዛዛቱን እንገንዘባለን፡፡ መልካሙን ሥራችሁን አይተው በሰማያት ያለውን አባታችሁን ያመሰግኑ ዘንድ ብርሃናችሁ እንዲሁ በሰው ሁሉ ፊት ይብራ፡፡ /ማቴ. ፭፥ ፲፮/ እንደተባለ፡፡

ሰው ስለ እውነት ቢመሰክር መልካም ነው፡፡ ነገር ግን ነገርን ማብዛት የነፍስን ድካም እንጂ ጥንካሬ አያሳይም፡፡ ስለዚህ ነው በጥበበኛው ሰሎሞን “ለቃሉ የሚቸኩለውን ሰው ብታይ ከእርሱ ይልቅ ለሰነፍ ተስፋ አለው /ምሳ. ፳፱፥ ፳/ ተብሎ የተጻፈው፡፡

ቅዱስ አርሳኒዎስ እንዲህ ይላል፡- ብዙን ጊዜ ስለማወራው ነገር ተጽጽቻለሁ ነገር ግን በዝምታ ጊዜ የተጸጸትኩበትን አጋጣሚ አላስታውስም፡፡

ቅዱስ ይስሐቅ ሦርያዊ እንዲህ ይላል፡- ዝምታ /አርምሞ/ ከማውራት መቆጠብ አይደለም፡፡ ከመድኃኒታችን ከኢየሱስ ክርስቶስ ጋር የሚደረግ ሰውር ንግግር ነው እንጂ፡፡ አርምሞን ገንዘብ ለማድረግ የሚፈልግን ሰው ሦስትን ነገሮችን ገንዘብ እንዲያደርግ ይመክራል፡፡ እርሱም የእግዚአብሔር ፍርሃት፣ ተግባራዊ መጸለይና በዚህ ዓለም አሳብ ያልተያዘ ልብ ነው ይላል፡፡

የመክራ መንገዶች ሁሉ ሳይሄድባቸው በርሱም ውስጥ ሳይበቅሉ አርምሞን ገንዘብ አደርጋለሁ ብሎ የሚያስብ ሰው ቢኖር እርሱ የታወረ ነው፡፡

አርምሞ የሚመጣው ዓለም ሕይወት መገለጫ ነው፡፡ ቃላት ግን ይህንን ዓለም የሚያገለግሉ መሣሪያዎች ናቸው፡፡ በአርምሞና ቀጣይነት ባለው ጾም ውስጣዊው ሰውነቱ ይገራ ዘንድ ሰው በእምነት ይሠራል፡፡

ወንድሜ ሆይ አንደበትህን ከጠበቅህ እግዚአብሔር በደላኝነትህን የምታስብበት ልብን ይሰጥሃል፡፡ ስለዚህ ወደነፍስህ ውስጥ ትመለከታለህ፡፡ መንፈሳዊ ደስታንም ገንዘብ ታደርጋለህ፡፡ ነገር ግን አንደበትህ ካሸነፈህ የምልህን ነገር እመነኝ ከጨለማ የምታመልጥበት ዕድል የለህም፡፡ ንጹሕ ልብ ከሌለህ ቢያንስ ንጹሕ የሆነ አንደበት ይኑርህ፡፡

/ቅዱስ ኤፍሬም ሦርያዊ/፡፡ መጽሐፍ ቅዱስን ጠቅሶ እንዲህ ይላል፡፡ “ለመናገር ጊዜ አለው ለዝምታ ጊዜ አለው /መክ.፪፡፯/ 1.7.1. ሦስት ዓይነት ዝምታና ሦስት ዓይነት ንግግር አለ፡፡

ቅዱስ የሆነ አርምሞ /ዝምታ/

ይህ ማለት አንደበት ከመናገር ተቆጥቦ ዝምታን ይመርጣል፤ ልብ ከእግዚአብሔር ጋር ይነጋገራል፡፡

የውሸት አርምሞ /ዝምታ/

ይህ ማለት አንደበት ዝም ይላል ልብ ግን ከእግዚአብሔር ጋር አይነጋገርም፡፡

የክፋት ዝምታ

ይህ ማለት አንደበት ዝም ይላል፤ ውስጥ ግን ክፋትን በማውጣትና በማውረድ ይያዛል፡፡

ሦስት ዓይነት ንግግሮች

ቅዱስ ንግግር፡- እነዚህ ቅዱስ ባስልዮስ ዘቂሣርያ የጻፋቸው ናቸው፡፡ ይህ ዓይነት ንግግር አንድ ሰው የሚናገረው ራስንና ሌሎች ወገኖችን ለማነጽ ነው፡፡ የውስጥን ጥበብ የሚገልጽ የውስጥ መንፈሳዊ ሀብታት ናቸው፡፡

ከንቱ ንግግር፡- የማያንጽና የማያስተምሩ ትርጉምም የሌላቸው ንግግሮች ናቸው፡፡ “እኔ ግን እላችኋለሁ ሰዎች ስለሚናገሩት ስለ ከንቱ ንግግር ሁሉ በፍርድ ቀን መልስ ይሰጡበታል” /ማቴ.፲፪፡፴፯/

ከፋ ንግግር፡- ይህ ነፍስን የሚያጠፋ የሌሎች ሰዎችንም ነፍስ የሚያቆሽሽ ንግግር ነው፡፡

“ሰው ለቁጣ የዘገየ ይሁን የሰው ቁጣ የእግዚአብሔርን ጽድቅ አይሠራምና” /ቁ.፳/

እግዚአብሔር ታጋሽና ከቁጣ የዘገየ ነው፡፡ ስለዚህ የእግዚአብሔር ልጆች እንደ አባታቸው መሆን ይጠበቅባቸዋል፡፡

በቀልን አይዘም፤ አይቆጡምም፤ ከሰው ሁሉ ጋር በሰላምና በትዕግሥት ይኖራሉ። ለሰው ሁሉ ርኅሩኅ ናቸው። ለቅዱስ ኤፒንግረስ ቁጣ ሰው ራሱን የሚያጠፋበት መሣሪያ ነው። የሰው ቁጣ የእግዚአብሔርን ጽድቅ አይሠራምና። ቅዱስ አውግስጢኖስ እንዲህ ይላል፡-

ሰው በየትኛውም ኃጢአት ላይ ቢገኝ የእግዚአብሔር ርኅራኄ አስቦ ይቅርታን ይለምናል። ነገር ግን ሰው ሲቆጣ ለመጸለይ መቆም አይችልም። ስለዚህ በፈቃዱ ራሱን ከእግዚአብሔር ጽድቅ ይለያል።

እንደገናም እንዲህ ይላል፡- ቁጣን ቀላል ነገር አድርገህ አትመልከት ነቢዩ እንዲህ ይላልና፡- እርግጥ ነው የጠፋ ዓይኖች ፀሐይን መመልከት አይቻላቸውም።

ዮሐንስ ካስያን የቁጣን አደገኝነት እንደሚከተለው ይገልጻል፡- ከነፍሳችን ጥልቅ የቁጣን መርዝ ነቅለን ልንጥለው ይገባናል። ቁጣ በልባችን እስካለ ድረስ የመንፈስ ዓይን ያጠቁራል፤ ትክክለኛ የሆነውንም ነገር ለመለየት እንችገራለን። ጽድቅንም መፈጸም የሚቻለን አይሆንም። እውነተኛ የሆነ መንፈሳዊ ብርሃንን ለመቀበልም አይቻለንም። ጥበብንም ልንቀሰማት አይቻለንም። ቁጣ በሰነፎች ብብት ላይ ያርፋል /መክ.፯፡፱/

ዘላለማዊ የሆነውን ሕይወት ማግኘት አይቻለንም፤ ጽድቅን ገንዘብ ማድረግ የምንችልበትን ኃይልም አናገኝም፤ ሰዎች ጻድቅና ፍጹም እንደሆንን ቢያስቡ እንኳን የሰው ቁጣ የእግዚአብሔርን ጽድቅ አይሠራም።

ለዓለም የሚሰጠውን ክብር እንኳን ማግኘት አይቻለንም፤ የተከበረ እንደሆነ ቢያስብ እንኳን የሚቆጣ ሰው የተጣለ ነው። “ቁጡ ሰው በስንፍና ይሠራል። /ምሳ.፲፱፡፲፯/ እንደገናም የሚቆጣው ሰው ክርክርን ያስነሣል፤ ፊተኛው ሰው ንጢአትን ያበዛል /ምሳ.፳፱፡፳፪/። ከበረኻ አባቶች አንዱ ቁጣ አስፈላጊ ነው ነገር ግን አስፈላጊነቱ ሰይጣንን ለመዋጋት ነው ይላል።

ቅዱስ ኤፒንግረስ ከቁጣ ነጻ የምንሆንበትን ፍቱን መድኃኒት ይናገራል። “ቁጣ መዝሙራትን በመዘመር፤ በትእግሥትና ምጽዋትን በመስጠት” ይቀዘቅዛል ይላል።

የቁጣን ዘር ማስወገድና የእግዚአብሔርን ቃል እንዲተከል ማድረግ

“ስለዚህ ርኅሶትን ሁሉ የክፋትንም ትርፍ አስወግዳችሁ፥ ነፍሳችሁን ማዳን የሚችለውን በውስጣችሁም የተተከለውን ቃል በየዋህነት ተቀበሉ” /ቂ.፳፩/

ሐዋርያው ከእውነት ቃል ለተወለዱ ወገኖች አሳባቸውን በእውነት ቃል ላይ እንዲያደርጉ ያሳስባል። በእርሱ ውስጥ ብዙ ፍሬን ማፍራት ይቻለዋልና። ለእነርሱ በእውነት ቃል መሞላትና በሕይወታቸውም ለተጠፋበት ቃል እንደሚገባ መመላለስ በልባቸው ውስጥ ሁለት ጠቃሚ የሆነ ነገሮች እንዲፈጸሙ ያደርጋል። ሁለት ገጽታዎች ያሉት የአንድ ዲናርም ምሳሌ ነው። እነርሱም የክፋትን ትርፍ ማስወገድና የእግዚአብሔርን ቃል መተከል ነው። በዳግም ልደት የእግዚአብሔር ልጆች እንሆናለን። በምስጢራት ቤተ

ንባባዊ አይደለም፡፡

“ቃሉን የምታደርጉ ሁኑ እንጂ ራሳችሁን እያሳታችሁ የምትሰሙ ብቻ አትሁኑ /ቁ.፳፪/ ተብሎ ተጽፏልና”

ሕጉን የሚሰሙ ወገኖች በእግዚአብሔር ፊት ጸድቃን አይደሉም የሚታዘዙ ናቸው እንጂ፡፡ መድኃኒታችን “ቃሉን ሰምቶ የማያደርገው ሰው ሁሉ ቤቱን በእሸዋ ላይ የሠራ ሰነፍ ሰውን ይመስላል ይላል፡፡ ዝናብም ወረደ፤ ጎርፍም መጣ፤ ነፋስም ነፈሰ፤ ያንም ቤት መታው ወደቀም አወዳደቁም ታላቅ ሆነ፡፡ /ማቴ.፯፥፳፯-፳፯/

ሐዋርያው ይህንን ሁኔታ ከሚከተለው ነጥብ ጋር አነጻጽሮታል፡፡

ቅዱስ ያዕቆብ ቃሉን አለ እንጂ ቃሎችን አላለም ምክንያቱም ለቅድስት ቤተ ክርስቲያን የተሰጡ ቃላት ብዙዎች ናቸውና፡፡ ቅዱስ አውግስጢኖስ እንዲህ ይላል፡- እኔ ወይም ሌላ ሰባኪ ልባችሁን አያይም እግዚአብሔር ግን ይመለከታል፡፡ ከእርሱ የተሰወረ አንዳች ነገር የለም፡፡ ቃሉን በጉጉት ለመስማት እየመጣችሁ ራሳችሁን አታታሉ፤ በተግባር ካልኖራችሁባት አይጠቅማችሁም፡፡ ማዳመጥ መልካም ነገር ከሆነ ተግባር ደግሞ የበለጠ ነው፡፡ ካላደመጣችሁ አትሠሩም ስለዚህ ምንም ነገር መገንባት አይቻላችሁም፡፡ ነገር ግን እጽምጣችሁ አንዳች ነገር መሥራት ካልተቻላችሁ የገነባችሁት ይፈርሳል፡፡

“ቃሉን የሚሰማ የማያደርገውም ሰው ቢኖር የተፈጥሮ ፊቱን በመስተዋት የሚያይ ሰውን ይመስላል፤ ራሱን አይቶ

ክርስቲያን እግዚአብሔር መንፈስ ቅዱስ በልባችን ውስጥ ያለን የክፋትን ትርፍ እውነትም ያልሆነን ነገር ሁሉ ማስወገድ እንችላለን፡፡ ስለዚህ እውነት /የእግዚአብሔር ቃል ሰውነታችንን ይገዛል፡፡

ለዚህ ነው ቅድስት ቤተ ክርስቲያን ከእግዚአብሔር የሆነውን ምስጢር ይቀበሉ ዘንድ ለአገልጋዮቿ እንዲህ ብላ የምታስተምረው፡- በክርስቲያኖች ላይ በጎ ጠባይን ትክል፤ መታዘዝን ገንዘብ ያድርጉ፡፡ ፍቅርን፤ ንጽህናን፤ ምሕረትን፤ ምጽዋት መስጠትን፤ ትእግስትንና መልካምነትን ገንዘብ ያድርጉ በማለት የምትመክረው፡፡

የክፋትን ትርፍ ሁሉ አስወግዱ አለች፤ ምናልባትም ቁጣን ማለቷ ነው፡፡ የቁጣን መንፈስ በማስወገድ ብቻ የምንቆም አይደለንም፤ በውስጣችን የተተከለውን የእግዚአብሔር ቃል በየዋሽነት እንቀበላለን እንጂ፡፡ ይህ ዘር አድጎ በውስጣችን ፍሬን ማፍራት የሚቻለው ዘር ነው፡፡ ርኩሰትና የክፋት ትርፍ ከቁጣ ይመነጫሉና ሐዋርያው ለተጠመቁና ለሚያምኑ ወገኖች መልእክቱን እንደጻፈው እንመለከታለን፡፡ እንደገናም እንዲህ ይላል፡፡ “ነፍሳችሁን ማዳን የሚችለውን”፡፡ ነፍሳችሁን ድናችኋል አላለም ድንገት ቀጣይነት ያለው ምስጢር ነውና፡፡ የአንድ ጊዜ ክስተት አይደለም የሕይወት ዘመን ጉዞ ነው እንጂ፡፡ ሐዋርያው የእግዚአብሔር ቃል በትሕትና መንፈስ እንጂ በትዕቢት እንዳንቀበለው ያስጠነቅቀናል፡፡

በጉዞአችን ዘመን ሁሉ ልንታገል ይገባናል፡፡ እንዲህ ከሆነ መንገዳችንን አንስትም ይህ መታዘዝ ተግባራዊ የሆነ እንጂ

ይሄዳልና ወዲያውም እንደምን እንደሆነ ይረሳል፡፡” /ጳ፫፡፳፬/
 ቃሉን የማይፈጽም ሰው ፊቱን በመስተዋት ከሚመለከት ሰው
 ጋር ተነጻጽሮ ቀርቧል፡፡ ሰው ፊቱን በመስታወት ውስጥ
 መመልከቱ የሚጨምርለት ነገር የለም፡፡ በመስታወት
 በተመሰለ በእግዚአብሔር ቃል ውስጥ ግን ራሱን መመልከቱ
 ያለውን ጉድለቱ ያሳየዋል፡፡

አዲሱን ልደቱን ያስታውሰዋል እርሱም ሰማያዊ
 የሆነውን ልደት ነው፡፡ ይህ ሁኔታ ወደ መንፈሳዊ ተጋድሎ
 ገፍቶ ያስገባዋል፡፡ ለመለኮታዊው ጥሪ መልስ ይሰጣል፡፡
 ሰው ራሱን የእግዚአብሔር ልጅነት ስልጣን የተሰጠው
 መሆኑን ሲያስብ ወደ አባቱ ለመሳብ ወደኋላ አይልም፡፡
 ከእርሱ ጋር አንድነት የሚፈጥርበት ሕይወት ዕለት በዕለት
 ይማራል፡፡ ለቅድስና ሕይወትም የበረታ ይሆናል፡፡

ሁለት ዓይነት መስተዋት አለ፡፡ ትልቅና ትንሽ፡፡
 በትንሽ መስተዋት ትንሽ ነገር ትመለከታላችሁ ይህም ብሉይ
 ኪዳን ነው፡፡ ይህች ሕግ ሰዎችን ወደፍጹምነት የምታሸጋግር
 ሕግ አይደለችምና፡፡ በትልቁ መስተዋት ትልቅ ነገርን
 መመልከት ይቻላችኋል፡፡ እርሱም አዲስ ኪዳን ነው፡፡
 ፍጹምነት በምልዓት የምንመለከትበት ነውና

“ነገር ግን ነጻ የሚያወጣውን ፍጹሙን ሕግ ተመልክቶ
 የሚጸናበት ሥራንም የሚሠራ እንጂ ሰምቶ የሚረሳ ያልሆነው
 በሥራው የተባረከ ይሆናል” /ቁ፩፡፩/

ነጻ ወደሚያወጣው ሕግ መመልከት እርሱም ወደ ቅዱስ
 ወንጌሉ ከኃጢአት እስራት እንድንፈታ ያደርገናል፡፡ በደሙ

ኀይል የእግዚአብሔር ልጆች የምንሆንበትን ነጻነት
 ተጎናጽፈናል፡፡ እንዲህ ሲሆን የእግዚአብሔር ቃል ክርስትናችን
 ተግባራዊ ይሆናል፡፡ ሰምቶ የሚረግም አይሆንም፡፡ ትእዛዛቱ
 የቱንም ያህል ከባድና አስቸጋሪ ቢሆኑ ጣፋጭ ይሆኑለታል፡፡
 ቀንበሩን የምንሸከመው እንደ ባሪያ እያጉረመረምን ሳይሆን፤
 እንደ ቅጥረኛ ሠራተኛ ለራሳችን ጥቅም ለማግኘትም ሳይሆን፤
 የአባቱን ትእዛዝ እንደሚፈጽም ልጅ ደስታችን ፍጹም በመሆን
 ነው፡፡ ማንኛውም ወገን በሥራው ደስተኛ ይሆናል፡፡ ሰው
 ፈጣሪውን እንዲህ ማለት ይቻለዋል፡፡ ጌታ ሆይ ሸክምህ ቀላል
 ቀንበርህም ልዝብ ነው፡፡ ሰው የሚሸከመው ማንኛውንም ነገር፤
 የሚደርስበትን ነገር ሁሉ ለእግዚአብሔር ሲል እንዳደረገው
 ያስባል፡፡

ቅዱስ አውግስጢኖስ እንዲህ ይላል፡- ከነጻነት ሕግ መካከል
 አንዱ ፍቅር እንጂ ፍርሃት አይደለም፡፡ ቅዱስ ጳውሎስ
 በእግዚአብሔር ሕግ አልተማረረም ይደሰት ነበረ እንጂ፡፡
 ምንም እንኳን በገሊናው ውስጥ ያለ ክፉ ሕግ በአእምሮው
 ውስጥ ካለ በጎ ሕግ ጋር ሲዋጋ የተመለከተ ቢሆንም፡፡

አንደበትን ማስለመድ

“አንደበቱን ሳይገታ ልቡን እያሳተ እግዚአብሔርን
 የሚያመልክ የሚመሰለው ማንም ቢኖር የእርሱ አምልኮ
 ከንቱ ነው” /ቁ፩፡፩/

እውነተኛ ሃይማኖት ከውስጥ የሚነሳ ነው፤ ከልብም የሚመነጭ
 ነው፡፡ መልካም ሰው ከልቡ መልካም መዝገብ መልካም ነገርን

ያወጣል /ሉቃ፤፱፤፩/፡፡ አንዳንድ ወገኖች አንደበትን መግራት አስፈላጊ አይደለም ምክንያቱም መልካም ነገር የሚወጣው ከመልካም ሰው ልብ ነው ይላሉ፡፡ ነገር ግን ጌታ እንዲህ ይላል፡- “ከልብ ሞልቶ ከተረፈው አፍ ይናገራልና” /ማቴ፤፲፪፤፱፡፩/

ከገዳማውያን አባቶች አንዱ እንዲህ ይላል፡- ከንፈሩን በጥንቃቄ የሚይዝ ሰው መዝገቡን ከእርሱ የሚወስድበት ማንም አይኖርም ልቡ መልካምና አምልኮውም ፍጹም መንፈሳዊ እስከሆነ ድረስ አንደበትን መግታት የእግዚአብሔር ምስጢር እንዲገለጥ ያደርጋል የሚያወራ አንደበቱን መግታት የማይቻለው ሰው ፈጣሪውን ያርቃል፡፡

አበምኔት ጴጄን እንዲህ አለ፡- አንደበቱን የሚገታ ሰው ምስጢርን መሸከም የሚችል ምስጉን ሰው ነው፡፡ ከወንድሞች አንዱ በዕድሜ አረጋዊ የሆነውን መናኝ እንዲህ ሲል ጠየቀው፡፡

ልቤን መጠበቅ እፈልጋለሁ፡፡ አረጋዊውም መለሰ የልብህ መግቢያ በር የሆነው አንደበትህ በሰፊው ተከፍቶ እያለ ልብህን እንደምን መጠበቅ ይቻልሃል? አለው ስለዚህ አንደበቱን የማይገራ ሰው ራሱን ያታልላል፡፡ አንዳንድ ወገኖች ሃይማኖተኛ አድርገው ሊገምቱን ይችላሉ ነገር ግን ሃይማኖቱ ጥቅም የሌለው ነው፡፡

ቅዱስ ባስልዮስ እንዲህ ይላል፡- ቁጣ አንደበት ያልተገራ እንዲሆን ያደርጋል ከቁጣም ጠብ፤ ክርክር ዱላ ቆጥረን የማንጨርሳቸው የክፋት ሥራዎች ይወለዳሉ፡፡

ለወንድሞች ምሕረትን ስለማድረግ

“ንጹሕ የሆነ ነውር የሌለበትም አምልኮ በእግዚአብሔር አብ ዘንድ ይህ ነው፤ ወላጆች የሌላቸውን ልጆች ባልቴቶችንም በመከራቸው መጠየቅ፤ በዓለምም ከሚገኝ እድፍ ሰውነትን መጠበቅ ነው /ቁ.፩፤፩/

ሐዋርያው ንጹሕ አምልኮ እምነት ነው አላለም ተግባራዊ የሆነ ገጽታውንም ገለጸልን እንጂ፡፡ እምነትን አልዘነጋም ነገር ግን አጽንዖት የሰጠው ለበጎ ሥራ ነው፡፡ ምክንያቱም ከእምነት ጋር ጠንካራ የሆነ ግንኙነት ያለው ነውና፡፡

አባ ጴጄን እምነት ማለት በትሕትና መኖርና ምጽዋትንም መስጠት ነው ይላል፡፡ ለሰዎች ሲባል ምጽዋትን መስጠት መልካም ነው ምንም እንኳን ሰዎችን ለማስደሰት የሚደረግ ቢሆንም በዚያች አማካኝነት ሰው እግዚአብሔርን የሚያስደስትበትን መንገድ ይማራልና፡፡

እግዚአብሔር አብ “ጭኝ አደጎች አባት ለባልቴቶችም ዳኛ ነውና፡፡ /መዝ.፳፰፤፭/ ስለዚህ ንጹህ የሆነ እምነት አለኝ የሚል ማንም ቢኖር አባቱን ሊመስለው ይገባል፡፡

የቀደመችው ቤተ ክርስቲያን ለመበላቀቅና ባሎቻቸው ለሞቱባቸው ሴቶች ትኩረት ትሰጥ ነበር፡፡ የደናግልን ምሳሌ

ተከትለው ሕይወታቸውን ለእግዚአብሔር እንዲሰጡ ታበረታታቸዋለችና። ቅዱስ ዮሐንስ አፈወርቅ መበለት ለሆነች አንዲት ወጣት መልእክት ሲጽፍላት መበለት በመሆንሽ እንኳን ደስ አለሽ ብሏታል።

ቤተ ክርስቲያን የመበለቶችን ጉልበትና ሙሉ ኅይል ለአምልኮና ለአገልግሎት እንዲውል ታደርግ ነበር። ስለዚህም ምክንያት ብዙ ቅዱሳን ስለ መበለትነት ቅድመ ሁኔታው፣ ሕጉና አደረጃጀቱ በሥፋት ጻፉ።

በዓለም ከሚገኝ እድፍ ሰውነትን መጠበቅ

ተመልከቱ! ሐዋርያው ለመበለቶችና አባትና እናት ለሌላቸው ምሕረት ማድረግ እንደሚገባ ከገለጸ በኋላ ምኅረትና ርኅራኄ ከሌሉ እግዚአብሔርን በዓለም ከሚገኝ እድፍ ጠብቀኝ ማለት እንደማይቻል ያስረዳናል ትንንሽ የሚመስሉ ነገሮች ያለግዴለሽነት እንመልከት። ምሕረት ማድረግን እንማር። እኛ እንዲህ ባደረግን መጠን እግዚአብሔር ትልልቅ ነገሮችን ይቅር ይለናል።

በዓለም ከሚገኝ እድፍ ራሳችንን መጠበቃችን ሰይጣን በውስጣችን የሚነግሥበትን አቅምና ኅይል እንዳያገኝ ያደርገዋል ነፍስ ለጌታ የተቀደሰች ትሆናለች።

ደስታንና ገንዘብን የምትወዱ ከሆነ እንደ እግዚአብሔር ፈቃድ መኖር አይቻላችሁም። ስለዚህ በእውነት የእግዚአብሔርን መንግሥት የምትፈልጉ ከሆነ ምድራዊ ሀብትን ከእናንተ እያራቃችሁ ለመለኮታዊ ድምፅ መልስ ስጡ።

ቅዱስ አውግስጢኖስ እንዲህ ይላል፡- አብርሃም

እግዚአብሔርን በፍጹም ልቡ ያምን ነበር ይህ እምነት ነው ነገር ግን ልጁን ለእግዚአብሔር ይሰዋው ዘንድ ወደተራራ ይዞት ሄደ ይህ ታላቅ የእምነት ነገር ብቻ አይደለም በውስጡ ታላቅ ሥራንም የያዘ ነው እንጂ።

እንደዚሁም ጋለሞታይቱ ረዓብ ደግሞ መልእክተኞቹን ተቀብላ በሌላ መንገድ በሰደደቻቸው ጊዜ በሥራ የጸደቀች አልነበረምን /ቁጽ፩/

የኢያሪኮ ሰዎች ለእግዚአብሔር ኅይል ምስክሮች ናቸው። /ኢያ.፪፥፱/ ነገር ግን ከእዚህ ምስክርነት ከራኬብ በስቀር ተጠቃሚ የሆነ ወገን አልነበረም በእምነቷ ላይ ሥራን ጨምራለችና ስለዚህም እምነቷ ሕያው እምነት ሆነ።

የመጽሐፍ ቅዱስን ምስክርነት ስሙ፡- በሴተኛ አዳሪዎች መካከል እጅግ ውብ የሆነ ነገር አለ። በረግረግ መካከል የሚያንጸባርቅ ወርቅ አለ። በጭቃ መካከል የሚፈካ ዕንቡጥ ጽጌሬዳ አለ። ሃይማኖት ከሌለበት ምድር እግዚአብሔርን የምትፈልግ ነፍስ ተገኘች ይህችውም ራኬብ ነች።

እምነት እና በሥራ መካከል ላለ ግንኙነት ምሳሌ

“ከነፍስ የተለየ ሥጋ የሞተ እንደሆነ እንዲሁ ደግሞ ከሥራ የተለየ እምነት የሞተ ነው። /ቁ.፳፯/ ሐዋርያው የሥራን አስፈላጊነት አጽንዖት ሰጥቷል በነፍስና በሥጋ መካከል ባለው ግንኙነት እስከመመስል ድረስ ዘልቋል።

ቅዱስ አትናቴዎስ ሐዋርያዊ እምነትና ሥራን

እኅትማማች ብሎ ጠርቷቸዋል። እምነትና ሥራ እርስ በርሳቸው የሚደጋገፉ እኅትማማች ናቸው። በእግዚአብሔር የሚያምን ሁሉ ጻድቅ ነው። ጻድቅ የሆነ ሁሉም በእግዚአብሔር የሚያምን ነው። ክፉ ሰው ከእምነት የራቀ ነው። ጽድቅን የሚፈልግ ወገን ሁሉ እውነተኛውን እምነት ይፈልጋል። ወንድም ወንድሙን ሲረዳ አንዳቸው ለሌላቸው ቤትን እየሠሩ ነው። በተመሳሳይ ሁኔታ በውስጣቸው እምነትና መልካም ሥራ ሲያድኑ እንደ ሰምና ፊትል የተያያዙ ይሆናሉ። ስለዚህ የአንዱ ልምድ ለሌላው ይሆናል። ቅዱስ ጳውሎስ ደቀመዝሙሩ በጽድቅ መንገድ እንዲታገል ለእምነትም እንዲበረታ ይፈልግ ነበር እንዲህም በማለት ይመክረው ነበር። “መልካሙን የእምነት ገድል ተጋደል፤ የተጠራሀለትንም በብዙዎች ምስክር ፊት በመልካም መታመን የታመንህለትን የዘላለም ሕይወትን ያዝ /፩ጢ.ሞ.፮፥፲፪/ በማለት ሐዋርያው አጽንዖት የሰጠው የሥራን አስፈላጊነት ነው። ክርስትና ደረቅ የሆነ ፍልስፍና አይደለም ነገር ግን በጌታችን መድኃኒታችን ኢየሱስ ክርስቶስ ብርሃንነት የሚኖሩበት ሕይወት ነው እንጂ።

ቅዱስ ዮሐንስ አፈወርቅ እንዲህ ይላል፡- እምነት ያለ ሥራ የሞተ ነው። ሥራም ያለእምነት ጨርሶ የሞተ ነው። ተቀባይነት ያለው ደግሞ ውስጥ ብንሆን በርሱ ግን መኖር ካልተቻለን ደግሞው ለእኛ የሚያስገኝልን አንዳች ጥቅም የለም። በተመሳሳይ ሁኔታ በሕይወታችን በመከራ ውስጥ

ብናልፍ ነገር ግን ለደግማችን ግዴላችን ብንሆን እርሱ ለእኛ ጥሩ አይደለም። ስለዚህ በሁለቱም አቅጣጫ በእምነትም በሥራም ማደግ ይጠበቅብናል የሃይማኖታችን መሠረቱ ይኸው ነውና።

ምዕራፍ ሁለት

ሐዋርያው እንደ እግዚአብሔር ልጅነታችን በአምልኮ ጠንካሮች መሆን እንዲገባን መከራም ለክርስቲያን ነፍስ ጥንካሬ አስፈላጊ መሆኑን ካስረዳን በኋላ ሥራ በእምነት ያለውን አስፈላጊነት ወደሚያሳይበት ምዕራፍ ተሸጋግሯል።

አምልኮና አድልዎ ፩-፫

⇒ ለድኆች ትኩረት አለማድረግ እግዚአብሔርን መቃወም ነው። ቁ.፩-፭

⇒ በሀብታቸው ከፍ ያሉ ሰዎች ስለሚፈጥሩት ችግር ቁ.፮-፯

⇒ የሀብታሞች ግብዝነት በትእዛዛቱ እንዳይኖሩ ያደርጋቸዋል። ቁ.፰-፲፩

⇒ ድኆችን ማዋረድ ምሕረትን እንዳናገኝ ያደርገናል ቁ.፲፪-፲፫

⇒ ከሥራ የተለየ እምነት ቁ.፲፬

⇒ ለሞተ እምነት ምሳሌ የሚሆኑን ሁለት ነጥቦች ቁ.፲፭-፲፰

⇒ ሕያው ለሆነ እምነት ሁለት ምሳሌ ቁ.፳-፳፬

እምነትን ከሥራ ጋር አስተባብሮ የመያዝ አስፈላጊነት።

አምልኮና አድልዎ

“ወንድሞች ሆይ በክብር ጌታ በጌታችን በኢየሱስ ክርስቶስ ያለውን እምነት ለሰው ፊት በማድላት አትያዙ” ቁ.፩

ሐዋርያው ጌታችን መድኃኒታችን ኢየሱስ ክርስቶስን “የክብር ጌታ” በማለት ይጠራዋል። ይህም ክርስቲያኖች ዓይናቸውን ወደ እውነተኛው ሰማያዊ ክብር እንዲመልሱ እና ምድራዊ ሀብት ዝና በሚያስገኘው ክብር ምክንያት እርስ በርሳቸው እንዳይጎዳዱ ነው። ነገር ግን እንደ ወንድማማች እርስ በርሳቸው ሊዋደዱ ይገባቸዋል። የሚወርሱት አገር አንድ አገር ነው። እርሱም ለጌታችን ለመድኃኒታችን ባላቸው እምነት ምክንያት የተገኘች ናት። በዚህ ወንድማማችነት መሠረት ወንድሞች ብሎ በአንድነት ጠርቷቸዋል አንድ አካል እንደመሆናቸው ልዩነትና አድልዎም የለም። ይህ እውነተኛ በሥራ የሚገለጥ እምነት ነው። ታላቁ ሰው ያለ ታናሹ ዝና ያለው ያለ ዝናው የማይታወቀው ሰው ሕልውና የለውም። የአንዳችን መኖር ለሌሎቻችን ያስፈልገናል።

የሰውነታችንን አካል ለምሳሌ እንወሳድ፤ ራስ ያለ እግር መኖር አይቻለውም። እግርም ያለራሱ። ከሰውነታችን ውስጥ እጅግ ደካማ የሚባሉት ብልቶች እንኳን ክብር ይጨመርላቸዋል። /፩ቆሮ ፲፪፥፳፩-፳፪/ ሁሉም የሰውነታችን ክፍሎች ጠቀሜታ አላቸው። እውነት ነው ሁሉም የሰውነታችን ክፍሎች በስምምነት ይሠራሉ። ለአጠቃላይ ሰውነት ደገንነት ሲባል እርስ

በርሳቸውም የተደጋገፉ ናቸው። በፍጹም መታዘዝ አብረው ይሠራሉ፤ በዚህ ምሳሌ መሠረት ክርስቲያናዊ እንድንታችንን እንጠብቃለን። እያንዳንዱ እንደ ተሰጠው ጸጋ /ችሎታ/ ሊላውን ያገለግላል። ስለዚህ ጠንካራው ለደካማው ሊያሰብለት ይገባል። ደካሞችን ጠንካሮችን አክብሮት መስጠት ይጠበቅባቸዋል። ሀብታሞች ድኆችን ሊደግፉ ያስፈልጋል ድኆች ለሀብታሞች ገንዘብ የሚሰጥ እግዚአብሔርን ሊያመሰግኑ ይገባል።

ጥበበኛ የሆነ ሰው ጥበቡን በተግባር እንጂ በቃላት ሊገልጥ አይገባውም። ትሑት የሆነው ሰው ስለትሕትናው ሌሎች ወገኖች ይመስክሩለት እንጂ እርሱ ስለመልካምነቱ አያውራ። ድንግሉ ሰው ድንግልና የእግዚአብሔር ስጦታ መሆኑን ይወቅ እንጂ ስለንጽሕናው አይመካ። ወንድሞቻችን በፍጹም ልባችን እንወደዳቸው። እንደ እኛ ከተመሳሳይ አፈር የተሠሩ ዘመዶቻችን ናቸውና። እምነታችንን ተግባራዊ በሆነ ፍቅር እንግለጠው። እርሱዋም ያለማዳላት ሁሉንም ሰው በእኩልነት እንድንወድድ የምትጠይቅ ናት። ሐዋርያው የአድልዎን አደገኛነት እንዲህ በማለት ይገልጠዋል።

“የወርቅ ቀለበት ያደረገና የጌጥ ልብስ የለበሰ ሰው ወደ ጉባኤያችሁ ቢገባ እድፍ ልብስም የለበሰውን ተመልክታችሁ አንተስ በዚህ በመልካም ስፍራ ተቀመጥ ብትሉት ድሃውንም አንተስ ወደዚያ ቁም ወይም ከእግራ መረገጫ በታች ተቀመጥ ብትሉት ራሳችሁ መለያየታችሁ አይደለም”

ቴ.፪፥፫

እንዲህ ዓይነት ልዩነት እንዳይኖር ምን ማድረግ ይገባል?

ሀብታሞችን በክብር ወንበር ላይ ተቀመጡ አለማለት

ሐዋርያው ሃብታም ሰው ወደጉባኤያችሁ ቢገባ አላለም ነገር ግን “የወርቅ ቀለበት ያደረገና የጌጥ ልብስ የለበሰ ሰው ወደጉባኤያችሁ ቢገባ አለ እንጂ ይህ ሰው የኩራት ምልክት የሆኑ ጌጦችን ደርድሯል እውነት ነው የዚህ ዓለም ሰዎች ጊዜያዊ ኅላፊ በሆነው በዚህ ዓለም ጌጥ ራሳቸውን ያስውባሉ።

ሐዋርያው የአድልዎ መንፈስ እንዳለ ያሳየው ሀብታሞችን በክብር ሥፍራ ላይ በማስቀመጣችን ብቻ አይደለም የጌጥ ልብስ የለበሰውን ተመልክታችሁ ታደላላችሁ አለ እንጂ። ቅዱስ አውግስጢኖስ እንዲህ ይላል፡-

“ከእኔ ራቅ የሚለው አሳብ በልባቸው ሰሌዳ ላይ የተቀረጸ ይመስላል። ከዚህ ዓለም ባለጸጎች የሰማያዊ ስጦታ ድሆች ይልቅ ባለጸጋው እግዚአብሔር ከፍ ከፍ ሊል ይገባል እናንተ የዚህን ዓለም ደካማ ነገር መርጣችኋል ጠንካሮችን ታላፍሩ ዘንድ ክብር የሌላቸውን ነገሮች ክብር አድርጋችኋል።

ድሆችን ዝቅ አድርጎ እዚህ ወይም እዚያ ተቀመጥ አለ ማለት

ለሀብታሞች በአድልዎ በመሥራታችሁ ትርፋችሁ ምንድን ነው? እርሱም ውለታ እንደሚከፍሉ በማሰባችሁ አይደለምን? ሽልማቱን የምንቀበለው ከመድኃኒታችን ነውና ድኞችን፤

እርዳታ የሚያስፈልጋቸውን ደካሞችን ልንረዳቸው ይገባል። ጌታችን መድኃኒታችን ኢየሱስ ክርስቶስ ብድር መክፈል ለማይችሉ ሰዎች ማድረግ የሚገባን በሚከተለው ምሳሌ አስተምሮናል።

“ምሳ ወይም እራት ባደረግህ ጊዜ እነርሱ ደግሞ በተራቸው ምናልባት እንዳይጠፋህ ብድራትም እንዳይመልሱልህ ወዳጆችህንና ወንድሞችህን ዘመዶችህንም ባለጠጎች ጎረቤቶችህን አትጥራ። ነገር ግን ብዙ ግብዣ ባደረግህ ጊዜ ድኞችንና፤ ጉንድሾችን፤ አንካሶችንም፤ ዕውሮችንም ጥራ። የሚመልሱት ብድራት የላቸውምና ብፁዕ ትሆናለህ። ለ.ቃ.፲፬፥፲፫-፲፬

በሀብታሞችና በድኞች መካከል የሚደረግ ክፍፍል

አደገኛነት በሚከተሉት ምክንያት ነው።

1ኛ. “እርስ በርስ መከፋፈላችሁ አይደለምን? ክፉ አሳብም ያለው ዳኞች መሆናችሁ አይደላችሁምን? የተወደዳችሁ ወንድሞቼ ሆይ! እግዚአብሔር በእምነት ባለጠጎች እንዲሆኑ ለሚወዱትም ተስፋ ስለ እርሱ የሰጣቸውን መንግሥት እንዲወርሱ የዚህን ዓለም ድኞችን አልመረጠምን? እናንተ ግን ድኞችን አዋረዳችሁ ቁ.፩፥፭፡፪

ሐዋርያው እንዲህ የሚል ይመስላል “ይህ ጉዳይ ማብራሪያ የሚያስፈልገው ነውን? ክፉ ሥራችሁን አእምሮአችሁ የሚመሰክርባችሁ አይደለምን? “የተወደዳችሁ ወንድሞች ሆይ ስሙ አለ። በጌታ ወንድማማች ነን። ስለዚህ ምሳሌውን ልንከተል ይገባል እርሱ ድሆችን ከፍ ከፍ እያደረገ እኛ

እንደምን እናዋርዳቸዋለን?

ከሊቃውንት አንዱ እንዲህ ይላል፡- የእግዚአብሔር መንግሥት ለድኖች ናትና ከእነርሱ የበለጠ ሀብታም ማንን ልትጠሩልኝ ትችላላችሁ? ቅዱስ አውግስጢኖስ እንዲህ ይላል፡- በእግዚአብሔር ፊት ሁሉም እኩል ናቸው እያንዳንዱ የሚፈረድለት ወይም የሚፈረድበት እንደ እምነቱ ነው እንጂ እንደ ሀብቱ አይደለም፡፡

እግዚአብሔር በሀብታችን አይመርጠንምና ነገር ግን ለድኖች ልዩ ትኩረትን ሰጥቶ ትሕትናችንን ስለሚመለከት እያንዳንዱ በእነርሱ ላይ የሚደረግ ስድብ በእርሱ ላይ እንደተደረገ ይቆጥረዋል፡፡

እግዚአብሔር በሀብት አይለየንምና፡፡ ልዩ ትኩረትም ለድኖች ይሰጣልና፤ የተዋረዱትም ከፍ ከፍ ያደርጋልና፡፡ የእነርሱም መገፋት የእርሱ መገፋት በታናናሾችም የሚደረግ ማንኛውንም ሥራ ለእርሱ እንደተደረገ አድርጎ ይቆጥራልና፡፡

ቅዱስ ዮሐንስ አፈወርቅ እንዲህ ይላል፡- ቤተ ክርስቲያን ድኖችን የሚያንገላቱ ሚዛናዊ ያልሆኑ ሀብታሞችን ትቃወማለች፡፡ ብዙዎች ሀብታሞችን በተመለከተ ያለኝ አቋም ጠንካራ ነው ይሉኛል፡፡ እውነት ብላችኋል እኔ ግን ገንዘባቸውን ለማይረባ ዓላማ በተለይም ድኖችን ለማንገላታት የሚጠቀሙ ወገኖች ላይ ጠንካራ አቋም አለኝ፡፡ በግሌ አልጠላቸውም፤ ከእነርሱ ጠባይ የምጠላው ስስታምነታቸውን ነው፡፡ ሀብታም መሆን አንድ ነገር ነው፡፡ ስስታም መሆን ደግሞ ሌላ ነገር፡፡ ሀብታም ነህ? ከሆንህ ስስታም እንዳትሆን

እነግርሃለሁ፡፡ በዚህ ምክንያት ትቃወመኛለህን? በዚህ ምክንያት ደሚን እንኳን ለማፍሰስ ዝግጁ ነኝ፡፡ ነገር ግን እንዳትበድል እነግርሃለሁ፡፡ ከሀብትህ የምፈልገው አንዳች ነገር የለኝም፡፡ እያጠቃሁህም አይደለም ነገር ግን ከንግግራችን የሚያዳምጡን ወገኖች መጠቀም የሚገባቸውን ያህል እንዲጠቀሙ ስለምፈልግ እንጂ፡፡

ብዙ ሀብታሞች የችግር ምንጭ ናቸው፡፡

ባለጠጎቹ የሚያሰጩን ቁሳችሁ አይደሉምን? መልካሙን ስም የሚሰድቡ እነርሱ አይደሉምን? /፩፥፮/

ሐዋርያው እየነገራቸው ያለው ስለአድልም ነው፤ ብዙ ችግርም እያደረሱ ያሉት ሀብታም ነን የሚሉ ወገኖች ናቸው፡፡ ተመልከቱ! ጣዖት አምላኪ የነበሩ አሕዛብ ቃሉን በደስታ ተቀብለዋል /ሥራ.፲፫፥፵፮/

ሀብታም የሆኑ አይሁዶች ግን በአላፊ ጠፊ ነገር ላይ የደስታቸውን ምንጭ አድርገዋል፡፡ ይህ ደግሞ እምነትን መዋጋት ነው፡፡ በሐዋርያት ሥራ ላይ እንዲህ የሚል ቃል ተጽፏል፡- “አይሁድ ግን የሚያመልኩትን የከበሩትንም ሴቶችና የከተማውን መኳንንት አወኩ በጳውሎስና በበርናባስም ላይ ስደትን አስነሥተው ከአገራቸው አወጡአቸው፡፡ /ሥራ.፲፫፥፱/

ሐዋርያው ከጻፈው ነገር ግልጥ የሚሆነው ሀብታሞች ምን ያህል ድኖችን ያውኩ እንደነበር ነው፡፡ ስለዚህ ድኖች ለሀብታሞች ይሰጡት የነበረው ክብር ከፍቅር የሚነሣ ሳይሆን ከግብዝነት ነበር፡፡

ግብዝነታቸው ሕጉን መዋጋታቸው ነው

“ነገር ግን መጽሐፍ ባልንጀራህን እንደራሰህ ውደድ እንደሚል የንጉሥን ሕግ ብትፈጽሙ መልካም ታደርጋላችሁ ለሰው ፊት ግን ብታዳሉ ኀጢአትን ትሠራላችሁ ሕግም እንደተላላፊዎች ይወቅላችኋል፡፡ /ቁ.፩-፱/

ሀብታሞችን ከፍቅር ተነሥተው ቢወዷቸው ሕግን በፈጸሙ ነበር፤ ይህም መልካም ሥራ በሆነ ነበር ነገር ግን ይኸንን የሚያደርጉት በማዳላት ከሆነ ከሕጉ የወጡ ናቸው ይህ ሁኔታ ደግሞ ኃጢአት ሆኖ ይቆጠራል፡፡

ቅዱስ ቀሌምንጦስ ዘእስክንድርያ ፍቅርን የማይከተሉትንና ወንድሞቻቸውን ከማገልገል ወደ ኋላ ያሉ ወገኖችን ከንስሐ ጎዳና የወጡ ናቸው ይላል፡፡

ፍቅር የንጉሥ ሕግ ተብሎ ተጠርቷል፡፡ ምክንያቱም የሚከተሉት ናቸው፡፡

የመንግሥተ ሰማያት ሕግ ነውና ፍቅር በእግዚአብሔር መንግሥት ለዘላለም ጸንቶ ይኖራል፡፡

ወደ ንጉሠ ነገሥቱ ወደ እግዚአብሔር መርቶ የሚያደርሰን መንገድ ነው፡፡ ነገር ግን እርሱ ራሱ ፍቅር ተብሎ ተጠርቷል፡፡ ትርጉሙም የፍቅር መንገዱ እግዚአብሔር ነው የሚል ነው፡፡ መድኃኒታችን ይኸንን ሁኔታ ግልጽ አድርጎታል ሕጉም ነቢያቱም ያለፍቅር ምንም አይደለም /ማቴ.፳፪፡፱፣ ገላ.፩፡፲፬

ሐዋርያው ፍቅር ሕጉን ያሟላል ይላል፡፡ ፍቅር ካለን ምን ያስፈልገናል? ፍቅርን ካጣን ምን ሀብት ይኖረናል? ስለዚህ

በእምነት ጸንጾን በጌታ ትእዛዛት እንኑር /ዮሐ.፲፭፡፲፱/ እርሱ በርሳችን ስንዋደድ ሕጉን እንፈጽማለንና፡፡

ወንድምህን ውደድ ማለት ሦስት የተለያየ ነገር ነው፡፡ የመጀመሪያው አካላዊ ነው፤ የቃሉ ሥነ ጽሑፋዊ ትርጉም ይህ ነው፡፡ ሁለተኛው መንፈሳዊ ነው፤ በዚህ ሕግ መሠረት በአካል ከእኛ ጋር የሌሉ ወገኖችንም እንወዳለን፡፡ ሦስተኛው ተመስጦአዊ ነው ፍቅር በራሱ ገንዘብ ሊያደርጉት የሚገባ መሆኑን እንማራለን፡፡ አንዱ ወደ ሌላው እንደሚመራን ልንገነዘብ ይገባል፡፡ አካላዊ የሆነው ፍቅር ወደመንፈሳዊ ፍቅር እንድናድግ መንገዱን ያመቻችልናል መንፈሳዊ ወደፍጹም ተመስጦ ፍቅርን ወደማጣጣም ይመራናል፡፡ መንፈሳዊ የሆነው አንዳንድ ጊዜ አካላዊ ወደሆነው ያዘነብላል ፍጹም ተመስጦአዊ የሆነው ግን ወደየትኛውም አይገፋም፤ አካላዊና መንፈሳዊ የሆነው የፍቅር ዓይነት በዓለም ላይ የተለመደ ነው፤ በእንስሳትም ምሳሌውን መመልከት ይቻላል፡፡ ፍጹም ተመስጦአዊው የፍቅር አይነት ግን ለሰው ልጆች የተሰጠ ነው፡፡

ስለዚህ ትእዛዙን ለመጠበቅ የነቃን እንሁን፡፡ እርሱም ወንድምን መውደድ ነው፤ እንዲህ ከሆነ ሕግ ተላላፊዎች እንሆንም፡፡

“ሕጉን ሁሉ የሚጠብቅና ነገር ግን በአንዲቱ የሚሰናከል ግንም ቢኖር በሁሉ በደለኛ ይሆናል፡፡ አታመነዝርም ነገር ግን ብትገድል ሕግን ተላላፊ ሆነሻል /ቁ.፲፤ ፲፩/

ይህ አንቀጽ ማብራሪያ ያስፈልገዋል፡፡ ሁሉም ኃጢአቶች

እኩል ናቸውን የሚገድለውና የሚዋሸው ፍርዳቸው እኩል ነውን?

ቅዱስ አውግስጢኖስ ይኸንን አንቀጽ በተመለከተ ለቅዱስ ዠሮም በጻፈው መልእክት እንዲህ ብሏል፡፡

ሀ. ሆን ብለው የሚፈጸሙ ኃጢአቶች ለምሳሌ እንደ መግደል ያለ ከሰው ድካም ከሚነሡ ኃጢአቶች ጋር ተመሳሳይ አይደሉም፤ ነገር ግን የኃጢአት ደመወዝ ሁሉ ሞት ነው፡፡ ለበጌታችን መድኃኒታችን ኢየሱስ ክርስቶስ ደም ካልሆነ በቀር ማንም ከኃጢአት ነጻ መሆን አይቻለውም፡፡

ሐ. ሐዋርያው ሌሎችን ያለመውደድ ኃጢአት ድኖችን ማዋረድ፤ ለሀብታሞች ማድላት ሕጉን ተላላፊዎች እንድንሆን ያደርገናል ይላል፡፡ ይህንን ሁኔታ መመልከት ያስፈልጋል፡- ሐዋርያው የሚለው በአንድ ነጥብ መሰናከል ሰው ለትእዛዙ ግድ የለሽ መሆኑን ያመላክታል፡፡ ሐዋርያው የሚያስገነዝበን ጥቃቅኖቹን ቀበሮች አጥምደን እንይዛቸው ዘንድ ነው፡፡ ምክንያቱም ሰዎች ዘወትር የሚጨነቁት ለትላልቅ ንጢአት ነውና፡፡ ትናንሾቹን ኃጢአቶች ይዘነጉአቸዋል፡፡ ስለዚህ ሐዋርያው የሰህተትን በር እንድንዘጋ ንጢአትንም እንዳይገዛን ይመክረናል፡፡

ይህ ማለት የሚያምኑ ወገኖች ፈጽመው ኃጢአት አይሠሩም ማለት አይደለም፤ ባለማወቅ ንጢአትን ይሠራሉ፡፡ በድካምም ሊሠሩ ይችላሉ፡፡ ነገር ግን ዕለት ዕለት ንጉሥ እየገቡ ወደ መስቀሉ ሊመለከቱ ይገባል፡፡ ከአባቶች አንዱ እንዲህ ይላል፡- በአንድ ነጥብ ታውኮ

ሁሉንም ነገር መጣል መጥላት ምን ማለት ነው? ከፍቅር ማዕድ ከመለየት በስተቀር ምንስ ዓይነት ትርፍን ያመጣልናል? ያለፍቅር የትኛውም ሀብታችን ጥቅም ላይ ሊውል አይችልም፡፡

ድሆችን ዝቅ ማድረግ ምሕረትን እንዳናገኝ ያደርገናል

“በነጻነት ሕግ ፍርድን ይቀበሉ ዘንድ እንዳላችሁ ሰዎች እንዲህ ተናገሩ እንዲህም አድርጉ ምሕረትን ለማያደርግ ምሕረትም የሌለበት ፍርድ ይሆናልና ምሕረትም በፍርድ ላይ ይመካል፡፡ /ቁ.፲፪፡፲፫/

እንዲህ ተናገሩ እንዲህም አድርጉ፡፡ ለወንድሞቻችን ምሕረትን ማድረግ የሰብከታችን ሁሉ ማዕከል ነው፡፡ የምንጻኘው በነጻነት ሕግ ነውና ለወንድሞቻችን ምሕረትን የማያደርግ ከሆነ ወሰን የሌለውን የእግዚአብሔርን ምሕረት ገንዘብ ማድረግ አይቻለንም፡፡ መድኃኒታችን እንዲህ ይላል፡- “መንግሥተ ሰማያት በሮቿን ሊቆጣጠር የወደደን ንጉሥን ትመስላለች” መቆጣጠርም በጀመረ ጊዜ እልፍ መክሊት ዕዳ ያለበት አንድ ሰው ወደ እርሱ አመጡ፡፡ የሚከፍለውም ቢያጣ እርሱና ሚስቱ ልጆቹም ያለውን ሁሉ እንዲሸጥና ዕዳው እንዲከፈል ጌታው አዘዘ፡፡ ስለዚህ ባሪያው ወድቆ ሰገደለትና ጌታ ሆይ ታገሠኝ ሁሉንም እክፍልሃለሁ አለው፡፡ የዚያም ባሪያ ጌታ አዘነለትና ለቀቀው ዕዳውንም ተወለት፡፡ ነገር ግን ያ ባሪያ ወጥቶ ከባልንጀሮቹ ከባሮቹ መቶ ዲናር ዕዳ ያለበትን እንዲያን አገኘና ዕዳህን ክፈለኝ ብሎ ያዘና አነቀው፡፡ ስለዚህ ባልንጀራው ባሪያ ወድቆ ታገሠኝ፤ ሁሉንም

እከፍልሃለሁ ብሎ ለመነው። እርሱም አልወደደም። ግን ሂዶ ዕዳውን እስኪከፍል ድረስ ወደጎኔ አኖረው። ባልንጀሮቹ የሆኑ ባሮችም ያደረገውን አይተው እጅግ አዘኑ፤ መጥተውም የሆነውን ሁሉ ለጌታቸው ገለጡ።

ከዚያ በኋላ ጌታውን ጠርቶ እንተ ክፉ ባሪያ ስለ ለመንከኝ ያን ዕዳ ሁሉ ተውሁልህ እኔ እንደማረሁህ ባልንጀራህ የሆነውን ያን ባሪያ ልትምረው ለአንተስ አይገባህምን? አለው ጌታውም ተቆጣና ዕዳውን ሁሉ እስኪከፍለው ድረስ ለሚያሰቃዩት አላልፎ ሰጠው። እንዲሁ ደግሞ የሰማዩ አባታችሁ ያደርግባችኋል። /ማቴ.፲፰፥፳፫-፴፩/

ቅዱስ ባሰልዮስ ዘቂጣርያ እንዲህ ይላል፡-

ምክንያቱም ለሌሎች ምሕረትን አላደረጋችሁላቸውም። በድኆች ፊት በራችሁን ዘግታችኋልና እግዚአብሔር መንግሥቱን በፊታችሁ የተከፈተ እንዲሆን አያደርግም። በጠየቁችሁ ጊዜ ለድኆች ምግብን አልሰጣችሁምና እግዚአብሔር የምትሹትን ዘላለማዊ ሕይወት አይሰጣችሁም። የዘራችሁትን ታጭዳላችሁ። ጥላቻን ከዘራችሁ የምታጭዱት ጥላቻን ነው። እልክኝነትን ከዘራችሁ የምታችዱት ብዙ መከራና ስቃይን ነው። ከምሕረት ካመለጣችሁ እናንተንም ምሕረት ያመልጣችኋል። ድኆችን ከጠላችኋቸው ስለ እናንተ ሲል ራሱን አላልፎ የሰጠው አምላክ ይጥላችኋል።

ሁላችንም በአዲስ ኪዳን ሕግ ዳግም ተወልደናል፤ ነጻና እኩል ሆንን። ለሚያደርጓት ወገኖች ምሕረት ከፍተኛ ሥራና የጽድቅ ጋሻ ናት። ምሕረትን የሚያደርግ ሰው

ለመድኃኒታችን ቅርብ ነው። የተትረፈረፈ በረከትንም ያገኛል። ዝቅ አናድርጋት በርኅራሄ ለሚመልሱ ወገኖች ነጻነትን ታጎናጽፋለች። ከእኛ ጋር ለተጣሉም በክፋት ለተነሡብንም እኛን በመዋጋት ኃጢአት ለሚሠሩ ወገኖችም ምሕረትን ለናደርግላቸው ይገባል። ምሕረትን ኃይሏ ታላቅ ሆና እናገኘዋለን። “እጅህ ብታሰናክልህ ቁረጣት፤ ሁለት እጅ ኑሮህ ትላቸው ወደማይሞት እሳቱም ወደማይጠፋው ወደገሃንም ከመሄድ ጉንድሽ ሆነህ ወደ ሕይወት መግባት ይሻልሃል። ዓይንህ ብታሰናክልህ አውጣት ሁለት ዓይን ኖሮህ ትላቸው ወደማይሞትበት እሳቱም ወደማይጠፋበት ወደገሃንመ እሳት ከመጣል አንዲት ዓይን ኖራህ ወደ እግዚአብሔር መንግሥት መግባት ይሻልሃል። /ማር.፱፥፵፪-፵፱/ በምሕረት የመንግሥተ ሰማያት በሮች ይበረታሉ። በአጭሩ ምሕረት ንግሥት ናት ሰውን እግዚአብሔርን እንዲመስል የምታደርግ ናት።

ሥራ የሌለው እምነት

ቅዱስ ያዕቆብ የጌታችን የመድኃኒታችን የኢየሱስ ክርስቶስ ደም አንጽቶናል ተጋድሎ አያስፈልገንም ለሚሉ ወገኖች ሲናገር እንዲህ ይላል፡-

“ወንድሞች ሆይ እምነት አለኝ የሚል ሥራ ግን የሌለው ሰው ቢኖር ምን ይጠቅመዋል እምነቱስ ሊያድነው ይችላልን / ቁ.፲፩/

አስቀድመን የገለጽነው ቅዱስ ያዕቆብ የሚዘረዝረው ሥራ

መጽሐፉ እምነት ብቻውን አያድንም የሚል ነው። ሐናንናያና ሰጴራ በጌታ ያመኑ ነበሩ ነገር ግን ከመልካም ጠባያቸው በተቃራኒ የተገኙ ሆነዋልና የተከተላቸው ጥፋት ነበር። /ሥራ.፭፥፱/

ጌታችን ከማቴዎስ ወንጌል የጠቀሳቸው /ማቴ.፮፥፲፩/ ወገኖች የጠፉ ናቸው። ተዓምራት ማድረግ የሚቻላቸው ያመኑ ነበሩ። ነገር ግን ሥራ አልተገኘባቸውም “ጌታችን ከቶ አላውቃችሁምና ከእኔ ራቁ አላቸው።

ቅዱስ አትናቴዎስ ሐዋርያዊ የሥራን አስፈላጊነት እንዲህ በማለት ይገልጣል፡- ሐዋርያው ቅዱስ ጳውሎስ ትምህርቱን ሁል ጊዜ የሚጀምረው በሥራ ነው። ስለ ሥራና ቀጣይነት ሥላላቸው ትእዛዛት ቀጥሎ ይናገራል። ያለ እምነት የሚደረግ ድኅነት መልካም ሥራ የተለየው እምነትም የለም።

የሐዋርያውን አሳብ በትክክል ልንፈልገው ልንከተለውም ይገባል። ነቢዩ እግዚአብሔር ሙሴም ተመሳሳይ ነገርን ይከተል ነበር። መለኮታዊ ትእዛዛትን ሲናገር መጀመሪያ ስለ እግዚአብሔር የሚሆነውን እውቀት ይናገራል /ዘጸ.፮፥፱/ ስለሚያምኑት መልካም ነገር ካስተማራቸው በኋላ የእውነተኛውን አምላክ ማንነት ካስረዳ በኋላ ትእዛዛቱን ይገልጥላቸዋል። “ዘመኑን አትፈጽሙ አትግደሉ... በማለት እነዚህን ትእዛዛት መቀበል በእግዚአብሔር ዘንድ ተቀባይነት ያለው ነው።

በሐዋርያው ትምህርት መሠረት “ወደ እግዚአብሔር የሚደርስ እግዚአብሔር እንዳለ ለሚፈልጉትም ዋጋ እንዲሰጥ

ያምን ዘንድ ያስፈልገዋልና /ዕብ.፲፩፥፮/ ስለዚህ ሰው እግዚአብሔርን በመልካም ሥራ አማካኝነት ሊፈልገው ይገባል ነቢዩ እንደተናገረ “እግዚአብሔር በሚገኝበት ጊዜ ፈልጉት፤ ቀርቦም ሳለ ጥሩት፤ ክፉ ሰው መንገዱን በደለኛም አሳቡን ይተው። ወደ እግዚአብሔር ይመለስ እርሱም ይምረዋል።

ለሞተ እምነት ሁለት ምሳሌዎች

«ወንድም ወይም እጎት ራቁታቸውን ቢሄዱ የዕለት ምግባቸውንም ቢያጡ ከእናንተም አንዱ በደኅና ሂዱ እሳት ሙቁ ጥገብም ቢላቸው ለሰውነት የሚያስፈልገውን ባትሰጡአቸው ምን ይጠቅማቸዋል፤ እንደዚሁም ሥራ የሌለው እምነት ቢኖር በራሱ የሞተ ነው /፲፮፥፲፯/»

ሥራ የሌለውን እምነት የጎደለ ነው። እርዳታ ለሚያስፈልጋቸው ሰዎች በቃል የሚደረግ በተግባር ግን የማይፈጸም ቃል ዓይነት ነው። ሐዋርያው የጻፈውን አዳምጡ «ወንድም ወይም እጎት ራቁታቸውን ቢሄዱ» ይህም ለእነርሱ ያለብንን ሐላፊነት ለማሳየት የተናገረው ነው። ምን ያህል የተራቆቱ እንደሆኑም ገለጸልን። እንደገናም ባትሰጧቸው ብሎ ቤተ ክርስቲያን ያለበትን ሐላፊነት አመለከተ። አንድ ሰው ከነገጢአቱ ቢሞት በክርስቶስ አምኗል ሊባል አይችልም። የቱንም ያህል አምኗል ብለን ብንናገር እምነቱ የተገለጠ ቢሆን ሥራ ከሌለው ግን የሞተ ነው። ከሊቃውንት አንዱ እንዲህ ይላል፡-

ሥራ ለእምነት ሕይወትን ይሰጠዋል፤ እምነትም ለነፍስ ሕይወትን፤ ነፍስም ለሥጋ ሕይወትን ትሰጣለች፡፡ «ነገር ግን አንድ ሰው አንተ እምነት አለህ እኔም ሥራ አለኝ እምነትህን ከሥራ ለይተህ አሳየኝ እኔም እምነቴን በሥራየ አሳይኸለሁ ይላል» /ቁ.፲፰/

አስተምህሮአችን የሚጠይቀን ክርስቲያን ከሆንክ በክርስቶስ እመን በእርሱም ካመንክ እምነትህን በሥራህ አሳየኝ የሚል ነው፡፡

ቅዱስ ዮሐንስ አፈወርቅ እንዲህ ይላል ሕያው የሆነ ሥራ ለሕያው እምነት ምስክር ነው ከፍሬያቸውም ታውቋቸዋልችሁ /ማቴ.፯፥፲፯/ ከምንም በላይ በተጠራንበት በአዲሱ ሕይወት ለመመላለሳችን ማሳያ ነው፡፡ በዚህም የዲያብሎስ ልጆችና የእግዚአብሔር ልጆች የተገለጡ ናቸው፡፡ /፩ዮሐ.፫፥፰/ መልካም ሥራ ምስክርነቱ በሰዎች ፊት ብቻ አይደለም ነገር ግን እግዚአብሔርም የሚሸልመን ነው እንጂ፡፡

እግዚአብሔር ለእያንዳንዱ እንደ ሥራው ይሰጠዋል /ማቴ.፲፮፥፳፯/ በጌታ ቀኝ የተሰቀለው ወንበዴ እምነቱን የገለጠው በሥራ ነው፤ ሁሉም ሰው ፈጣሪውን በረሳበት በዚያ የጨለማ ቅጽበት /ሉቃ.፳፫፥፴፱-፵፫/ በመስቀል ላይ በተሰቀለው በክርስቶስ ሳያፍር በሰው ሁሉ ፊት መሰክረለት፡፡ መከራን በመቀበሉ ያለማጉረምረም ፈጣሪውን አመሰግነ ይህ ሥራ አልመሰላችሁ አለን?

እግዚአብሔር አንድ እንደሆነ አንተ ታምናለህ፤

መልካምም ታደርጋለህ፤ አጋንንት ደግሞ ያምናሉ፤ ይንቀጠቀጡማል፡፡» /ቁ.፳፱/

ሁለተኛው ዓይነት ለሞተ እምነት ምሳሌ ይህ ነው፤ ከሰይጣን እምነት ጋር ተነጻጽሮ ቀርቧል፡፡ ራስህን ስለእምነትህ ታመሰግን ይሆናል፡፡ መልካም ነው ነገር ግን አጋንንት ያምናሉ ይንቀጠቀጡማል፡፡ እነርሱ እግዚአብሔርን አይተውታልን? እግዚአብሔርን የሚመለከቱት ልቦን ንጹሐን ብቻ ናቸው /ማቴ.፭፥፯/ ሰይጣን ንጹሐ ልብ አለው ብሎ የሚያምን ማነው? ይሁን እንጂ ያምናል ይንቀጠቀጥማል፡፡ ስለዚህ በእምነታችንና በሰይጣን እምነት መካከል ልዩነት ሊኖር ይገባል፡፡ የእኛ እምነት ልባችንን ያነጻል፡፡ የአጋንንት እምነት ግን እንዲጣሉ ምክንያት ሆኗል፡፡ ክፋትን ይፈጽማሉ፤ ነገር ግን የእግዚአብሔር ቅዱስ ሆይ አውቋለሁ /ሉቃ.፱፥፴፩/ ይላሉ፡፡ ቅዱስ ጴጥሮስም የሚናገረው ይኼንን ነው፡፡ “እናንተ የእግዚአብሔር ልጆች ናችሁ ከእምነት ሌላ ልብን የሚያነጻ ምን ልትነግሩኝ ትችላላችሁ? ሐዋርያው “በፍቅር ሆኖ የሚሠራ እምነት» በማለት ገልጦታል፡፡

ያመነ የተጠመቀ ይድናል /ማር.፲፮፥፲፮/ የሚለውን ቃል ስትሰሙ ሁሉንም ያመነ ወገን አለማለቱ የታወቀ ነው ሰይጣንም ያምናል ይንቀጠቀጣልምና የተጠመቀ ሁሉ ይድናል ሲልም ሁሉም የተጠመቀ ወገን ይድናል ማለቱ አይደለም፡፡ ስምዖን መሠርይ ከተጠመቀ በኋላ አልዳነምና፡፡

ቅዱስ አውግስጢኖስ እንዲህ ይላል፡-

በእግዚአብሔር ካመንክ መልካም ታደርጋለህ፤ ነገር ግን እምነት ሥራንም ይፈልጋል። በእግዚአብሔር የሚኖር ትውክልትም አስፈላጊ መሆኑን አእምሮ የሚሰጠው ምስክርነት ነው።

ቅዱስ ይስሐቅ ሦርያዊ እንዲህ ይላል፡-

ሰይጣን እግዚአብሔርን አይቶታልን? እግዚአብሔርን የሚመለከቱት ልቦን ጎዱሐን ብቻ ናቸው። ሰይጣን ጎዱሐን ልብ አለው ሊል የሚችል ወገን ማነው? ነገር ግን ይፈራል ይንቀጠቀጥማል።

ቅዱስ አውግስጢኖስ እንዲህ ይላል የሚያምኑ ነገር ግን እግዚአብሔርን የማይፈሩ ሰዎች ከሰይጣን ይልቅ የከፉ ናቸው። የሚያምኑና የሚንቀጠቀጡ ነገር ግን የሚሰብኩትን ነገር በተግባር የማይለውጡ ልክ እንደ ሰይጣን ናቸው።

ሕያው ለሆነ እምነት ሁለት ምስክሮች

“አንተ ከንቱ ሰው እምነት ከሥራ ተለይቶ የሞተ መሆኑን ልታውቅ ትወዳለህን? አባታችን አብርሃም ልጁን ይስሐቅን በመሠዊያው ባቀረበ ጊዜ በሥራ የጸደቀ አልነበረምን? እምነት ከሥራው ጋር ያደርግ እንደነበረ በሥራም እምነት እንደተፈጸመ ትመለከታለህን? መጽሐፍም አብርሃም እግዚአብሔርን አመነ ጽድቅም ሆኖ ተቆጠረለት ያለው ተፈጸመ። የእግዚአብሔርም ወዳጅ ተባለ ሰው በእምነት ብቻ ሳይሆን በሥራ እንዲጸድቅ ታያላችሁ /ቁ.፳-፳፱/

ሐዋርያው ንግግሩን ሞኝ እምነት ወደ ተባለ ሰው እምነት መለሰ። ምክንያቱም ከሥራ የተለየ እምነት ነውና

“ስለዚህ ነው አንተ ከንቱ ሰው በማለት የጀመረው። ስለ እምነት ምሳሌ የሰጠን አባታችን አብርሃምን ነው። አመነ ጽድቅም ሆኖ ተቆጠረለት። የእግዚአብሔርም ወዳጅ ተብሎ ተጠርቷል። ነገር ግን ይህንን ክብር እንዴት አገኘው? እምነቱን በሥራ ለመፈጸም በመቻሉ ነው።

ሐዋርያው ቅዱስ ጳውሎስ በሮሜ ፬፥፫ እና በገላትያ ፫ የጻፈውን መልእክቱን እምነትን ብቻ የሚመለከት አንቀጽ አድርጎ መመልከት እንግዳ ነገር ነው። ሐዋርያው ያለ ሕግ ሥራ አለ እንጂ በክርስቶስ የሚደረግ የጽድቅ ሥራን አልተቃወመም። ቅዱስ ያዕቆብ ስለ ሥራ /አብርሃም/ የተናገረውን አንቀጽ ቅዱስ ጳውሎስም በዕብራውያን መልእክቱ ደግሞታል። “አብርሃም የተባለው ርስት አድርጎ ሊቀበለው ወዳለው ሥፍራ ለመውጣት በእምነት ታዘዘ /ዕብ.፲፩፥፳/ ኢያሱ ሲራክ የአብርሃምን እምነትና ሥራ አጽንዖት ሰጥቶታል /ሲራ.፵፬፥፳-፳፩/ ሥራ የሌለው እምነት ምውት እንደሆነ ሁሉ ሥራ ጋር የሆነ እምነት ሕያው ነው በማለት።

ቅዱስ ቂርሎስ ዘእስክንድርያ እንዲህ ይላል፡-

አብርሃም ልጁን ይስሐቅን በተራራ ላይ ይሠዋው ዘንድ በታዘዘ ጊዜ አራት ነገሮችን ወስዷል ሰይፍ፣ እሳት ጠንካራ ልብና፣ የታሰረ እንጨትን። እሳት የምን ምሳሌ ነው የክርስቶስ ስቃይ ምሳሌ አይደለምን? ሰይፍ የሚያመለክተው ምንድን ነው? ሞትን አይደለምን? እንጨቱ የሚያመለክተው ምንድን ነው? መስቀሉን አይደለምን! አብርሃም ጠንካራ ልብ ይዞ የመገኘቱ ጠቀሜታ ምንድን ነው? የጌታን ሞት

ሲመለከቱ የእግዚአብሔር አብንና የቅዱሳን መላእክቱን ትእግሥት አይደለምን? ይስሐቅ መሬታዊ የሆነ የክርስቶስ ምሳሌ ነው። ትውፊት እንደሚያስረዳው ይስሐቅ ሊሠዋ የሄደው መጋቢት 29 ቀን ዓለም በተፈጠረበት ዕለት ነው። የመጨረሻው የፍርድ ቀንም በዚህ ዕለት እንደሚሆን ይታመናል። የመሥዋእቱ ሥፍራ እግዚአብሔር በጽዮን ተራራ ቤተ ክርስቲያን እንዲሠራለት ያዘዘው ሥፍራ እንደሆነ ይታመናል። ጽዮን ማለት የሕይወት መስታወት ማለት ነው። በዚህ ሥፍራ ነበር አብርሃም በአዲስ ኪዳን ሊገለጥ ያለውን ሕይወት በመስተዋት ውስጥ የተመለከተው። በሐዋርያት ዘንድ የተመሰገነ ቅዱስ ያዕቆብ አብርሃም ይስሐቅን በመሠዊያው ፊት ለመሥዋእትነት ሲያቀርበው በሥራ የጸደቀ ነበር ይለናል። በሌላ መልኩ ቅዱስ ጳውሎስ በእምነት የጸደቀ ይለዋል። እርስ በርሳቸው የሚቃረኑ ይመስላል። ነገር ግን ይኸንን ልንረዳው የሚገባው አብርሃም ይስሐቅን ከማቅረቡ በፊት አምኗል። ይስሐቅም የእምነት ሽልማት ሆኖ ተሰጥቶታል። በተመሳሳይ ሁኔታ ይስሐቅን በመሠዊያው ፊት ሲያቀርበው የሚፈለግበትን ሥራ ብቻ የሠራ አልነበረም። በእምነት ጭምር አደረገው እንጂ። ዘሩ ይስሐቅ እንደሰማይ ከዋክብት ሊቆጠር እንደሚችል አምኗል። እግዚአብሔር ከሞት እንኳን አንሥቶ የገባውን ቃል ኪዳን መፈጸም እንደሚችለው ተገንዝቧል።

ምዕራፍ ሦስት

እምነትና አንደበት

ቅዱስ ያዕቆብ በዚህ ምዕራፍ እምነትና አንደበትን በተመለከተ ጽፏል። ይኸውም ፈረሳውያን የሆኑ አይሁድ የነበረባቸውን የተሳሳተ መረዳት ለማስተካከል አስቦ ነው በዚህ ምዕራፍ የሚከተሉት ዋና ዋና ነጥቦች ተካተዋል።

ማስተማርን መውደድ ቁ.፩-፪

የአንደበት አደገኛነት ቁ.፪-፮

አንደበትን እንዴት መቆጣጠር እንደሚቻል ቁ.፮-፲፪

አንደበትና እውነተኛ ጥበብ /ቁ.፲፫-፲፭

ማስተማርን መውደድ

“ወንድሞች ሆይ ከእናንተ ብዙዎች አስተማሪ አይሁኑ የባሰውን ፍርድ እንድንቀበል ታውቃላችሁና” /ቁ.፩/

ሥራ የተለየው የሞተ እምነት ሰውን ሳይማር አስተማሪ እንዲሆን ያደርገዋል። አንድ ሰው ንግግር ይጨምራል እርሱ የልብ መሰበርን ገንዘብ ሳያደረግ ሌሎችን ያስጠነቅቃል። ለዚህም ነው ቅድስት ቤተ ክርስቲያን ካህናት እንኳን ሳይቀሩ የንስሐ አባት እንዲኖራቸው የምታደርገው ስለዚህ በአገልግሎት ጊዜያቸው ሊያገኙ የሚገባቸውን መንፈሳዊ ብርታት እንዲያገኙ ታደርጋቸዋለች።

ሐዋርያው ዴቀ መዝሙሩን ጠሞቱዎስን እንዲህ ሲል መክሮታል፡- “ለራስህና ለትምህርትህ ተጠንቀቅ /፩ጠሞ.፩፥፲፮/ በቅዱሱ ቅዳሴ ጊዜ ቅድስት ቤተ